

madsage
IRan Education
Research
NETwork
(IRERNET)

شبکه آموزشی - پژوهشی مادیج
با هدف بهبود پیشرفت علمی
و دسترسی راحت به اطلاعات
برای جامعه بزرگ علمی ایران
ایجاد شده است

مادیج

شبکه آموزشی - پژوهشی ایران

madsg.com
مادیج

Edited with the demo version of
Infix Pro PDF Editor

To remove this notice, visit:
www.iceni.com/unlock.htm

فصل اول

سیستم حسابداری عملیاتی غیر متمرکز

در این سیستم رویدادهای مالی در دفتر مرکزی ثبت می‌شود و هزینه‌های جزئی توسط تنخواه‌گردان انجام می‌شود. در این سیستم ۳ روش مورد مطالعه قرار می‌گیرد:

- ۱- ارسال کالاها از مرکز به شعبه به بهای تمام شده (سیاهه).
- ۲- ارسال کالا از مرکز به شعبه به بهای تمام شده بعلاوه متجاوز از بهای تمام شده.
- ۳- ارسال کالا از مرکز به شعبه به بهای فروش.

در روش اول حساب موجودی کالای شعبه را داریم.
در روش دوم حساب تعدیل کالا را خواهیم داشت. (سود تحقق نیافته کالای شعبه)
در روش سوم دو حساب محوری داریم اول حساب کالای شعبه و دوم حساب کالای ارسالی به شعبه (در اینجا سود و زیان نا ویژه قبل از اعمال هزینه‌ها بدست می‌آید).

ارسال کالا از مرکز به شعبه

این بخش دارای سرفصل‌های ذیل می‌باشد:

- ۱- شعب
- ۲- مبادلات ارزی (خرید و فروش‌های ارزی) شعب خارجی
- ۳- فروش اقساطی و کالای امانی
- ۴- شرکت‌های تضامنی
- ۵- سگمنت‌ها (گزارش‌گری قسمت‌ها)

سیستم حسابداری غیر متمرکز

در این سیستم شعبه جزء اقمار دفتر مرکزی می‌باشد و دفتر آن متصل می‌باشد و رویدادها و فعالیت‌ها ثبت و روزنامه می‌گردد. دفاتری که برای مرکز تهیه می‌شود برای شعب نیز تهیه شده و دقیقاً عین واحد تجاری عمل می‌شود.
در این سیستم سه روش وجود دارد و در دو سیستم ادواری و دائمی موجودی کالا.
وقتی شعبه‌ای تأسیس می‌شود حسابی در دفاتر مرکزی به نام حساب سرمایه‌گذاری در شعبه افتتاح می‌شود.

حالت کلی ثبت:

دفاتر شعبه				دفاتر مرکز			
وجوه نقد		حساب اداره مرکزی		وجوه نقد		حساب شعبه	
⑤ ×	① ××	① ××		① ××	م ××	⑤ ××	① ××
		② ×		② ×	× ⑤		② ××
		④ ×					م ××
		م ××					
ه. عملیاتی				ه. عملیاتی		حساب‌های مستقل	
	② ××			④ ×	③ ××	③ ××	
	× ④						

① وجه نقد ارسالی به شعبه

② انجام خدمات یا هزینه برای شعبه

③ آگهی تبلیغات و هزینه‌های عملیاتی مربوط به شعبه‌ها

④ سهم هزینه‌های عملیاتی شعبه

⑤ ارسال وجه نقد از شعبه به مرکز

نظام کنترل دارایی‌های ثابت

در این نظام کنترل یا در مرکز و یا در شعبه انجام می‌پذیرد.

ثبت حساب دارایی ثابت در دفاتر مرکز و شعبه

دفاتر شعبه		دفاتر مرکز	
الف: کنترل دارایی‌های ثابت در مرکز:		الف: کنترل دارایی‌های ثابت در مرکز:	
۱- خرید دارایی ثابت توسط مرکز		۱- خرید دارایی ثابت توسط مرکز	
ثبت:		ثبت:	
۱- ثبت ندارد		۱- دارایی ثابت شعبه ××	
محاسبه و ثبت استهلاک در پایان دوره:		وجه نقد/سایر حساب‌ها ××	
۱/۱- هزینه استهلاک ××		محاسبه و ثبت استهلاک در پایان دوره:	
حساب اداره مرکزی ××		۱/۱- حساب شعبه ××	
		استهلاک انباشته ××	

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۲- خرید دارایی ثابت توسط شعبه ثبت: ۲/۱- دارایی ثابت xxxxx حساب شعبه xxxxx محاسبه و ثبت استهلاك در پایان دوره: ۲/۲- هزینه استهلاك xxxxx حساب اداره مرکزی xxxxx	۲- خرید دارایی ثابت توسط شعبه ثبت: ۲/۱- حساب اداره مرکزی xxxxx وجه نقد/سایر حسابها xxxxx محاسبه و ثبت استهلاك در پایان دوره: ۲/۲- حساب شعبه xxxxx استهلاك انباشته xxxxx

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
ب: کنترل دارایی های ثابت در شعبه: ۱- خرید دارایی ثابت توسط مرکز ثبت: ۱- حساب شعبه xxxxx وجه نقد/سایر حسابها xxxxx محاسبه و ثبت استهلاك در پایان دوره: ۱/۱- هزینه استهلاك xxxxx ثبت ندارد	ب: کنترل دارایی های ثابت در شعبه: ۱- خرید دارایی ثابت توسط مرکز ثبت: ۱- دارایی ثابت xxxxx حساب اداره مرکزی xxxxx محاسبه و ثبت استهلاك در پایان دوره: ۱/۱- هزینه استهلاك xxxxx استهلاك انباشته xxxxx

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۲- خرید دارایی ثابت توسط شعبه ثبت: ۲/۱- ثبت ندارد محاسبه و ثبت استهلاك در پایان دوره: ۲/۲- ثبت ندارد	۲- خرید دارایی ثابت توسط شعبه ثبت: ۲/۱- دارایی ثابت xxxxx وجه نقد/سایر حسابها xxxxx محاسبه و ثبت استهلاك در پایان دوره: ۲/۲- هزینه استهلاك xxxxx استهلاك انباشته xxxxx

روش ارسال کالا از مرکز به شعبه به بهای تمام شده در سیستم کنترل ادواری موجودی کالا (سیاهه)

دفاتر شعبه				دفاتر مرکز			
حساب کالای ارسالی از مرکز		حساب اداره مرکزی		حساب کالای ارسالی به شعبه		حساب شعبه	
② ×	xx ①	① xx	x ②	① xx	xx ②	② xx	xxx ①
	xxxx	xxxx		xxxx			xxxx

۳/۲۵- پرداخت بدهی توسط شعبه.

۳/۲۶- پرداخت هزینه‌های تبلیغاتی بالغ بر ۵۰.۰۰۰ ریال توسط اداره مرکزی که ۱۵.۰۰۰ ریال آن مربوط به شعبه می‌باشد.

۳/۲۷- پرداخت هزینه‌های عملیاتی شعبه به مبلغ ۴۸.۰۰۰ ریال.

۳/۳۱- ثبت هزینه‌های معوق شعبه به مبلغ ۱۲.۰۰۰ ریال.

۳/۳۱- موجودی کالا پایان دوره به مبلغ ۸۰.۰۰۰ ریال ارزیابی گردید.

مطلوب است:

الف: ثبت رویدادهای فوق در دفاتر مرکز و شعبه ب: شعبه و بستن حساب‌های موقت شعبه.

پاسخ مسئله شماره ۱۱- الف: ثبت رویدادها در دفاتر مرکز و شعبه

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۳/۱- حساب شعبه ۲۰۰.۰۰۰	وجه نقد ۲۰۰.۰۰۰
وجه نقد ۲۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۲۰۰.۰۰۰
۳/۴- حساب شعبه ۵۰۰.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز ۵۰۰.۰۰۰
ک. ارسالی به شعبه ۵۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۵۰۰.۰۰۰
۳/۵- ثبتی ندارد	خرید ۵۰.۰۰۰
۳/۷- ک. ارسالی به شعبه ۱۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۱۰.۰۰۰
حساب شعبه ۱۰.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز ۱۰.۰۰۰
۳/۹- ثبتی ندارد	وجه نقد ۹۰.۰۰۰
حساب دریاقتنی ۹۰.۰۰۰	حساب دریاقتنی ۹۰.۰۰۰
۳/۹- ثبتی ندارد	فروش ۱۸۰.۰۰۰
۳/۱۲- حساب شعبه ۵۰.۰۰۰	اثاثه ۷۰.۰۰۰
ک. ارسالی به شعبه ۵۰.۰۰۰	وجه نقد ۷۰.۰۰۰
ک. ارسالی از مرکز ۵۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۵۰.۰۰۰
۳/۱۵- ثبتی ندارد	حساب دریاقتنی ۳۲۰.۰۰۰
حساب دریاقتنی ۳۲۰.۰۰۰	فروش ۳۲۰.۰۰۰
۳/۱۶- ثبتی ندارد	برگشت از فروش ۱۰.۰۰۰
حساب دریاقتنی ۱۰.۰۰۰	حساب دریاقتنی ۱۰.۰۰۰
۳/۱۹- ثبتی ندارد	وجه نقد ۸۵.۰۰۰
حساب دریاقتنی ۸۵.۰۰۰	حساب دریاقتنی ۸۵.۰۰۰
۳/۲۰- وجه نقد ۸۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۸۰.۰۰۰
حساب شعبه ۸۰.۰۰۰	وجه نقد ۸۰.۰۰۰
۳/۲۵- ثبتی ندارد	حساب پرداختنی ۵۰.۰۰۰
حساب دریاقتنی ۵۰.۰۰۰	وجه نقد ۵۰.۰۰۰
۳/۲۶- ه. عملیاتی ۳۵۰.۰۰۰	ه. تبلیغات ۱۵.۰۰۰
حساب شعبه ۱۵.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۱۵.۰۰۰
وجه نقد ۵۰.۰۰۰	
۳/۲۷- ثبتی ندارد	ه. عملیاتی ۴۸.۰۰۰
حساب دریاقتنی ۴۸.۰۰۰	وجه نقد ۴۸.۰۰۰
۳/۲۷- ثبتی ندارد	ه. عملیاتی ۱۲.۰۰۰
حساب دریاقتنی ۱۲.۰۰۰	هزینه‌های مصرفی پرداختنی ۱۲.۰۰۰

پاسخ ۱۱- ب: بستن حسابها

فروش	۵۰۰.۰۰۰		
م. کالای پایان دوره	۸۰.۰۰۰		
خلاصه سود و زیان	۸۱.۸۰۰		
ک. ارسالی از مرکز	۵۴۰.۰۰۰	ثبتي ندارد	۳/۳۱-
خرید	۵۰.۰۰۰		
ه. عملیاتی	۶۴.۲۰۰		
برگشت از فروش	۱۰.۰۰۰		
حساب اداره مرکزی	۸۴.۲۰۰	۸۴.۲۰۰	زیان شعبه
خلاصه سود و زیان	۸۴.۲۰۰	۸۴.۲۰۰	حساب شعبه

مسئله شماره ۱۲ کتاب:

شرکت ایران زمین واقع در تهران، شعبه‌ای در سبزوار دارد. مبادلات شعبه طی سال ۱۳۵۳ به طور خلاصه به شرح زیر است:

- ۱- ارسال وجه نقد از دفتر مرکزی به شعبه به مبلغ ۴۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۲- ارسال کالا از دفتر مرکزی به شعبه به بهای تمام شده ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۳- شعبه مبلغ ۱۰۰.۰۰۰ ریال کالا را به طور نسیه خریداری نمود.
- ۴- فروش نسیه شعبه به مبلغ ۱.۸۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۵- کالای برگشتی به دفاتر مرکزی به مبلغ ۵۰.۰۰۰ ریال.
- ۶- وصول مطالبات از مشتریان ۱.۶۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۷- پرداختی مبلغ ۸۰.۰۰۰ ریال بابت خرید کالای نسیه ردیف ۳.
- ۸- پرداخت هزینه‌های عملیاتی زیر:
 - الف - حقوق کارکنان فروش ۲۰۰.۰۰۰ ریال
 - ب - اجاره فروشگاه ۱۰۰.۰۰۰ ریال
 - ج - هزینه‌های مصرفی فروشگاه ۵۰.۰۰۰ ریال
 - د - سایر هزینه‌های عملیاتی ۱۵۰.۰۰۰ ریال
- ۹- دریافت یادداشتی از دفتر مرکزی مبنی بر تخصیص هزینه‌ها به شعبه به شرح زیر:
 - الف - هزینه استهلاک ۳۰.۰۰۰ ریال
 - ب - هزینه تبلیغات ۴۰.۰۰۰ ریال
 - ج - هزینه بیمه ۲۰.۰۰۰ ریال
- ۱۰- ارسال وجه نقد به دفتر مرکزی به مبلغ ۹۵۰.۰۰۰ ریال.
- ۱۱- یکی از مشتریان که به شعبه بدهی داشت مبلغ ۵۰.۰۰۰ ریال مستقیماً به دفتر مرکز پرداخت نمود.
- ۱۲- موجودی کالای آخر دوره به مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال ارزیابی شده است. (دریافتی از مرکز)

مطلوب است:

- الف: ثبت رویدادهای فوق در دفاتر روزنامه شعبه و مرکز.
- ب: بستن حسابهای شعبه.
- ج: در صورتی که کلیه کالای ارسالی از تهران به شعبه به قیمت تمام شده بعلاوه ۱۰٪ سیاهه شود، رویدادهای فوق را با فرض جدید در دفاتر شعبه و مرکز ثبت نمایید.

پاسخ مسئله شماره ۱۲-الف: ثبت رویدادها در دفاتر مرکز و شعبه:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۱- حساب شعبه	وجه نقد ۴۰۰.۰۰۰
۴۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۴۰۰.۰۰۰
۲- حساب شعبه	ک. ارسالی از مرکز ۱.۰۰۰.۰۰۰
۱.۰۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۱.۰۰۰.۰۰۰
۳-	خرید کالا ۱۰۰.۰۰۰
ثبتي ندارد	حساب پرداختني ۱۰۰.۰۰۰
۴-	حساب دریافتني ۱.۸۰۰.۰۰۰
ثبتي ندارد	فروش کالا ۱.۸۰۰.۰۰۰
۵- ک. ارسالی به شعبه	حساب اداره مرکزی ۵۰.۰۰۰
حساب شعبه ۵۰.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز ۵۰.۰۰۰
۶-	وجه نقد ۱.۶۰۰.۰۰۰
ثبتي ندارد	حساب دریافتني ۱.۶۰۰.۰۰۰
۷-	حساب پرداختني ۸۰.۰۰۰
ثبتي ندارد	وجه نقد ۸۰.۰۰۰
۸-	ه. عملیاتي ۵۰۰.۰۰۰
ثبتي ندارد	وجه نقد ۵۰۰.۰۰۰
۹- حساب شعبه	ه. تبلیغات ۳۰.۰۰۰
ه. تبلیغات ۹۰.۰۰۰	ه. استهلاك ۴۰.۰۰۰
ه. استهلاك انباشته ۴۰.۰۰۰	ه. بیمه ۲۰.۰۰۰
ه. بیمه ۲۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۹۰.۰۰۰
۱۰- وجه نقد	حساب اداره مرکزی ۹۵۰.۰۰۰
حساب شعبه ۹۵۰.۰۰۰	وجه نقد ۹۵۰.۰۰۰
۱۱- وجه نقد	حساب اداره مرکزی ۵۰.۰۰۰
حساب شعبه ۵۰.۰۰۰	حساب دریافتني ۵۰.۰۰۰
۱۲-	فروش ۱.۸۰۰.۰۰۰
ثبتي ندارد	موجودی کالا ۲۰۰.۰۰۰
	خلاصه سود و زیان ۳۶۰.۰۰۰
	ک. ارسالی از مرکز ۹۵۰.۰۰۰
	خرید کالا ۱۰۰.۰۰۰
	ه. عملیاتي ۵۹۰.۰۰۰
حساب شعبه ۳۶۰.۰۰۰	خلاصه سود و زیان ۳۶۰.۰۰۰
درآمد شعبه ۳۶۰.۰۰۰	حساب شعبه ۳۶۰.۰۰۰

تهیه کاربرگ صورت‌های مالی تلفیقی ۱۲-ب

کاربرگ صورت‌های مالی تلفیقی

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس
سود و زیان									
فروش	۳۱۰.۰۰۰	۷۸.۰۰۰						۳۸۸.۰۰۰	
م. کالا ۱/۱	۲۵.۰۰۰	۱۰.۰۰۰						۳۵.۰۰۰	
خرید طی دوره	۳۰۰.۰۰۰							۳۰۰.۰۰۰	
ک. ارسالی به شعبه	۸۰.۰۰۰					۸۰.۰۰۰			
ک. ارسالی از مرکز		۸۰.۰۰۰							
م. کالای پایان دوره	۶۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰						۱۰۰.۰۰۰	
ه. عملیاتی	۵۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰						۶۰.۰۰۰	
سود خالص نقل به زیر	۳۷۵.۰۰۰	۱۱۸.۰۰۰						۳۹۵.۰۰۰	
	۷۵۰.۰۰۰	۱۱۸.۰۰۰						۹۳.۰۰۰	
	۴۵۰.۰۰۰	۱۱۸.۰۰۰						۴۸۸.۰۰۰	
گردش سود و زیان	۸۰.۰۰۰							۸۰.۰۰۰	
انباشته ۱/۱	۷۵۰.۰۰۰	۱۸.۰۰۰						۹۳.۰۰۰	
سود خالص نقل از بالا									
سود انباشته نقل به ترازنامه	۱۵۵.۰۰۰	۱۸.۰۰۰						۱۷۳.۰۰۰	
ترازنامه									
صندوق	۲۰.۰۰۰	۴.۰۰۰						۲۴.۰۰۰	
حساب دریافتنی	۳۰.۰۰۰	۱۶.۰۰۰						۴۶.۰۰۰	
موجودی کالا	۶۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰						۱۰۰.۰۰۰	
اثاثه	۵۰.۰۰۰							۵۰.۰۰۰	
حساب شعبه	۴۰.۰۰۰							۴۰.۰۰۰	
حساب پرداختنی	۱۵.۰۰۰	۲.۰۰۰						۱۷.۰۰۰	
حساب اداره مرکزی		۴۰.۰۰۰							
سهام عادی	۳۰.۰۰۰							۳۰.۰۰۰	
سود انباشته نقل از بالا	۱۵۵.۰۰۰	۱۸.۰۰۰						۱۷۳.۰۰۰	
جمع	۲۰۰.۰۰۰	۶۰.۰۰۰						۲۲۰.۰۰۰	

پاسخ ۱۲-ج: بستن حسابها

دفاتر شعبه			دفاتر مرکز		
بس	بد	جمع	بس	بد	جمع
xxx	xxx		xxx	xxx	
	۷۸.۰۰۰	فروش		۳۱۰.۰۰۰	فروش
	۴۰.۰۰۰	م. کالای پایان دوره		۶۰.۰۰۰	م. کالای پایان دوره
۸۰.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز			۸۰.۰۰۰	ک. ارسالی به شعبه
۱۰.۰۰۰	ه. عملیاتی		۳۱۰.۰۰۰	خرید	
۱۸.۰۰۰	خلاصه سود و زیان		۵۰.۰۰۰	ه. عملیاتی	
۱۰.۰۰۰	م. کالای ابتدای دوره		۷۵.۰۰۰	خلاصه سود و زیان	
			۲۵.۰۰۰	م. کالای ابتدای دوره	
				۱۸.۰۰۰	حساب شعبه
			۱۸.۰۰۰	درآمد شعبه	
				۱۸.۰۰۰	درآمد شعبه
				۷۵.۰۰۰	خلاصه سود و زیان
۹۳.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	خلاصه سود و زیان	۹۳.۰۰۰	سود انباشته	

پاسخ ۱۲-د: ارسال کالا از مرکز به شعبه به قیمت تمام شده بعلاوه ۱۰٪ اضافی

دفاتر شعبه			دفاتر مرکز		
۴۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	وجه نقد	۴۰۰.۰۰۰	وجه نقد	۱- حساب شعبه
۱.۱۰۰.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز		۱.۰۰۰.۰۰۰	ک. ارسالی به شعبه	۲- حساب شعبه
۱.۱۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی		۱۰۰.۰۰۰	سود تحقق نیافته ک. شعبه	
۱۰۰.۰۰۰	حساب پرداختنی	خرید کالا		ثبتي ندارد	۳-
۱.۸۰۰.۰۰۰	حساب دریافتنی	حساب دریافتنی		ثبتي ندارد	۴-
۵۵.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	فروش کالا	۵۰.۰۰۰	ک. ارسالی به شعبه	۵-
۵۵.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز		۵۰.۰۰۰	سود تحقق نیافته ک. شعبه	
۱.۶۰۰.۰۰۰	حساب دریافتنی	وجه نقد		حساب شعبه	
۱.۶۰۰.۰۰۰	حساب پرداختنی			ثبتي ندارد	۶-
۸۰.۰۰۰	حساب پرداختنی	حساب پرداختنی		ثبتي ندارد	۷-
۵۰۰.۰۰۰	وجه نقد	وجه نقد		ثبتي ندارد	۸-
۳۰.۰۰۰	ه. تبلیغات	ه. عملیاتی	۹۰.۰۰۰	ه. تبلیغات	۹- حساب شعبه
۴۰.۰۰۰	ه. استهلاك		۳۰.۰۰۰	ه. تبلیغات	
۲۰.۰۰۰	ه. بیمه		۴۰.۰۰۰	ه. استهلاك انباشته	
۹۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی		۲۰.۰۰۰	ه. بیمه	
۹۵۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	حساب اداره مرکزی	۹۵۰.۰۰۰	حساب شعبه	۱۰- وجه نقد
۹۵۰.۰۰۰	وجه نقد	وجه نقد	۹۵۰.۰۰۰	حساب شعبه	

۱۱- وجه نقد	۵۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	۵۰.۰۰۰
حساب شعبه	۵۰.۰۰۰	حساب دریافتنی	۵۰.۰۰۰
۱۲-	ثبتي ندارد	فروش	۱.۸۰۰.۰۰۰
		موجودی کالا	۲۲۰.۰۰۰
			$(۲۰۰.۰۰۰ \times ۱۰\%)$
		خلاصه سود و زیان	۲۸۵.۰۰۰
		ک. ارسالی از مرکز	۱.۰۴۵.۰۰۰
		خرید کالا	۱۰۰.۰۰۰
		ه. عملیاتی	۵۹۰.۰۰۰
۱۳- حساب شعبه	۲۸۵.۰۰۰	خلاصه سود و زیان	۲۸۵.۰۰۰
درآمد شعبه	۲۸۵.۰۰۰	حساب شعبه	۲۸۵.۰۰۰
۱۴- سود تحقق نیافته کالای شعبه	۷۵.۰۰۰	محاسبه سود تحقق نیافته کالای شعبه	
درآمد خالص شعبه	۷۵.۰۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه	
۱۵- درآمد شعبه	۳۶۰.۰۰۰		
خلاصه سود و زیان	۳۶۰.۰۰۰		
			۹۵.۰۰۰
			۷۵.۰۰۰
			۲۰.۰۰۰

$$۲۰۰.۰۰۰ \times ۱۰\% = ۲۰.۰۰۰ \rightarrow ۲۲۰.۰۰۰ \times ۱/۱۱۰ = ۲۰۰.۰۰۰$$

مسئله شماره ۱۳ کتاب:

شرکت تجاری پیروزان شعبه‌ای در شهریار دارد، مانده حساب‌های شعبه و اداره مرکزی در ۱۳/۳/۱۲/۲۹ به شرح زیر است:

شرح	اداره مرکزی		شعبه	
	بد	بس	بد	بس
صندوق	۲۰.۰۰۰		۴.۰۰۰	
حساب‌های دریافتنی	۳۰.۰۰۰		۱۶.۰۰۰	
موجودی کالا اول دوره	۲۵.۰۰۰		۱۰.۰۰۰	
حساب شعبه	۴۰.۰۰۰			
اثاثه (خالص)	۵۰.۰۰۰			
خرید	۳۰۰.۰۰۰			
کالای ارسالی از مرکز			۸۰.۰۰۰	
هزینه‌های عملیاتی	۵۰.۰۰۰		۱۰.۰۰۰	
حساب‌های پرداختنی		۱۵.۰۰۰		۲.۰۰۰
حساب‌های اداره مرکزی				۴۰.۰۰۰
سهام عادی		۳۰.۰۰۰		
سود انباشته ۱/۱		۸۰.۰۰۰		
فروش		۳۱۰.۰۰۰		۷۸.۰۰۰
کالای ارسالی به شعبه		۸۰.۰۰۰		

موجودی کالا در پایان سال ۱۳×۳: مرکز ۶۰.۰۰۰ ریال و شعبه ۴۰.۰۰۰ ریال ارزیابی شده است. مطلوب است:

الف: ثبت بستن حساب‌های شعبه و مرکز.

ب: تهیه کاربرگ ترکیبی شرکت تجاری پیروزان و شعبه آن در تاریخ ۱۳×۳/۱۲/۲۹.

ج: تهیه صورت‌های مالی ترکیبی (سود و زیان، سود و زیان انباشته و ترازنامه) شرکت تجاری پیروزان و شعبه شهریار.

پاسخ مسئله شماره ۱۳ کتاب:

شرکت پیروزان گردش سود انباشته برای سال مالی منتهی به ۹۳/۱۲/۲۹		شرکت پیروزان صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۹۳/۱۲/۲۹	
۸۰.۰۰۰	سود انباشته	۳۸۸.۰۰۰	فروش
۹۳.۰۰۰	سود خالص دوره مالی		ب. ت. ک. ف:
<u>۱۷۳.۰۰۰</u>	سود انباشته ۱۲/۲۹	۳۵.۰۰۰	م. کالای ابتدای دوره
		<u>۳۰۰.۰۰۰</u>	خرید طی دوره
		۳۳۵.۰۰۰	بهای آماده برای فروش
		<u>(۱۰۰.۰۰۰)</u>	- موجودی پایان دوره
شرکت پیروزان گردش سود انباشته برای سال مالی منتهی به ۹۳/۱۲/۲۹		<u>۲۳۵.۰۰۰</u>	ب. ت. ک. ف
دارایی‌ها:	دارایی‌ها:	۱۵۳.۰۰۰	سود ناخالص
۱۷.۰۰۰ ح/پرداختنی	۲۴.۰۰۰ وجه نقد	<u>(۶۰.۰۰۰)</u>	- ه. عملیاتی
۱۷.۰۰۰ جمع بدهی‌ها	۲۴.۰۰۰ ح/دریافتنی	<u>۹۳.۰۰۰</u>	سود خالص
ح.ص.س	۲۴.۰۰۰ موجودی کالا		
۳۰.۰۰۰ سهام عادی	۲۴.۰۰۰ اثاثه		
سود انباشته ۱۷۳.۰۰۰			
جمع ح. ص. س: ۲۰.۳۰۰			
<u>۲۳۰.۰۰۰</u> جمع	<u>۲۳۰.۰۰۰</u> جمع		

روش ارسال کالا از مرکز به شعبه به بهای تمام شده + چند درصد (سیستم کنترل ادواری موجودی کالا)

دفاتر شعبه		دفاتر مرکز	
حساب کالای ارسالی از مرکز	حساب اداره مرکزی	حساب کالای ارسالی به شعبه	حساب شعبه
(۱) ××	×× (۱/۱)	×× (۱/۱)	××× (۱)
(۱) - ارسال کالا از مرکز به شعبه به بهای سیاهه		سود تحقق نیافته (تعدیل کالا)	
(۱/۱) - ارسال کالا از مرکز به شعبه به بهای سیاهه		×× (۱/۲)	
		(۱) - ارسال کالا به شعبه به بهای سیاهه	
		(۱/۱) - ارسال کالا به شعبه به بهای تمام شده	
		(۱/۲) - به مابه تفاوت بهای سیاهه و بهای تمام شده	
سود در شعبه:		سود و زیان در مرکز:	
ثبت:		حساب شعبه ××××	
خلاصه سود و زیان ××××		درآمد شعبه ××××	
حساب اداره مرکزی ××××		سود تحقق نیافته ××××	
خلاصه سود و زیان مرکز ××××		درآمد شعبه ××××	
سود انباشته ××××		درآمد شعبه ××××	
		خلاصه سود و زیان مرکز ××××	

روش‌های محاسبه سود تحقق یافته

روش اول:

$$\text{م. ک. پایان دوره شعبه} - (\text{کالای ارسال به شعبه} + \text{م. ک. اول دوره شعبه}) \times \frac{\text{سود تحقق نیافته کالای شعبه}}{(\text{کالای ارسال به شعبه} + \text{م. ک. اول دوره شعبه})} = \text{سود تحقق یافته کالای شعبه}$$

روش دوم:

فرض اگر درصد اضافه شده به بهای تمام شده ۲۰٪ باشد با تناسب زیر می‌توان سود تحقق یافته را بدست آورد.

$$60.000 \times \frac{20}{120} = 10.000$$

۵۹.۰۰۰ سود تحقق یافته

سود تحقق نیافته کالای شعبه (تعدیل کالا)	
۶۰.۰۰۰	۵۹.۰۰۰
۱۰.۰۰۰	

مسئله شماره ۱۴ کتاب:

شرکت سهامی نوآوران شعبه‌ای در سمنان دارد. ارسال کالا از دفتر مرکزی به شعبه بر مبنای ۱۲۰٪ قیمت تمام شده می‌باشد. تراز آزمایشی شرکت سهامی نوآوران و شعبه آن در سمنان به شرح زیر می‌باشد:

شعبه		اداره مرکزی		شرح
بد	بس	بد	بس	
۱۶.۰۰۰	-	۲۰.۰۰۰	-	وجوه نقد
۱۵.۰۰۰	-	۸۰.۰۰۰	-	حساب‌های دریافتنی
۱۲.۰۰۰	-	۲۵.۰۰۰	-	موجودی کالا (۱/۱)
-	-	۳۴.۰۰۰	-	حساب شعبه
۱۶.۰۰۰	-	۱۶۰.۰۰۰	-	تجهیزات (خالص)
۵.۰۰۰	-	۴۰.۰۰۰	-	حساب‌های پرداختنی
-	-	۱۷.۰۰۰	-	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۳۴.۰۰۰	-	-	-	حساب اداره مرکزی
-	-	۵۰.۰۰۰	-	سهام عادی
-	-	۳۳.۰۰۰	-	سود انباشته
۱۶۰.۰۰۰	-	۴۰۰.۰۰۰	-	فروش
-	۹۰.۰۰۰	-	-	کالای ارسالی از مرکز
-	-	-	۲۰۰.۰۰۰	خرید
-	-	۷۵.۰۰۰	-	کالای ارسالی به شعبه
-	۳.۰۰۰	-	۴۰.۰۰۰	هزینه تبلیغات
-	۴۷.۰۰۰	-	۵۶.۰۰۰	هزینه عملیاتی
۱۹۹.۰۰۰	۱۹۹.۰۰۰	۶۱۵.۰۰۰	۶۱۵.۰۰۰	جمع

اطلاعات اضافی: موجودی کالا آخر دوره شعبه به قیمت سیاهه ۹۰.۰۰۰ و موجودی آخر دوره مرکز ۱۵۰.۰۰۰

مطلوب است:

الف: تهیه کاربرگ صورت‌های مالی ترکیبی مرکز و شعبه در پایان سال ۱۳×۳

ب: تهیه صورت‌های مالی ترکیبی اداره مرکزی و شعبه در پایان ۱۳×۳

پاسخ مسئله شماره ۱۴ کتاب:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس
صورت سود و زیان									
فروش									
موجودی کالا اول دوره	۲۵.۰۰۰				۱۶۰.۰۰۰			۵۶۰.۰۰۰	
خرید	۲۰۰.۰۰۰								
کالای ارسالی از مرکز				۱۲.۰۰۰			① ۲.۰۰۰	۳۵.۰۰۰	
کالای ارسالی به شعبه				۹۰.۰۰۰			② ۷۵.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	
موجودی کالا آخر دوره							② ۱۵.۰۰۰		
هزینه‌های عملیاتی	۹۶.۰۰۰			۵۰.۰۰۰			② ۷۵.۰۰۰		
					۹.۰۰۰		③ ۱۵.۰۰	۲۲.۵۰۰	
								۱۴۶.۰۰۰	
سود ویژه نقل به سود انباشته	۳۲۱.۰۰۰			۱۵۲.۰۰۰	۱۶۹.۰۰۰		۹۲.۰۰۰	۵۸۲.۵۰۰	
	۱۶۹.۰۰۰			۱۷.۰۰۰				۲۰۱.۵۰۰	
				۱۶۹.۰۰۰	۱۶۹.۰۰۰			۵۸۲.۵۰۰	
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته	۳۳.۰۰۰								
سود نا ویژه نقل از بالا	۱۶۹.۰۰۰			۱۷.۰۰۰			۹۲.۰۰۰	۲۰۱.۵۰۰	
سود انباشته نقل به ترازنامه									
ترازنامه									
وجوه نقد	۲۰.۰۰۰			۱۶.۰۰۰				۳۶.۰۰۰	
حساب‌های دریافتنی	۸۰.۰۰۰			۱۵.۰۰۰				۹۵.۰۰۰	
موجودی کالا اول دوره	۱۵.۰۰۰			۹.۰۰۰			③ ۱.۵۰۰	۷.۵۰۰	
تجهیزات	۱۶۰.۰۰۰			۱۶.۰۰۰				۱۷۶.۰۰۰	
حساب شعبه	۳۴.۰۰۰						④ ۳۴.۰۰۰		
حساب‌های پرداختنی					۵.۰۰۰				۴۵.۰۰۰
حساب اداره مرکزی					④ ۳۴.۰۰۰				
سود تحقق نیافته کالای شعبه	۱۷.۰۰۰							۱۵.۰۰۰	
سهام عادی	۵۰.۰۰۰								۵۰.۰۰۰
سود انباشته نقل از بالا	۲۰۲.۰۰۰			۱۷.۰۰۰			۹۲.۰۰۰	۲۳۴.۵۰۰	
جمع	۳۰۹.۰۰۰			۵۶.۰۰۰	۵۶.۰۰۰		۱۲۷.۵۰۰	۳۲۹.۵۰۰	۳۲۹.۵۰۰

$$\textcircled{1} \text{ حذف سود تحقق نیافته کالای اول دوره } ۱۲.۰۰۰ \times \frac{20}{120} = ۲.۰۰۰$$

$$\textcircled{2} \text{ حذف حساب‌های کالای ارسالی از مرکز به شعبه و سود تحقق نیافته شعبه } ۹۰.۰۰۰ \times \frac{20}{120} = ۱۵.۰۰۰$$

$$\textcircled{3} \text{ حذف سود تحقق نیافته کالای پایان دوره شعبه } ۹.۰۰۰ \times \frac{20}{120} = ۱.۵۰۰$$

$$\textcircled{4} \text{ حذف حساب متقابل شعبه و مرکز}$$

مسئله شماره ۱۵ کتاب:

شرکت تجاری گل آرا واقع در سمنان شعبه‌ای در شهمیرزاد دارد، اداره مرکزی و شعبه هر کدام دارای دفاتر مستقل بوده و هر دو در ثبت و نگهداری کالا از سیستم کنترل ادواری استفاده می‌نماید. ارسال کالا از اداره مرکزی به شعبه بر مبنای قیمت تمام شده به علاوه ۲۰٪ می‌باشد. رویدادهای شعبه طی سال جاری به قرار زیر می‌باشد:

- ۱- اداره مرکزی مبلغ ۲۵۰.۰۰۰ ریال وجه نقد به شعبه ارسال می‌دارد.
- ۲- اداره مرکزی مبلغ ۶۰۰.۰۰۰ ریال کالا به شعبه ارسال می‌دارد. (قیمت سیاهه)
- ۳- خرید تجهیزات به مبلغ ۱۲۰.۰۰۰ ریال توسط شعبه (حساب دارایی‌های ثابت شعبه در دفتر مرکز ثبت و نگهداری می‌شود)
- ۴- خرید نسیم شعبه معادل ۴۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۵- فروش کالا: نقدی ۳۵۰.۰۰۰ ریال و نسیم ۸۵۰.۰۰۰ ریال. (توسط شعبه)
- ۶- وصول مطالبات به مبلغ ۶۶۰.۰۰۰ ریال توسط شعبه از مشتریان.
- ۷- پرداخت بدهی‌های شعبه بالغ بر ۲۵۰.۰۰۰ ریال.
- ۸- پرداخت هزینه‌های شعبه به مبلغ ۱۷۰.۰۰۰ ریال. (هزینه‌های فروش ۵۰.۰۰۰ ریال و هزینه‌های اداری ۱۲۰.۰۰۰ ریال).
- ۹- استهلاک سالانه تجهیزات ۱۰.۰۰۰ ریال.
- ۱۰- شعبه مبلغ ۴۵۰.۰۰۰ ریال وجه نقد به اداره مرکزی ارسال می‌دارد.
- ۱۱- اداره مرکزی مبلغ ۲۰.۰۰۰ ریال هزینه بیمه را به شعبه تخصیص می‌دهد.
- ۱۲- موجودی کالا پایان دوره شعبه ۳۰۰.۰۰۰ ریال (۲۴۰.۰۰۰ ریال آن مربوط به کالای دریافتی از مرکز (نرخ سیاهه) و بقیه مربوط به شعبه می‌باشد)

مطلوب است:

ثبت رویدادهای فوق در دفتر روزنامه مرکز و شعبه و بستن حساب‌های شعبه و نقل به اداره مرکز.

پاسخ مسئله شماره ۱۵ کتاب:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۱- حساب شعبه ۲۵۰.۰۰۰ وجه نقد	۲۵۰.۰۰۰ وجه نقد حساب اداره مرکزی
۲- حساب شعبه ۶۰۰.۰۰۰ ک. ارسالی به شعبه ۵۰۰.۰۰۰ سود تحقق نیافته ک. شعبه ۱۰۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰ ک. ارسالی از مرکز حساب اداره مرکزی
۳- تجهیزات ۱۲۰.۰۰۰ حساب شعبه ۲۵۰.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰ حساب اداره مرکزی وجه نقد
۴- ثبتی ندارد	۴۰۰.۰۰۰ خرید کالا حساب پرداختنی
۵- ثبتی ندارد	۳۵۰.۰۰۰ وجه نقد ۸۵۰.۰۰۰ حساب‌های پرداختنی ۱.۲۰۰.۰۰۰ فروش کالا
۶- ثبتی ندارد	۶۶۰.۰۰۰ وجه نقد حساب دریافتنی
۷- ثبتی ندارد	۲۵۰.۰۰۰ حساب پرداختنی وجه نقد
۸- ثبتی ندارد	۱۷۰.۰۰۰ ه. فروش و اداری وجه نقد

۹- حساب شعبه	۱۰.۰۰۰	استهلاک انباشته	۱۰.۰۰۰	ه. استهلاک	۱۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	۱۰.۰۰۰
۱۰- وجه نقد	۴۵۰.۰۰۰	حساب شعبه	۴۵۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	۴۵۰.۰۰۰	وجه نقد	۴۵۰.۰۰۰
۱۱- حساب شعبه	۲۰.۰۰۰	هزینه بیمه	۲۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	۲۰.۰۰۰	هزینه بیمه	۲۰.۰۰۰
۱۲-	ثبتي ندارد			فروش	۱.۲۰۰.۰۰۰	(به قیمت سیاهه)	
				موجودی کالا	۳۰۰.۰۰۰		
				خلاصه سود و زیان	۳۰۰.۰۰۰		
				ک. ارسالی از مرکز	۶۰۰.۰۰۰		
				خرید کالا	۴۰۰.۰۰۰		
				ه. عملیاتی	۲۰۰.۰۰۰		
۱۳- حساب شعبه	۳۰۰.۰۰۰	درآمد شعبه	۳۰۰.۰۰۰	خلاصه سود و زیان	۳۰۰.۰۰۰	حساب شعبه	۳۰۰.۰۰۰
۱۴- سود تحقق نیافته کالای شعبه	۶۰.۰۰۰	درآمد خالص شعبه	۶۰.۰۰۰	محاسبه سود تحقق نیافته کالای شعبه			
۱۵- درآمد خالص شعبه	۳۶۰.۰۰۰	خلاصه سود و زیان	۳۶۰.۰۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه			
				۱۰۰.۰۰۰		۶۰.۰۰۰	
				۴۰.۰۰۰			

$$۲۴۰.۰۰۰ \times ۲۰/۱۲۰ = ۴۰.۰۰۰$$

مسئله شماره ۱۶ کتاب:

- شرکت تجاری تابان واقع در تهران شعبه‌ای در کرج افتتاح و مبادلات طی سال ۱۳۰۶ به شرح زیر انجام داده است:
- ۱- اداره مرکزی مبلغ ۶۰۰.۰۰۰ ریال وجه نقد به شعبه ارسال می‌دارد.
 - ۲- ارسال کالا به شعبه به نرخ سیاهه ۴۰۰.۰۰۰ ریال (بهای تمام شده مرکز ۳۰۰.۰۰۰ ریال) سود و زیان تحقق نیافته در اداره مرکزی در یک حساب جداگانه نگهداری می‌شود.
 - ۳- خرید نسبه به مبلغ ۴۰۰.۰۰۰ ریال توسط شعبه.
 - ۴- اداره مرکزی ماشین‌آلات به شعبه ارسال می‌دارد، بهای اولیه ماشین‌آلات در اداره مرکزی ۵۰۰.۰۰۰ ریال، ارزش دفتری آن بالغ بر ۴۰۰.۰۰۰ ریال، (عمر مفید ماشین‌آلات ۱۰ سال، بدون ارزش اسقاط) ارزش جاری ماشین ۵۶۰.۰۰۰ ریال، هزینه حمل ماشین‌آلات ۲۰.۰۰۰ ریال که توسط دفتر مرکزی پرداخت شده است.
 - ۵- فروش نقدی شعبه ۴۵۰.۰۰۰ ریال.
 - ۶- پرداخت هزینه‌های تبلیغاتی شعبه به مبلغ ۳۵.۰۰۰ ریال، توسط اداره مرکزی که صورتحساب آن به شعبه ارسال شده است.
 - ۷- ثبت هزینه‌های استهلاک ماشین‌آلات توسط شعبه معادل ۴۰.۰۰۰ ریال.
 - ۸- ثبت هزینه‌های عملیاتی شعبه ۱۵۰.۰۰۰ ریال.
 - ۹- ارسال وجه نقد به اداره مرکزی معادل ۳۵۰.۰۰۰ ریال.
 - ۱۰- فروش کالا به طور نسبه بالغ بر ۳۰.۰۰۰ ریال توسط شعبه.
 - ۱۱- وصول مطالبات شعبه ۲۸.۰۰۰ ریال و بقیه غیرقابل وصول اعلام گردید.
 - ۱۲- شعبه مبلغ ۸.۰۰۰ ریال هزینه عملیاتی پرداخت نموده که از این مبلغ ۲.۰۰۰ ریال آن مربوط به اداره مرکزی می‌باشد.
 - ۱۳- موجودی کالا آخر دوره شعبه ۲۵۰.۰۰۰ ریال، که از این مبلغ ۱۰۰.۰۰۰ ریال آن مربوط به کالای دریافتی از مرکز می‌باشد.
- مطلوب است:**
- ثبت فعالیت فوق در دفاتر شعبه و مرکز، بستن حساب و نقل آن به مرکز.

پاسخ مسئله شماره ۱۶ کتاب:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۱- حساب شعبه	۶۰۰.۰۰۰ وجه نقد
۶۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۶۰۰.۰۰۰
۲- حساب شعبه	۴۰۰.۰۰۰ ک. ارسالی از مرکز
۳۰۰.۰۰۰ سود تحقق نیافته ک. شعبه	۱۰۰.۰۰۰ حساب اداره مرکزی ۴۰۰.۰۰۰
۳-	ثبتي ندارد
۴- حساب شعبه	۴۲۰.۰۰۰ ماشین آلات
۱۰۰.۰۰۰ استهلاک انباشته	۲۰.۰۰۰ هزینه حمل
۵۰۰.۰۰۰ ماشین آلات	۴۲۰.۰۰۰ حساب اداره مرکزی
۲۰.۰۰۰ وجه نقد	۱۰۰.۰۰۰ استهلاک انباشته
۵-	ثبتي ندارد
۶- حساب شعبه	۳۵.۰۰۰ هزینه عملیاتی
۳۵.۰۰۰ وجه نقد	حساب اداره مرکزی ۳۵.۰۰۰
۷-	ثبتي ندارد
۸-	ثبتي ندارد
۹- وجه نقد	۳۵۰.۰۰۰ حساب اداره مرکزی
۳۵۰.۰۰۰ حساب شعبه	۳۵۰.۰۰۰ وجه نقد
۱۰-	ثبتي ندارد
۱۱-	ثبتي ندارد
۱۲- هزینه عملیاتی	۲۰.۰۰۰ حساب اداره مرکزی
حساب شعبه ۲۰.۰۰۰	هزینه عملیاتی ۶.۰۰۰
	وجه نقد ۸.۰۰۰
۱۳-	ثبتي ندارد
۱۴- زیان شعبه	۳۲۳.۰۰۰ حساب اداره مرکزی
حساب شعبه ۳۲۳.۰۰۰	خلاصه سود و زیان ۳۲۳.۰۰۰
۱۴- سود تحقق نیافته کالای شعبه ۷۵.۰۰۰	محاسبه سود تحقق نیافته کالای شعبه
سود تحقق یافته کالای شعبه ۷۵.۰۰۰	
۱۵- سود تحقق یافته کالای شعبه ۷۵.۰۰۰	
خلاصه سود و زیان ۲۴۸.۰۰۰	
زیان شعبه ۳۲۳.۰۰۰	

تعدیل	بهای تمام شده	سیاهه	سود تحقق نیافته
موجودی ابتدای دوره	۰	۰	۰
ک. ارسالی از مرکز	۳۰۰.۰۰۰	۴۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰
کالای آماده برای فروش	۳۰۰.۰۰۰	۴۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰
موجودی پایان دوره	(۷۵.۰۰۰)	(۱۰۰.۰۰۰)	(۲۵۰.۰۰۰)
	<u>۲۲۵.۰۰۰</u>	<u>۳۰۰.۰۰۰</u>	<u>۷۵.۰۰۰</u>

مسئله شماره ۱۷ کتاب:

شرکت تجاری الفباء شعبه‌ای در گرمسار دایر نموده است، کالای ارسالی به شعبه بر مبنای ۱۲۵٪ بهای تمام شده می‌باشد، شعبه علاوه بر دریافت کالا از مرکز، از فروشندگان محلی هم خریداری می‌نماید نیمی از موجودی کالا آخر دوره شعبه به نرخ سیاهه دریافتی از مرکز می‌باشد.

ترازنامه شرکت تجاری الفباء (شعبه و اداره مرکزی) در ۱۳/۱۲/۲۹ ذیل گزارش شده است:

شرکت تجاری الفباء – ترازنامه ترکیبی شعبه و مرکز

۱۳/۱۲/۲۹

دارایی‌ها:	اداره مرکزی	شعبه
صندوق	۲۵۰.۰۰۰	۱۱۰.۰۰۰
حساب‌های دریافتنی (خالص)	۴۲۰.۰۰۰	۲۳۰.۰۰۰
موجودی کالا	۲۰۰.۰۰۰	۱۶۰.۰۰۰
اموال و ماشین‌آلات (خالص)	۷۰۰.۰۰۰	-
حساب شعبه گرمسار	۴۳۰.۰۰۰	-
جمع دارایی‌ها:	<u>۲.۰۰۰.۰۰۰</u>	<u>۵۰۰.۰۰۰</u>
بدهی و حقوق صاحبان سهام:		
حساب‌های پرداختنی	۱۴۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰
سایر بدهی‌ها	۱۰۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰
سود تحقق نیافته کالای شعبه	۱۶.۰۰۰	-
حساب اداره مرکزی	-	۴۳۰.۰۰۰
سهام عادی	۱.۵۰۰.۰۰۰	-
سود (زیان) انباشته	۲۴۴.۰۰۰	-
جمع	<u>۲.۰۰۰.۰۰۰</u>	<u>۵۰۰.۰۰۰</u>

حساب کلیه دارایی‌های اموال و ماشین‌آلات در دفاتر اداره مرکزی نگهداری می‌شود، شعبه از دفاتر مستقل مالی

استفاده می‌نماید. خلاصه مبادلات شرکت تجاری الفباء و شعبه آن طی سال ۱۳×۲ به شرح زیر می‌باشد:

۱- فروش کالا به طور نسبه معادل ۲.۸۱۶.۵۰۰ ریال که ۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال آن مربوط به اداره مرکزی و بقیه مربوط به شعبه گرمسار می‌باشد.

۲- خرید کالا به طور نسبه : اداره مرکزی ۲.۰۵۰.۰۰۰ ریال، شعبه ۲۰۰.۰۰۰ ریال

- ۳- اداره مرکزی مبلغ ۵۰۰.۰۰۰ ریال کالا به نرخ سیاهه به شعبه ارسال داشت. (بهای تمام شده کالا ۴۰۰.۰۰۰ ریال)
- ۴- وصول مطالبات: اداره مرکزی ۱.۹۵۰.۰۰۰ ریال، شعبه گرمسار ۷۹۷.۵۰۰ ریال
- ۵- ارسال وجه نقد از شعبه به مرکز معادل ۵۵۰.۰۰۰ ریال.
- ۶- پرداخت بدهی: اداره مرکزی ۲.۱۰۰.۰۰۰ ریال، شعبه گرمسار ۲۱۰.۰۰۰ ریال.
- ۷- پرداخت هزینه‌های عملیاتی، توسط مرکز ۲۰۰.۰۰۰ ریال، پرداخت هزینه‌های عملیاتی شعبه به مبلغ ۲۰.۰۰۰ ریال، از هزینه‌های عملیاتی پرداختی توسط اداره مرکزی مبلغ ۱۰.۰۰۰ ریال آن، مربوط به شعبه می‌باشد.
- ۸- مجموع استهلاک سالانه دارایی اموال و ماشین‌آلات ۸۰.۰۰۰ ریال می‌باشد که ۱۵.۰۰۰ ریال آن مربوط به شعبه می‌باشد.
- ۹- موجودی کالا آخر دوره اداره مرکزی ۲۵۰.۰۰۰ ریال، شعبه گرمسار ۱۰۰.۰۰۰ ریال که نصف موجودی کالا آخر دوره شعبه مربوط به کالای دریافتی از مرکز می‌باشد، بنابراین مجموع موجودی کالای آخر دوره شرکت تجاری الفباء بر مبنای بهای تمام شده ۳۴۰.۰۰۰ ریال به شرح زیر ارزیابی گردیده است:
- موجودی کالا آخر دوره مرکز ۲۵۰.۰۰۰ ریال
- موجودی کالا آخر دوره شعبه خریداری از فروشندگان محلی ۵۰.۰۰۰ ریال
- موجودی کالا آخر دوره شعبه دریافتی از مرکز (۱/۲۵): ۵۰.۰۰۰ ریال
- جمع موجودی کالا آخر دوره ۳۴۰.۰۰۰ ریال
- ۱۰- پرداخت سود سهام توسط شرکت سهامی به مبلغ ۴۴.۰۰۰ ریال.
- مطلوب است:
- ۱- افتتاح مانده‌های سال گذشته در دفاتر کل شعبه و مرکز .
- ۲- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر روزنامه مرکز و شعبه و نقل آن به دفتر کل.
- ۳- تهیه کاربرگ ترکیبی برای پایان سال ۱۳×۲.

پاسخ مسئله شماره ۱۷ کتاب:

شعبه	مرکز
صندوق ۱۱۰.۰۰۰	صندوق ۲۵۰.۰۰۰
حساب دریافتنی ۲۳۰.۰۰۰	حساب دریافتنی ۴۲۰.۰۰۰
موجودی کالا ۱۶۰.۰۰۰	موجودی کالا ۲۰۰.۰۰۰
تراز افتتاحیه ۵۰۰.۰۰۰	اموال و ماشین‌آلات ۷۰۰.۰۰۰
	حساب شعبه ۴۳۰.۰۰۰
	تراز افتتاحیه ۲.۰۰۰.۰۰۰
تراز افتتاحیه ۵۰۰.۰۰۰	تراز افتتاحیه ۲.۰۰۰.۰۰۰
سایر بدهی‌ها ۲۰.۰۰۰	سایر بدهی‌ها ۱.۰۰۰.۰۰۰
حساب اداره مرکزی ۴۳۰.۰۰۰	سود تحقق نیافته شعبه ۱۶.۰۰۰
حساب پرداختنی ۵۰.۰۰۰	سهام عادی ۲۴۴.۰۰۰
	حساب پرداختنی ۱۴۰.۰۰۰

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۱- حساب دریافتنی	حساب دریافتنی
۲.۰۰۰.۰۰۰	۸۱۶.۵۰۰
فروش کالا	فروش کالا
۲.۰۰۰.۰۰۰	۸۱۶.۵۰۰
۲- خرید کالا	خرید کالا
۲.۰۵۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰
حساب پرداختنی	حساب پرداختنی
۲.۰۵۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰
۳- حساب شعبه	کالای ارسالی از مرکز
۵۰۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰
کالای ارسالی به شعبه	حساب اداره مرکزی
۴۰۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰
سود تحقق نیافته شعبه	وجه نقد
۱۰۰.۰۰۰	۷۹۷.۵۰۰
۴- وجه نقد	حساب دریافتنی
۱.۹۵۰.۰۰۰	۷۹۷.۵۰۰
حساب دریافتنی	حساب اداره مرکزی
۵۵۰.۰۰۰	۵۵۰.۰۰۰
۵- وجه نقد	وجه نقد
۵۵۰.۰۰۰	۵۵۰.۰۰۰
۶- حساب پرداختنی	حساب پرداختنی
۲.۱۰۰.۰۰۰	۲۱۰.۰۰۰
وجه نقد	وجه نقد
۲.۱۰۰.۰۰۰	۲۱۰.۰۰۰
۷- هزینه عملیاتی	هزینه عملیاتی
۱۹۰.۰۰۰	۳۰.۰۰۰
حساب شعبه	حساب اداره مرکزی
۱۰۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰
وجه نقد	وجه نقد
۲۰۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰
۸- هزینه استهلاک	هزینه استهلاک
۶۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
حساب شعبه	حساب اداره مرکزی
۱۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
استهلاک انباشته	حساب اداره مرکزی
۸۰.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
۹- سود سهام پرداختی	ثبتي ندارد
۴۴.۰۰۰	
وجه نقد	
۴۴.۰۰۰	
۱۰- فروش	فروش
۲.۰۰۰.۰۰۰	۸۱۶.۵۰۰
م. کالا پایان دوره	م. کالا پایان دوره
۲۵۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰
ک. ارسالی به شعبه	خلاصه سود و زیان
۴۰۰.۰۰۰	۱۱.۵۰۰
خلاصه سود و زیان	ک. ارسالی از مرکز
۱۴۵.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰
خرید کالا	خرید کالا
۲.۰۵۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰
م. ابتدای دوره	م. ابتدای دوره
۲۰۰.۰۰۰	۱۶۰.۰۰۰
ه. عملیاتی	ه. عملیاتی
۲۵۵.۰۰۰	۴۵.۰۰۰
۱۱- حساب شعبه	خلاصه سود و زیان
۱۱.۵۰۰	۱۱.۵۰۰
درآمد شعبه	حساب اداره مرکزی
۱۱.۵۰۰	۱۱.۵۰۰
۱۲- سود تحقق نیافته	محاسبه سود تحقق نیافته کالای شعبه
۱۰۶.۰۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه
سود تحقق یافته	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۱۰۶.۰۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۱۳- درآمد شعبه	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۱۱.۵۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه
سود تحقق یافته	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۱۰۶.۰۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۱۴- خلاصه سود و زیان	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۲۶۲.۵۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه
خلاصه سود و زیان	سود تحقق نیافته کالای شعبه
(۱۴۵.۰۰۰+۱۱۷.۵۰۰)	سود تحقق نیافته کالای شعبه
سود انباشته	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۲۶۲.۵۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۱۵- سود انباشته	سود سهام پرداختی
۴۴.۰۰۰	۴۴.۰۰۰
سود سهام پرداختی	
۴۴.۰۰۰	

$$۵۰.۰۰۰ \times ۲۵/۱۲۵ = ۱۰.۰۰۰$$

۱۷- ثبت دفتر کل و مانده گیری:

دفاتر شعبه		دفاتر مرکز	
صندوق (وجه نقد)		حساب دریافتنی	
⑤ ۵۵۰.۰۰۰	م ۱۱۰.۰۰۰	④ ۷۹۷.۵۰۰	م ۲۳۰.۰۰۰
⑥ ۲۱۰.۰۰۰	④ ۷۹۷.۵۰۰	① ۸۱۶.۵۰۰	
⑦ ۲۰.۰۰۰		م ۲۴۹.۰۰۰	
	م ۱۲۷.۵۰۰		
کالای ارسالی از مرکز		حساب پرداختنی	
① ① ۵۰۰.۰۰۰	③ ۵۰۰.۰۰۰	م ۵۰.۰۰۰	⑥ ۲۱۰.۰۰۰
	م صفر	② ۲۰۰.۰۰۰	
		م ۴۰.۰۰۰	
سایر بدهی‌ها		حساب اداره مرکزی	
م ۲۰.۰۰۰		م ۴۳۰.۰۰۰	③ ۵۰۰.۰۰۰
		③ ۵۵۰.۰۰۰	
		⑦ ۱۰.۰۰۰	
		⑧ ۱۵.۰۰۰	
		م ۵۰۵.۰۰۰	
خرید کالا		فروش کالا	
	② ۲۰۰.۰۰۰	① ۸۱۶.۰۰۰	
		سود تحقق نیافته شعبه	
		م ۱۶.۰۰۰	
		③ ۱۰۰.۰۰۰	
		سهم عادی	
		م ۱.۵۰۰.۰۰۰	
		موجودی کالا اول دوره	
			م ۲۰۰.۰۰۰
		سود انباشته	
		م ۲۴۴.۰۰۰	
		③ ۱۰۰.۰۰۰	
		سایر بدهی‌ها	
			م ۱۰۰.۰۰۰
		موجودی پایان دوره	
			م ۲۵.۰۰۰

۱۷- تهیه کاربرگ

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس
صورت سود و زیان									
فروش									
موجودی کالا اول دوره	۲۰۰.۰۰۰								
خرید	۲.۰۵۰.۰۰۰								
کالای ارسالی از مرکز									
کالای ارسالی به شعبه	۴۰۰.۰۰۰								
موجودی کالا آخر دوره	۲۵۰.۰۰۰								
هزینه‌های عملیاتی	۱۹۰.۰۰۰								
هزینه استهلاک	۶۵.۰۰۰								
سود ویژه نقل به سود انباشته	۲.۵۰۵.۰۰۰								
	۱۴۵.۰۰۰								
سود و ویژه نقل به سود انباشته	۲.۶۵۰.۰۰۰								
	۲.۶۵۰.۰۰۰								
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته	۲۴۴.۰۰۰								
سود نا ویژه نقل از بالا	۱۴۵.۰۰۰								
سود سهام پرداختی	۴۴.۰۰۰								
سود انباشته نقل به ترازنامه									
ترازنامه									
وجوه نقد	۴۰۶.۰۰۰								
حساب‌های دریافتی	۴۷۰.۰۰۰								
موجودی کالا اول دوره	۲۵۰.۰۰۰								
اموال و ماشین‌آلات	۶۲۰.۰۰۰								
حساب شعبه	۴۰۵.۰۰۰								
حساب‌های پرداختی	۹۰.۰۰۰								
سایر بدهی‌ها	۱۰۰.۰۰۰								
حساب اداره مرکزی	۱۱۶.۰۰۰								
سود تحقق نیافته کالای شعبه	۱.۵۰۰.۰۰۰								
سهام عادی	۳۴۵.۰۰۰								
سود انباشته نقل از بالا									
جمع	۲.۱۵۱.۰۰۰								
	۲.۱۵۱.۰۰۰								

$$\textcircled{1} \text{ حذف سود تحقق نیافته کالای اول دوره } ۱۶۰.۰۰۰ \times \frac{25}{125} \times ۰.۵\% = ۱۶.۰۰۰$$

$$\textcircled{2} \text{ حذف حساب‌های کالای ارسالی شعبه با حساب کالای ارسالی از مرکز و سود تحقق نیافته شعبه}$$

$$۵۰۰.۰۰۰ \times \frac{100}{125} = ۴۰۰.۰۰۰ \text{ و } ۵۰۰.۰۰۰ \times \frac{25}{125} = ۱۰۰.۰۰۰$$

$$\textcircled{3} \text{ حذف سود تحقق نیافته کالای پایان دوره شعبه } ۵۰۰.۰۰۰ \times \frac{100}{125} = ۴۰۰.۰۰۰ \text{ و } ۱۰۰.۰۰۰ \times \frac{25}{125} \times ۰.۵\% = ۱۰.۰۰۰$$

$$\textcircled{4} \text{ حذف حساب متقابل شعبه و مرکز}$$

هزینه حمل و حساب‌های متقابل

هزینه حمل به عنوان هزینه مستقل است و بر عهده شعبه می‌باشد.

مثال ۱ تشریحی در خصوص هزینه حمل کالای ارسالی به شعب (روش کنترل ادواری)

اداره مرکزی ۵۰۰.۰۰۰ ریال کالا برای شعبه الف ارسال می‌دارد. هزینه حمل کالای ارسالی توسط شعبه الف به مبلغ ۵۰.۰۰۰ ریال پرداخت می‌گردد. مطابق دستور مدیریت اداره مرکزی شعبه الف ۴۰٪ از کالای دریافتی از مرکز را به شعبه ب ارسال می‌دارد و شعبه ب از این بابت مبلغ ۲۵۰.۰۰۰ ریال (هزینه حمل) پرداخت می‌نماید. در صورتی که کالای ارسالی که بهای تمام شده آن ۲۰۰.۰۰۰ ریال بود مستقیماً به شعبه ب ارسال می‌گردد. هزینه حمل کالای ارسالی از مرکز به شعبه معادل ۳۵.۰۰۰ ریال بالغ گردید. مطلوب است: ثبت عملیات حسابداری در دفاتر مرکزی، شعبه الف و شعبه ب.

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه الف	دفاتر شعبه ب
۱- ح/شعبه الف ک. ۵۰۰.۰۰۰ به شعبه الف ۵۰۰.۰۰۰	ک. ۵۰۰.۰۰۰ از مرکز هزینه حمل ۵۰.۰۰۰ ح/اداره مرکزی ۵۰۰.۰۰۰ وجه نقد ۵۰.۰۰۰	
۲- ک. ۲۰۰.۰۰۰ به شعبه الف ک. ۲۰۰.۰۰۰ به شعبه ب ح/شعبه ب ۲۱۰.۰۰۰ هزینه حمل اضافی ۱۰.۰۰۰ ح/شعبه الف ۲۲۰.۰۰۰	ح/اداره مرکزی ۲۲۰.۰۰۰ ک. ۲۰۰.۰۰۰ از مرکز هزینه حمل (۵۰.۰۰۰ × ۴۰٪) ۲۰۰.۰۰۰	ک. ۲۰۰.۰۰۰ از مرکز هزینه حمل ۳۵.۰۰۰ وجه نقد ۲۵.۰۰۰ ح/اداره مرکزی ۲۱۰.۰۰۰

کل هزینه پرداختی شعبه الف و ب $۵۰.۰۰۰ + ۲۵.۰۰۰ = ۷۵.۰۰۰$

سهم هزینه شعبه الف $۷۵.۰۰۰ - ۳۰.۰۰۰ = ۴۵.۰۰۰$

سهم هزینه شعبه ب $۴۵.۰۰۰ - ۳۵.۰۰۰ = ۱۰.۰۰۰$ (هزینه حمل اضافی)

مثال ۲ تشریحی در خصوص هزینه حمل کالای ارسالی به شعب (روش کنترل ادواری)

فرض کنید که کالای ارسالی به شعبه الف بر مبنای ۱۲۰٪ بهای تمام شده باشد:

الف: در صورتی که کالای ارسالی از مرکز به شعبه ب بهای تمام شده ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال و هزینه حمل آن ۶۰.۰۰۰ ریال توسط اداره مرکزی پرداخت شده باشد ثبت رویداد فوق در دفاتر مرکزی و شعبه به شرح زیر:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
حساب شعبه ۱.۲۶۰.۰۰۰ ک. ارسالی به شعبه ۱.۰۰۰.۰۰۰ س. ت. نیافته ک. شعبه ۲۰۰.۰۰۰ وجه نقد ۶۰.۰۰۰	ح/ک. ارسالی از مرکز ۱.۲۰۰.۰۰۰ هزینه حمل ۶۰.۰۰۰ ح/اداره مرکزی ۱.۲۶۰.۰۰۰

ب: در صورتی که طبق تصمیم اداره مرکزی ۵۰٪ کالای مذکور را شعبه ب به مرکز برگشت کرده و مبلغ ۳۰.۰۰۰ ریال

توسط شعبه بابت هزینه حمل کالای برگشتی پرداخت شده باشد ثبت آن در دفاتر مرکز و شعبه به شرح زیر می‌باشد:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
ک. ارسالی به شعبه ۵۰۰.۰۰۰ س. ت. نیافته ک. شعبه ۱۰۰.۰۰۰ ه. حمل اضافی ۶۰.۰۰۰ حساب شعبه ۶۶۰.۰۰۰	ح/اداره مرکزی ۶۶۰.۰۰۰ ح/ک. ارسالی از مرکز ۶۰۰.۰۰۰ هزینه حمل ۳۰.۰۰۰ وجه نقد ۳۰.۰۰۰

رفع اختلاف حساب‌های متقابل

در شرایط عادی مانده حساب‌های متقابل (حساب‌های شعبه و مرکز) در دفاتر اداره مرکزی و شعبه می‌بایست با هم برابر باشند. در صورت عدم تساوی مانده حساب شعبه در دفاتر مرکز و حساب اداره مرکزی در دفاتر شعبه اختلاف آن معمولاً ناشی از وجوه بین راهی، کالای بین راهی و یا اشتباه می‌باشد. به مثال زیر توجه شود:

مثال:

مانده حساب اداره مرکزی شرکت آلفا در پایان اسفند ۲× در دفاتر شعبه به مبلغ ۱۳۲.۰۰۰ ریال بستانکار و مانده حساب شعبه در دفاتر مرکزی به مبلغ ۳۲۱.۰۰۰ ریال بدهکار می‌باشد. پس از بررسی‌های به عمل آمده موارد زیر مشخص گردید:

۱- شعبه مبلغ ۱۰۰.۰۰۰ ریال وجه نقد در تاریخ ۲۷/۱۲/۲× از طریق بانک برای مرکز حواله نمود که تا تاریخ ۳/۱/۴× (سال بعد) به اداره مرکزی نرسیده است.

۲- اداره مرکزی ۸۰.۰۰۰ ریال کالا به بهای تمام شده در تاریخ ۲۷/۱۲/۲× برای شعبه خود ارسال نمود که تا تاریخ ۳/۱/۳× به شعبه واصل نشد.

۳- اداره مرکزی در اسفند ماه ۲× مبلغ ۲۱.۰۰۰ ریال بابت هزینه تبلیغات به شعبه تخصیص داده که شعبه اشتبهاً در دفاتر خود آن را به مبلغ ۱۲.۰۰۰ ریال ثبت نموده است.

مطلوب است: تهیه صورت مغایرت حساب‌های متقابل و ثبت تعدیلات در دفاتر اداره مرکزی و شعبه.

شرکت آلفا

صورت مغایرت حساب‌های متقابل مرکز و شعبه

پایان سال منتهی به ۲×۱۳

مانده قبل از تعدیل	حساب اداره مرکزی در شعبه	حساب شعبه در دفاتر مرکز
① وجوه بین راهی شعبه به مرکز	۱۳۲.۰۰۰	۳۲۱.۰۰۰
② کالای بین راهی مرکز به شعبه		(۱۰۰.۰۰۰)
③ اصلاح اشتباه (۲۱.۰۰۰-۱۲.۰۰۰)	۸۰.۰۰۰	
مانده اصلاح شده	<u>۲۲۱.۰۰۰</u>	<u>۲۲۱.۰۰۰</u>

تعدیلات:

دفاتر مرکز		دفاتر شعبه	
(۱) ۱۲/۲۹ وجه نقد ۱۰۰.۰۰۰		(۱) ح/ک. ارسالی از مرکز ۸۰.۰۰۰	
ح/شعبه ۱۰۰.۰۰۰		ح/اداره مرکزی ۸۰.۰۰۰	
		بابت ثبت کالای بین راهی	
حساب شعبه		(۲) هزینه تبلیغات ۹.۰۰۰	
۳۲۱.۰۰۰ م.ق.ت. ۱۰۰.۰۰۰		ح/اداره مرکزی ۹.۰۰۰	
<u>۲۲۱.۰۰۰ م</u>		ح/ک. ارسالی از مرکز	
		ح/اداره مرکزی ۱۳۲.۰۰۰ م.ق.ت.	
صندوق		① ۸۰.۰۰۰ م	
م ۱۰۰.۰۰۰ ①		هزینه تبلیغات	
		۳۲۱.۰۰۰ م.ق.ت. ② ۹.۰۰۰	

نکته: می‌بایست به موجودی کالای پایان دوره شعبه مبلغ ۸۰.۰۰۰ ریال اضافه گردد. (م. ک. پایان دوره + کالای بین راهی)

مسئله شماره ۱۸ کتاب:

فرض کنید که شرکت سهامی بهاران کالا که بهای تمام شده آن ۵۰.۰۰۰ ریال بود به شعبه الف ارسال می‌دارد. هزینه حمل پرداختی توسط شرکت بهاران معادل ۲۰۰۰ ریال، بعد از مدتی، به علت کمبود کالا در شعبه «ب» طبق یادداشتی از اداره مرکزی به شعبه «الف» کالا به شعبه «ب» ارسال می‌گردد. بابت هزینه حمل انتقالی مبلغ ۱۲۰۰ ریال توسط شعبه «ب» پرداخت می‌گردد. هزینه حمل کالای انتقالی از اداره مرکزی به شعبه «ب» مستقیماً ۱۸۰۰ ریال می‌باشد.

پاسخ مسئله شماره ۱۸ کتاب:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه الف	دفاتر شعبه ب
۱) ح/ شعبه الف ۵۲.۰۰۰ ک. ا. به شعبه الف ۵۰.۰۰۰ وجه نقد ۲.۰۰۰	ک. ا. از مرکز ۵۰.۰۰۰ هزینه حمل ۲.۰۰۰ ح/ اداره مرکزی ۵۲.۰۰۰	
ک. ا. به شعبه ب ۵۰.۰۰۰ ک. ا. به شعبه الف ۵۰.۰۰۰ ح/ شعبه ب ۵۰.۶۰۰ ه. حمل اضافی ۱.۴۰۰ ح/ شعبه الف ۵۲.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی ۵۲.۰۰۰ ک. ا. از مرکز ۵۰.۰۰۰ هزینه حمل ۲.۰۰۰	ک. ا. از مرکز ۵۰.۰۰۰ هزینه حمل ۱.۸۰۰ ح/ اداره مرکزی ۵۰.۶۰۰ وجه نقد ۱.۲۰۰

مسئله شماره ۱۹ کتاب:

مانده‌های حساب‌های شرکت سهامی الوند و شعبه آن در همدان، در اول سال مالی ۱۳×۲ شامل ارقام زیر است:

شعبه	اداره مرکزی	
۲۰.۰۰۰	۷۰.۰۰۰	وجه نقد
۳۵.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی (خالص)
۵۵.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰	موجودی کالا
۲۰۰.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰	اموال و ماشین‌آلات (خالص)
-	۲۸۰.۰۰۰	حساب شعبه
۳۱۰.۰۰۰	۱.۰۵۰.۰۰۰	جمع
۲۵.۰۰۰	۴۵.۰۰۰	حساب‌های پرداختنی
۵.۰۰۰	۳۰.۰۰۰	سایر بدهی‌ها
-	۵.۰۰۰	سود تحقق نیافته کالای شعبه
۲۸۰.۰۰۰	-	حساب اداره مرکزی
-	۸۰۰.۰۰۰	سهام عادی
-	۱۷۰.۰۰۰	سود و زیان انباشته
۳۱۰.۰۰۰	۱.۰۵۰.۰۰۰	جمع

خلاصه عملیات اداره مرکزی و شعبه آن در همدان طی سال ۱۳×۲ به قرار زیر می‌باشد: (کالای ارسالی به شعبه به روش بهای تمام شده، بعلاوه ۱۰٪ می‌باشد)

۱- فروش کالا توسط اداره مرکزی به مبلغ ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال که از این مبلغ ۳۳۰.۰۰۰ ریال به شعبه همدان ارسال گردیده است.

فروش کالا توسط شعبه به طور نسیه طی سال به مبلغ ۵۰۰.۰۰۰ ریال.

۲- خرید کالا به طور نسیه: اداره مرکزی ۵۰۰.۰۰۰ ریال، شعبه ۷۰.۰۰۰ ریال.

- ۳- وصول مطالبات طی سال: اداره مرکزی ۹۸۰.۰۰۰ ریال که از این مبلغ ۳۰۰.۰۰۰ ریال مربوط به شعبه می‌باشد. وصولی شعبه از مشتریان ۵۱۰.۰۰۰ ریال.
- ۴- پرداخت بدهی‌ها: اداره مرکزی ۵۱۵.۰۰۰ ریال، شعبه ۴۰.۰۰۰ ریال.
- ۵- پرداخت هزینه‌های عملیاتی: اداره مرکزی ۲۰۰.۰۰۰ ریال، شعبه ۶۰.۰۰۰ ریال.
- ۶- استهلاک اموال و ماشین‌آلات: اداره مرکزی ۴۰.۰۰۰ ریال، شعبه ۱۰.۰۰۰ ریال.
- ۷- پرداخت هزینه‌های عملیاتی شعبه توسط اداره مرکزی به مبلغ ۲۰.۰۰۰ ریال و ارسال صورت حساب بدان شعبه.
- ۸- سود سهام پرداختی به مبلغ ۷۰.۰۰۰ ریال توسط شرکت سهامی الوند.
- ۹- موجودی کالا در ۱۳/۲/۲۹: اداره مرکزی ۱۱۰.۰۰۰ ریال، شعبه ۶۰.۰۰۰ ریال. (مبلغ ۱۰.۵۰۰ ریال مربوط به خریدهای شعبه است)

مطلوب است:

- ۱- افتتاح مانده‌های اول دوره در دفاتر کل مرکز و شعبه.
- ۲- ثبت رویدادهای فوق در دفتر روزنامه مرکز و شعبه و نقل آن به دفتر کل.
- ۳- تهیه کاربرگ ترکیبی (شعبه و اداره مرکزی) در تاریخ ۱۳/۲/۲۹.
- ۴- بستن حساب‌های موقت شعبه و مرکز.

پاسخ مسئله شماره ۱۹:

دفاتر مرکز		دفاتر شعبه	
۱- حساب شعبه	۳۳۰.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز	۳۳۰.۰۰۰
حساب دریافتنی	۶۷۰.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی	۳۳۰.۰۰۰
	۳۰۰.۰۰۰	حساب دریافتنی	۵۰۰.۰۰۰
	۳۰.۰۰۰	وجه نقد	۵۰۰.۰۰۰
	۶۷۰.۰۰۰		
۲- خرید کالا	۵۰۰.۰۰۰	خرید کالا	۷۰.۰۰۰
حساب پرداختنی	۵۰۰.۰۰۰	حساب پرداختنی	۷۰.۰۰۰
۳- وجه نقد	۹۸۰.۰۰۰	وجه نقد	۵۱۰.۰۰۰
حساب شعبه	۳۰۰.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی	۳۰۰.۰۰۰
حساب دریافتنی	۶۸۰.۰۰۰	حساب دریافتنی	۵۱۰.۰۰۰
		وجه نقد	۳۰۰.۰۰۰
۴- حساب پرداختنی	۵۱۵.۰۰۰	حساب پرداختنی	۴۰.۰۰۰
وجه نقد	۵۱۵.۰۰۰	وجه نقد	۴۰.۰۰۰
۵- هزینه عملیاتی	۲۰۰.۰۰۰	هزینه عملیاتی	۶۰.۰۰۰
وجه نقد	۲۰۰.۰۰۰	وجه نقد	۶۰.۰۰۰
۶- هزینه استهلاک	۴۰.۰۰۰	هزینه استهلاک	۱۰.۰۰۰
استهلاک انباشته	۴۰.۰۰۰	استهلاک انباشته	۱۰.۰۰۰
۷- حساب شعبه	۲۰.۰۰۰	هزینه عملیاتی	۲۰.۰۰۰
وجه نقد	۲۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	۲۰.۰۰۰
۸- سود سهام پرداختی	۷۰.۰۰۰	ثبتي ندارد	
وجه نقد	۷۰.۰۰۰		
۹-	ثبتي ندارد	فروش	۱.۱۷۰.۰۰۰
		م. کالا پایان دوره	۱.۶۵۵.۰۰۰
		خلاصه سود و زیان	۲۳۵.۵۰۰
		هزینه استهلاک	۵۰.۰۰۰
		م. ابتدای دوره	۲۰۰.۰۰۰
		ه. عملیاتی	۲۸۰.۰۰۰

۱۹- ثبت دفتر کل و مانده گیری:

دفاتر مرکز دفاتر شعبه

صندوق (وجه نقد)	حساب دریافتنی	حساب دریافتنی	صندوق (وجه نقد)
④ ۴۰.۰۰۰ ۲۰.۰۰۰ م ⑤ ۶۰.۰۰۰ ③ ۵۱۰.۰۰۰ ③ ۳۰۰.۰۰۰ ۱۳۰.۰۰۰ م	③ ۵۱۰.۰۰۰ ۳۵.۰۰۰ م ① ۵۰۰.۰۰۰ ۲۵.۰۰۰ م	③ ۶۸۰.۰۰۰ ۱۰۰.۰۰۰ م ① ۶۷۰.۰۰۰ ۹۰.۰۰۰ م	④ ۵۱۵.۰۰۰ ۷۰.۰۰۰ م ⑤ ۲۰۰.۰۰۰ ③ ۹۸۰.۰۰۰ ⑦ ۲۰.۰۰۰ ⑧ ۲۰.۰۰۰ ۲۴۵.۰۰۰ م
کالای ارسالی از مرکز	حساب پرداختنی	کالای ارسالی به شعبه	حساب پرداختنی
① ۳۳۰.۰۰۰ م صفر	م ۲۵.۰۰۰ ④ ۴۰۰.۰۰۰ ② ۷۰.۰۰۰ ۵۵.۰۰۰ م	③ ۳۰۰.۰۰۰ سود سهام پرداختی ⑧ ۷۰.۰۰۰	م ۴۵.۰۰۰ ④ ۵۱۵.۰۰۰ ② ۵۰۰.۰۰۰ ۵۰.۰۰۰ م
سایر بدهی ها	حساب اداره مرکزی	اموال و ماشین آلات	حساب شعبه
۵۰.۰۰۰ م	م ۲۸۰.۰۰۰ ③ ۳۰۰.۰۰۰ ① ۳۳۰.۰۰۰ ⑦ ۲۰.۰۰۰ ۳۳۰.۰۰۰ م	م ۴۵۰.۰۰۰ هزینه استهلاک ⑥ ۴۰.۰۰۰	③ ۳۰۰.۰۰۰ م ۲۸۰.۰۰۰ ① ۳۳۰.۰۰۰ ⑦ ۲۰.۰۰۰ ۳۳۰.۰۰۰ م
خرید کالا	فروش کالا	فروش کالا	خرید کالا
② ۷۰.۰۰۰	① ۵۰۰.۰۰۰	① ۶۷۰.۰۰۰	② ۵۰۰.۰۰۰
هزینه عملیاتی	موجودی کالا اول دوره	سود تحقق نیافته شعبه	استهلاک انباشته
⑤ ۶۰.۰۰۰ ⑦ ۲۰.۰۰۰ ۸۰.۰۰۰ م	۵۵.۰۰۰ م	۵۰.۰۰۰ م ① ۳۰.۰۰۰ ۳۵.۰۰۰ م	⑥ ۴۰.۰۰۰
هزینه استهلاک	اموال و ماشین آلات	سهام عادی	سایر بدهی ها
⑥ ۱۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰ م	۸۰۰.۰۰۰ م	۳۰.۰۰۰ م
		موجودی کالا اول دوره	موجودی پایان دوره
		۱۵۰.۰۰۰ م	
		هزینه عملیاتی	سود انباشته
		⑤ ۳۰۰.۰۰۰	۱۷۰.۰۰۰ م

۱۹- تهیه کاربرگ

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر
صورت سود و زیان									
فروش									
موجودی کالا اول دوره	۱۵۰.۰۰۰			۵۵.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰				۱.۱۷۰.۰۰۰
خرید	۵۰۰.۰۰۰			۷۰.۰۰۰			① ۵۰۰	۲۰۰.۰۰۰	
کالای ارسالی از مرکز				۳۳۰.۰۰۰			④ ۳۳۰.۰۰۰	۵۷۰.۰۰۰	
کالای ارسالی به شعبه	۳۰۰.۰۰۰					② ۳۰۰.۰۰۰			
موجودی کالا آخر دوره	۱۱۰.۰۰۰				۶۰.۰۰۰	③ ۴۵۰			۱۶۵.۵۰۰
هزینه‌های عملیاتی	۲۰۰.۰۰۰			۸۰.۰۰۰				۲۸۰.۰۰۰	
هزینه استهلاک	۴۰.۰۰۰			۱۰.۰۰۰				۵۰.۰۰۰	
سود ویژه نقل به سود انباشته	۸۹۰.۰۰۰			۵۴۵.۰۰۰	۵۶۰.۰۰۰			۱.۱۰۰.۰۰۰	۱.۳۳۵.۵۰۰
	۱۹۰.۰۰۰			۱۵.۰۰۰				۲۳۵.۵۰۰	
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته	۱۷۰.۰۰۰								۱۷۰.۰۰۰
سود نا ویژه نقل از بالا	۱۹۰.۰۰۰			۱۵.۰۰۰					۲۳۵.۵۰۰
سود سهام پرداختی	۷۰.۰۰۰							۷۰.۰۰۰	
	۷۰.۰۰۰			۱۵.۰۰۰				۷۰.۰۰۰	۴۰۵.۵۰۰
سود انباشته نقل به ترازنامه	۲۹۰.۰۰۰			۱۵.۰۰۰				۳۳۵.۵۰۰	
ترازنامه									
وجه نقد	۲۴۵.۰۰۰			۱۳۰.۰۰۰				۳۷۵.۰۰۰	
حساب‌های دریافتنی	۹۰.۰۰۰			۲۵.۰۰۰				۱۱۵.۰۰۰	
موجودی کالا پ دوره	۱۱۰.۰۰۰			۶۰.۰۰۰		③ ۴۵۰		۱۶۵.۵۰۰	
اموال و ماشین‌آلات	۴۱۰.۰۰۰			۱۹۰.۰۰۰		④ ۳۳۰.۰۰۰		۶۰۰.۰۰۰	
حساب شعبه	۳۳۰.۰۰۰								
حساب‌های پرداختنی	۳۰۰.۰۰۰					۵۵۰.۰۰۰			۸۵۰.۰۰۰
سایر بدهی‌ها	۳۰.۰۰۰					۵۰.۰۰۰			۳۵.۰۰۰
حساب اداره مرکزی						۳۳۰.۰۰۰	④ ۳۳۰.۰۰۰		
سود تحقق نیافته کالای شعبه	۳۵.۰۰۰					① ۵۰.۰۰۰			
سهام عادی	۸۰۰.۰۰۰					② ۳۰.۰۰۰			
سود انباشته نقل از بالا	۲۹۰.۰۰۰					۱۵.۰۰۰			۳۳۵.۵۰۰
جمع	۱.۱۸۵.۰۰۰			۴۰۵.۰۰۰	۴۰۵.۰۰۰	۶۶۹.۵۰۰	۶۶۹.۵۰۰	۱.۲۵۵.۵۰۰	۱.۲۵۵.۵۰۰

① حذف سود تحقق نیافته کالای اول دوره $۵۰۰.۰۰۰ \times ۱۰/۱۱۰ = ۵۰.۰۰۰$ ② حذف حساب‌های کالای ارسالی شعبه با حساب کالای ارسالی از مرکز و سود تحقق نیافته شعبه $۳۳۰.۰۰۰ \times ۱۰/۱۱۰ = ۳۰.۰۰۰$ ③ حذف سود تحقق نیافته کالای پایان دوره شعبه $۶۰.۰۰۰ \times ۱۰/۱۱۰ = ۴.۵۰۰$

④ حذف حساب متقابل شعبه و مرکز

شرکت سهامی الوند گردش سود انباشته برای سال مالی منتهی به ۹۳/۱۲/۲۹		شرکت سهامی الوند صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۹۳/۱۲/۲۹	
۱۷۰.۰۰۰	سود انباشته	۱.۱۷۰.۰۰۰	فروش
۲۳۵.۵۰۰	سود خالص دوره مالی		ب. ت. ک. ف:
(۷۰.۰۰۰)	سود سهام پرداختی	۲۰۰.۰۰۰	م. کالای ابتدای دوره
۳۳۵.۵۰۰	سود انباشته ۱۲/۲۹	۵۷۰.۰۰۰	خرید طی دوره
شرکت سهامی الوند گردش سود انباشته برای سال مالی منتهی به ۹۳/۱۲/۲۹		۷۷۰.۰۰۰	بهای آماده برای فروش
		(۱.۶۵۵.۰۰۰)	- : موجودی پایان دوره
		(۶۰۴۵.۰۰۰)	ب. ت. ک. ف
دارایی‌ها:		۵.۶۵۵.۰۰۰	سود ناخالص
۸۵.۰۰۰	ح/پرداختنی	(۲۸۰.۰۰۰)	- : ه. عملیاتی
۳۵.۰۰۰	جمع بدهی‌ها	(۳۳۰.۰۰۰)	- : ه. استهلاک
	ح. ص. س	(۵۸.۸۷۵)	مالیات
۸۰۰.۰۰۰	سهام عادی	۱۷۶.۶۲۵	سود پس از کسر مالیات
۳۳۵.۵۰۰	سود انباشته		
۱.۱۳۵.۵۰۰	جمع ح. ص. س:		
۱.۲۵۵.۵۰۰	جمع	۱.۲۵۵.۵۰۰	جمع

مسئله شماره ۲۰ کتاب:

شرکت سهامی سمن واقع در تهران، شعبه‌ای در دامغان دارد، کلیه کالای ارسالی به شعبه به بهای تمام شده بعلاوه ۲۵٪ ارسال می‌شود، مانده حساب‌های شعبه دامغان در تاریخ ۱۳/۲/۱ شامل ارقام زیر است:

۱۴.۰۰۰ صندوق

۶۵.۰۰۰ حساب‌های دریافتنی

۷۷.۰۰۰ موجودی کالا

۱۰۰.۰۰۰ اثاثه و منصوبات

۴۹.۰۰۰ استهلاک انباشته اثاثه

۸.۰۰۰ حساب‌های پرداختنی

۵.۰۰۰ حقوق پرداختنی

۱۹۴.۰۰۰ اداره مرکزی

- نرخ استهلاک اثاثه ۱۰٪، استهلاک دارایی ثابت شعبه توسط شعبه محاسبه و در دفاتر ثبت می‌گردد، موجودی کالا

اول دوره به نرخ سیاهه ۷۷.۰۰۰ ریال، خلاصه رویدادهای شعبه در طی سال ۱۳×۲ به شرح زیر می‌باشد:

۱- کالای ارسالی به شعبه به بهای تمام شده ۳۰۰.۰۰۰ ریال.

۲- هزینه حمل کالای ارسالی به شعبه بالغ بر ۹.۰۰۰ ریال که مبلغ ۷.۰۰۰ ریال آن نقداً توسط مرکز و بقیه توسط شعبه پرداخت شد.

۳- فروش شعبه ۵۰۰.۰۰۰ ریال که ۱۲۵.۰۰۰ ریال آن نقداً دریافت شد.

۴- مبلغ ۳۹۰.۰۰۰ ریال از مطالبات شعبه دریافت شد.

- ۵- هزینه‌های عملیات شعبه ۳۵.۰۰۰ ریال، هزینه حقوق ۵۰.۰۰۰ ریال، جمع پرداختی بابت هزینه‌های عملیاتی ۳۱.۰۰۰ ریال و پرداختی به کارکنان بابت حقوق ۵۳.۰۰۰ ریال.
- ۶- وجوه ارسالی از شعبه به مرکز ۳۹۰.۰۰۰ ریال.
- ۷- اداره مرکزی مبلغ ۲۷.۰۰۰ ریال هزینه را به شعبه تخصیص می‌دهد.
- ۸- موجودی کالا آخر دوره شعبه به قیمت سیاهه ۶۰.۰۰۰ ریال، هزینه حمل ۱۵۰۰ ریال جمعاً ۶۱.۵۰۰ ریال.
- ۹- ثبت استهلاک اثاثه در دفاتر شعبه.

مطلوب است:

- الف: افتتاح مانده در دفاتر کل.
- ب: ثبت رویدادهای فوق در دفتر روزنامه و نقل آن به دفتر کل.
- بستن حساب‌های شعبه و نقل آن به اداره مرکزی.

پاسخ مسئله شماره ۲۰:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۱- حساب شعبه ۳۷۵.۰۰۰ کالای ارسالی به شعبه ۳۰۰.۰۰۰ س. ت. ن. ک. شعبه ۷۵.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز ۳۷۵.۰۰۰ ح/ اداره مرکزی ۳۷۵.۰۰۰
۲- حساب شعبه ۷.۰۰۰ وجه نقد ۷.۰۰۰	هزینه حمل ۹.۰۰۰ ح/ اداره مرکزی ۷.۰۰۰ وجه نقد ۲.۰۰۰
۳-	وجه نقد ۱۲۵.۰۰۰ حساب دریافتنی ۳۷۵.۰۰۰ فروش ۵۰۰.۰۰۰
۴-	وجه نقد ۳۹۰.۰۰۰ حساب دریافتنی ۳۹۰.۰۰۰
۵-	هزینه عملیاتی ۳۵.۰۰۰ هزینه حقوق ۵۰.۰۰۰ حقوق پرداختنی ۳.۰۰۰ وجه نقد ۸۴.۰۰۰ هزینه پرداختنی ۴.۰۰۰
۶- وجه نقد ۳۹۰.۰۰۰ حساب شعبه ۳۹۰.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی ۳۹۰.۰۰۰ وجه نقد ۳۹۰.۰۰۰
۷- حساب شعبه ۲۷.۰۰۰ وجه نقد ۲۷.۰۰۰	هزینه عملیاتی ۲۷.۰۰۰ ح/ اداره مرکزی ۲۷.۰۰۰
۹-	هزینه استهلاک $۵.۱۰۰ \times (۱۰۰ - ۴۹۰۰۰) / ۱۰۰۰۰$ استهلاک انباشته ۵.۱۰۰
تعدیلات:	
سود تحقق نیافته کالای شعبه	
۷۵.۰۰۰	① ② ۶۳.۰۰۰
۱۲.۰۰۰	
$۶۰.۰۰۰ \times ۱۲ / ۱۲۵ = ۱۲.۰۰۰ \rightarrow ۷۵.۰۰۰ - ۱۲.۰۰۰ = ۶۳.۰۰۰$	
۱۱- زیان شعبه ۱۸.۱۰۰ حساب شعبه ۱۸.۱۰۰	ح/ اداره مرکزی ۱۸.۱۰۰ خلاصه سود و زیان ۱۸.۱۰۰
۱۲- سود تحقق نیافته ۶۳.۰۰۰ سود تحقق یافته شعبه ۶۳.۰۰۰	

۲۰- ثبت دفتر کل و مانده گیری:

دفاتر شعبه

دفاتر مرکز

صندوق (وجه نقد)		حساب اداره مرکزی		حساب شعبه		صندوق (وجه نقد)	
② ۲۰.۰۰۰	م ۱۴.۰۰۰	م ۱۹۴.۰۰۰	⑥ ۳۹۰.۰۰۰	⑨ ۳۹۰.۰۰۰	م ۱۹۴.۰۰۰	② ۷۰.۰۰۰	۳۹۰.۰۰۰
⑤ ۸۴.۰۰۰	③ ۱۲۵.۰۰۰	① ۳۷۵.۰۰۰			① ۳۷۵.۰۰۰	⑦ ۲۷.۰۰۰	
⑥ ۳۹۰.۰۰۰	④ ۳۹۰.۰۰۰	② ۷۰.۰۰۰			② ۷۰.۰۰۰		۳۵۶.۰۰۰
	۵۳.۰۰۰	⑦ ۲۷.۰۰۰			⑦ ۲۷.۰۰۰		
					۵۱۳.۰۰۰		
کالای ارسالی از مرکز		حساب دریافتنی		سود تحقق نیافته شعبه		کالای ارسالی به شعبه	
	① ۳۷۵.۰۰۰	④ ۳۹۰.۰۰۰	م ۶۵.۰۰۰			① ۳۰۰.۰۰۰	
	۳۷۵.۰۰۰		③ ۳۷۵.۰۰۰				
		۵۰.۰۰۰		① ۷۵.۰۰۰			
هزینه حمل		اثاثه و منصوبات					
	② ۹۰.۰۰۰		م ۱۰۰.۰۰۰				
م. کالای ابتدای دوره		حساب پرداختنی					
	م ۷۷.۰۰۰	م ۸۰.۰۰۰۰					
استهلاک انباشته		هزینه پرداختنی					
م ۴۹.۰۰۰		⑤ ۴۰.۰۰۰					
⑨ ۵.۱۰۰							
۵۴.۱۰۰		حقوق پرداختنی					
		م ۵.۰۰۰	⑤ ۳.۰۰۰				
فروش		۲.۰۰۰					
③ ۵۰۰.۰۰۰		هزینه حقوق					
هزینه عملیاتی			⑤ ۵۰.۰۰۰				
	⑤ ۳۵.۰۰۰	م. کالای پایان دوره					
	⑦ ۲۷.۰۰۰		م ۶۱.۵۰۰				
	۶۲.۰۰۰						
هزینه استهلاک							
	⑨ ۵.۱۰۰						

مسئله شماره ۲۱ کتاب:

شرکت سهامی نوآوران شعبه‌ای در سمنان دارد. ارسال کالا از دفتر مرکزی به شعبه بر مبنای ۱۲۰٪ قیمت تمام شده است؛ تراز آزمایشی شرکت سهامی نوآوران و شعبه سمنان در پایان سال ۱۳۹۰ به شرح زیر است:

شعبه		اداره مرکزی		شرح
بس	بد	بس	بد	
	۱۶.۰۰۰		۲۰.۰۰۰	وجوه نقد
	۱۵.۰۰۰		۸۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی
	۱۲.۰۰۰		۲۵.۰۰۰	موجودی کالا اول دوره
	--		۳۴.۰۰۰	حساب شعبه
	۵.۰۰۰		۱۶۰.۰۰۰	تجهیزات (خالص)
۱۰.۰۰۰		۴۰.۰۰۰		حساب‌های پرداختنی
	--	۱۹.۰۰۰		سود تحقق نیافته کالای شعبه
۱۸.۰۰۰		-		حساب اداره مرکزی
--		۵۰.۰۰۰		سهام عادی
--		۲۱.۰۰۰		سود انباشته
۱۶۰.۰۰۰		۴۰۰.۰۰۰		فروش
			۲۰۰.۰۰۰	کالای ارسالی از مرکز
		۸۵.۰۰۰		خرید
			۴۰.۰۰۰	کالای ارسالی به شعبه
			۵۶.۰۰۰	هزینه تبلیغات
				هزینه‌های عملیاتی
۱۸۸.۰۰۰	۱۸۸.۰۰۰	۶۱۵.۰۰۰	۶۱۵.۰۰۰	

اطلاعات اضافی:

- کالا به قیمت سیاهه ۱۲۰۰۰ ریال به شعبه ارسال شده تا پایان ۱۳۹۰ به شعبه نرسیده است.
- شعبه مبلغ ۴۰۰۰ ریال وجه نقد به مرکز ارسال داشته تا پایان ۱۳۹۰ به مرکز نرسیده است.
- موجودی کالا آخر دوره شعبه به قیمت سیاهه ۹۰۰۰ ریال موجودی کالای آخر دوره مرکز ۱۵۰۰۰ ریال.

مطلوب است:

- تهیه صورت مغایرت حساب‌های متقابل
- تهیه کاربرگ ترکیبی دفتر مرکزی و شعبه در پایان سال ۱۳۹۰.
- تهیه صورت‌های مالی ترکیبی دفتر مرکزی و شعبه در پایان سال ۱۳۹۰.

پاسخ مسئله شماره ۲۱:

دفاتر شعبه		دفاتر مرکز	
۱۲.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز		۱-
۱۲.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی	(کالای بین راهی)	
		(وجوه بین راهی)	۲- وجه نقد
		۴.۰۰۰	حساب شعبه
		۴.۰۰۰	

شرکت سهامی نوآوران
صورت مغایرت حسابهای متقابل مرکز و شعبه
پایان سال منتهی به ۱۳×۵

مانده قبل از تعدیل	حساب اداره مرکزی در شعبه	حساب شعبه در دفاتر مرکز
مانده قبل از تعدیل	۳۴.۰۰۰	۱۸.۰۰۰
کالای بین راهی (مرکز به شعبه)	----	(۱۲.۰۰۰)
وجوه بین راهی (شعبه به مرکز)	(۴.۰۰۰)	-----
مانده اصلاح شده	<u>۳۰.۰۰۰</u>	<u>۳۰.۰۰۰</u>

صورت‌های مالی ترکیبی مسئله شماره ۲۱:

شرکت سهامی نوآوران صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۱۳×۵/۱۲/۲۹	شرکت سهامی نوآوران گردش سود انباشته برای سال مالی منتهی به ۱۳×۵/۱۲/۲۹
فروش	سود انباشته
ب. ت. ک. ف:	سود خالص دوره مالی
م. کالای ابتدای دوره	سود انباشته ۱۲/۲۹
خرید طی دوره	
بهای آماده برای فروش	
- موجودی پایان دوره	
ب. ت. ک. ف	
سود ناخالص	
- ه. عملیاتی	
سود خالص	
دارایی‌ها:	دارایی‌ها:
وجه نقد	ح/پرداختنی
ح/دریافتنی	جمع بدهی‌ها
موجودی کالا	ح.ص.س
تجهیزات	سهم عادی
	سود انباشته
	جمع ح. ص. س:
جمع	جمع

کاربرگ مسئله شماره ۲۱:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس
صورت سود و زیان									
فروش									
موجودی کالا اول دوره	۲۵.۰۰۰								
خرید	۲۰۰.۰۰۰								
کالای ارسالی از مرکز									
کالای ارسالی به شعبه									
موجودی کالا آخر دوره									
هزینه‌های عملیاتی	۹۶.۰۰۰								
سود ویژه نقل به سود انباشته	۳۲۱.۰۰۰								
	۱۷۹.۰۰۰								
	۱۷۹.۰۰۰								
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته	۲۱.۰۰۰								
سود نا ویژه نقل از بالا	۱۷۹.۰۰۰								
سود انباشته نقل به ترازنامه	۲۰۰.۰۰۰								
ترازنامه									
وجوه نقد	۲۴.۰۰۰								
حساب‌های دریافتی	۸۰.۰۰۰								
موجودی کالا پ دوره	۱۵.۰۰۰								
تجهیزات	۱۶۰.۰۰۰								
حساب شعبه	۴۰.۰۰۰								
سود تحقق نیافته	۱۹.۰۰۰								
کالای شعبه									
حساب اداره مرکزی									
سهام عادی	۵۰.۰۰۰								
سود انباشته نقل از بالا	۲۰۰.۰۰۰								
جمع	۳۰۹.۰۰۰								
	۳۰۹.۰۰۰								

الف: $۲۱.۰۰۰ = ۱۲.۰۰۰$ وجوه بین راهی + ۹.۰۰۰ موجودی پایان دوره

- (۱) حذف سود تحقق نیافته موجودی کالای اول دوره
- (۲) حذف کالای ارسالی به شعبه و سود تحقق نیافته
- (۳) حذف سود تحقق نیافته موجودی کالای آخر دوره
- (۴) حذف حساب‌های متقابل

حساب اداره مرکزی		ک. ارسالی از مرکز	
	م ۱۸.۰۰۰		م ۹۰.۰۰۰
	① ۱۲.۰۰۰		① ۱۲.۰۰۰
وجه نقد		حساب شعبه	
	م ۲۰.۰۰۰		م ۳۴.۰۰۰
	② ۴.۰۰۰		② ۴.۰۰۰
	م ۲۴.۰۰۰		م ۳۰.۰۰۰

مسئله شماره ۲۲ کتاب:

شرکت پاییزان شعبه‌ای در شهرک قدس دارد، تراز آزمایشی اداره مرکزی و شعبه آن در ۱۳/۵/۱۲/۲۹ قبل از بستن حساب شامل ارقام زیر است: (ارسال کالا به شعبه به روش بهای تمام شده)

شعبه		اداره مرکزی		شرح
بس	بد	بس	بد	
	۸۰.۰۰۰		۳۶۰.۰۰۰	صندوق
	۱۲۰.۰۰۰		۳۵۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی
	۱۵۰.۰۰۰		۷۰۰.۰۰۰	موجودی کالا
			۹۰۰.۰۰۰	دارایی ثابت
			۲۰۰.۰۰۰	حساب شعبه
۱۳۵.۰۰۰		۳۶۰.۰۰۰		حساب‌های پرداختنی
۲۵.۰۰۰		۱۴۰.۰۰۰		هزینه‌های معوق پرداختنی
۹۰.۰۰۰				حساب اداره مرکزی
		۵۰۰.۰۰۰		سهام عادی
		۴۵۰.۰۰۰		سود انباشته ۱/۱
۹۵۰.۰۰۰		۴.۴۰۰.۰۰۰		فروش
	۲۴۰.۰۰۰		۲.۹۰۰.۰۰۰	خرید
	۱۶۰.۰۰۰		۴۴۰.۰۰۰	هزینه عملیاتی
	۴۵۰.۰۰۰			خرید از مرکز

اطلاعات اضافی:

- در مورخ ۲۳ اسفند، مدیرعامل شعبه ۴۰.۰۰۰ ریال اثاثه را نقداً خریداری و اما به اداره مرکزی گزارش ننموده است. (حساب‌های دارایی ثابت در دفاتر اداره مرکزی ثبت و نگهداری می‌شود و استهلاک آن از طرف اداره مرکزی محاسبه، ثبت و به شعبه گزارش می‌گردد.)
- در ۲۷ اسفند سال جاری، یکی از مشتریان شعبه مبلغ ۲۰.۰۰۰ ریال از بدهی خود را مستقیماً به اداره مرکزی پرداخت نموده و در دفاتر اداره مرکزی به حساب شعبه منظور شده اما به شعبه گزارش نشده است.
- در ۲۸ اسفند ماه سال جاری، مبلغ ۵۰.۰۰۰ ریال وجه نقد از شعبه به اداره مرکزی ارسال شده که اداره مرکزی در حساب‌های خود ثبت و منظور ننموده است.
- در مورخ ۱۳/۵/۱۲/۲۸ شعبه اشتباهاً هزینه‌های تخصیص یافته از مرکز را بجای ۱۵۰.۰۰۰ ریال ۵۰.۰۰۰ ریال ثبت نموده است.
- در مورخ ۱۳/۵/۱۲/۱۸ اداره مرکزی ۳۰۰.۰۰۰ ریال کالا را به شعبه ارسال داشته تا تاریخ ۱۳/۶/۱۶ به شعبه نرسیده است.
- موجودی کالا آخر دوره اداره مرکزی ۵۵۰.۰۰۰ ریال (بدون کالای بین راهی) به بهای تمام شده و موجودی کالای آخر دوره شعبه ۲۰۰.۰۰۰ ریال بدون کالای بین راهی، (۱۸۰.۰۰۰ ریال دریافتی از مرکز و ۲۰.۰۰۰ ریال از فروشندگان کالا).

مطلوب است:

- ثبت تعدیلات در دفاتر اداره مرکزی و شعبه.
- تنظیم کاربرگ صورت‌های مالی ترکیبی.
- بستن حساب‌های شعبه و مرکز.

پاسخ مسئله ۲۲:

شرکت پاییزان

صورت مغایرت حساب‌های متقابل مرکز و شعبه

پایان سال منتهی به ۱۳×۵

مانده قبل از تعدیل	حساب اداره مرکزی در شعبه	حساب شعبه در دفاتر مرکز
مانده قبل از تعدیل	۹۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰
(۱۲/۲۳) خرید توسط شعبه	----	(۴۰.۰۰۰)
(۱۲/۲۷) وصول مطالبات از مشتری	(۲۰.۰۰۰)	-----
(۱۲/۲۸) وجوه بین راهی شعبه به مرکز	-----	(۵۰.۰۰۰)
(۱۲/۲۸) اصلاح اشتباه (۵.۰۰۰ - ۱۰.۰۰۰)	۱۰.۰۰۰	
(۱۲/۲۹) کالای بین راهی	۳۰.۰۰۰	
مانده اصلاح شده	<u>۱۱۰.۰۰۰</u>	<u>۱۱۰.۰۰۰</u>

دفاتر شعبه

دفاتر مرکز

صندوق (وجه نقد)		حساب شعبه		حساب دریافتنی		حساب اداره مرکزی	
۳۶۰.۰۰۰ م		۲۰۰.۰۰۰ م	① ۴۰.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰ م	② ۲۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰ ②	۹۰.۰۰۰ م
③ ۵۰.۰۰۰			③ ۵۰.۰۰۰	<u>۱۰۰.۰۰۰ م</u>			③ ۱۰.۰۰۰
<u>۴۱۰.۰۰۰ م</u>		<u>۱۱۰.۰۰۰ م</u>					④ ۳۰.۰۰۰
فروش		کالای ارسالی به شعبه		هزینه عملیاتی		کالای ارسالی از مرکز	
⑤ ۴۸۰.۰۰۰	۴۰۴۰.۰۰۰ م		⑤ ۴۸۰.۰۰۰	۱۶۰.۰۰۰ م			
	<u>۳.۹۲۰.۰۰۰ م</u>			③ ۱۰.۰۰۰			③ ۳۰.۰۰۰
				<u>۱۷۰.۰۰۰ م</u>			
اثاثه							
۹۰۰.۰۰۰ م							
① ۴۰.۰۰۰							
<u>۴۱۰.۰۰۰ م</u>							

$$۲۳۰.۰۰۰ = ۳۰.۰۰۰ \text{ (بین راهی)} + ۲۰۰.۰۰۰ \text{ م.پ. دوره}$$

دفاتر شعبه			دفاتر مرکز		
---			①	۴۰.۰۰۰	(۱۲/۲۳) اثاثه
			۴۰.۰۰۰	حساب شعبه	
②	۲۰.۰۰۰	(۱۲/۲۷) ح/ اداره مرکزی	----		
۲۰.۰۰۰	حساب دریافتنی				
③	۱۰.۰۰۰	(۱۲/۲۸) ه. عملیاتی	③	۵۰.۰۰۰	(۱۲/۲۸) وجه نقد
۱۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی		۵۰.۰۰۰	حساب شعبه	
④	۳۰.۰۰۰	(۱۲/۲۸) ک. ا. از مرکز	-----		
۳۰.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی				
⑤	۴۵۰.۰۰۰	(۱۲/۲۸) ک. ا. از مرکز	⑤	۴۸۰.۰۰۰	(۱۲/۲۸) فروش
۴۵۰.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی	(خرید از مرکز)	۴۸۰.۰۰۰	ک. ا. به شعبه	(۴۵۰.۰۰۰ + ۳۰.۰۰۰)

کاربرگ مسئله شماره ۲۲:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس
صورت سود و زیان									
فروش					۹۵۰.۰۰۰			۴.۸۷۰.۰۰۰	
موجودی کالا اول دوره	۷۰۰.۰۰۰			۱۵۰.۰۰۰				۸۵۰.۰۰۰	
خرید	۲.۹۰۰.۰۰۰			۲۴۰.۰۰۰				۳.۱۴۰.۰۰۰	
کالای ارسالی از مرکز				۴۸۰.۰۰۰		① ۴۸۰.۰۰۰			
کالای ارسالی به شعبه	۴۸۰.۰۰۰					① ۴۸۰.۰۰۰			
موجودی کالا آخر دوره	۵۵۰.۰۰۰			۲۳۰.۰۰۰				۷۸۰.۰۰۰	
هزینه‌های عملیاتی	۴۴۰.۰۰۰			۱۷۰.۰۰۰				۶۱۰.۰۰۰	
سود ویژه نقل به سود انباشته	۴۰۴۰.۰۰۰			۱۰۴۰.۰۰۰	۱.۱۸۰.۰۰۰			۴.۶۵۰.۰۰۰	۵.۶۵۰.۰۰۰
	۹۱۰.۰۰۰			۱۴۰.۰۰۰				۱.۰۵۰.۰۰۰	
	۴.۹۵۰.۰۰۰			۱.۱۸۰.۰۰۰	۱.۱۸۰.۰۰۰			۵.۶۵۰.۰۰۰	۵.۶۵۰.۰۰۰
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته	۴۵۰.۰۰۰							۴۵۰.۰۰۰	
سود نا ویژه نقل از بالا	۹۱۰.۰۰۰			۱۴۰.۰۰۰				۱.۰۵۰.۰۰۰	
سود انباشته نقل به ترازنامه	۱.۳۶۰.۰۰۰			۱۴۰.۰۰۰				۱.۵۰۰.۰۰۰	
ترازنامه									
وجه نقد	۴۱۰.۰۰۰			۸۰.۰۰۰				۴۹۰.۰۰۰	
حساب‌های دریافتی	۳۵۰.۰۰۰			۱۰۰.۰۰۰				۴۵۰.۰۰۰	
موجودی کالا پ دوره	۵۵۰.۰۰۰			۲۳۰.۰۰۰				۷۸۰.۰۰۰	
دارایی ثابت	۹۴۰.۰۰۰							۹۴۰.۰۰۰	
حساب شعبه	۱۱۰.۰۰۰					② ۱۱۰.۰۰۰			
حساب‌های پرداختی	۳۶۰.۰۰۰							۴۹۵.۰۰۰	
ه. معوق پرداختی	۱۴۰.۰۰۰							۱۶۵.۰۰۰	
حساب اداره مرکزی	۵۰۰.۰۰۰					② ۱۱۰.۰۰۰			
سهام عادی	۱.۲۶۰.۰۰۰							۵۰۰.۰۰۰	
سود انباشته نقل از بالا								۱.۵۰۰.۰۰۰	
جمع	۲.۳۶۰.۰۰۰			۴۱۰.۰۰۰	۴۱۰.۰۰۰			۲.۶۶۰.۰۰۰	۲.۶۶۰.۰۰۰

مسئله شماره ۲۴ کتاب:

شرکت آبان واقع در کومش، در اول ۸×۱۳، شعبه‌ای در کاشان افتتاح و مبادلات زیر طی سال به شرح زیر انجام داده است. (سیستم کنترل دائم موجودی کالا)

- ۱- اداره مرکزی مبلغ ۷۰۰.۰۰۰ ریال وجه نقد به شعبه ارسال می‌دارد.
- ۲- خرید اثاثه به مبلغ ۴۰۰.۰۰۰ ریال توسط شعبه (حساب اموال و ماشین‌آلات در اداره مرکز نگهداری می‌شود)
- ۳- خرید کالا به طور نسیه: اداره مرکزی ۶.۱۰۰.۰۰۰ ریال، شعبه ۶۵۰.۰۰۰ ریال.
- ۴- اداره مرکزی مبلغ ۱.۲۰۰.۰۰۰ ریال کالا به نرخ سیاهه به شعبه ارسال می‌دارد. (بهای تمام شده کالا ۸۰۰.۰۰۰ ریال)
- ۵- فروش کالا به طور نسیه:
- اداره مرکزی ۴.۷۰۰.۰۰۰ ریال (بهای تمام شده ۲.۵۴۰.۰۰۰ ریال)
- شعبه ۲.۳۰۰.۰۰۰ ریال (بهای تمام شده ۱.۳۸۰.۰۰۰ ریال که ۹۹۰.۰۰۰ ریال آن مربوط به کالای دریافتی از مرکز و بقیه مربوط به خریدهای شعبه می‌باشد)
- ۶- پرداخت بدهی بابت خرید نسیه:
- مرکز ۶.۰۵۰.۰۰۰ ریال بقیه به حساب تخفیفات منظور شد.
- شعبه ۶۲۰.۰۰۰ ریال بقیه به حساب تخفیفات منظور شد.
- ۷- وصول مطالبات: اداره مرکزی ۴.۲۵۰.۰۰۰ ریال، شعبه ۲.۲۶۰.۰۰۰ ریال بقیه مطالبات شعبه به حساب تخفیفات منظور شد.
- ۸- هزینه‌های عملیاتی: مرکز ۷۰۰.۰۰۰ ریال، شعبه ۲۷۰.۰۰۰ ریال.
- ۹- هزینه استهلاک اثاثه شعبه ۴۰.۰۰۰ ریال.
- ۱۰- اداره مرکزی مبلغ ۳۴۰.۰۰۰ ریال هزینه را به شعبه تخصیص می‌دهد.
- ۱۱- ارسال وجه نقد شعبه به مرکز به مبلغ ۶۵۰.۰۰۰ ریال.
- ۱۲- موجودی کالا آخر دوره شعبه، دریافتی از مرکز به قیمت انتقالی ۲۱۰.۰۰۰ ریال (بهای تمام شده ۱۴۰.۰۰۰ ریال) مربوط به خریدهای شعبه ۲۶۰.۰۰۰ ریال می‌باشد.

مطلوب است:

ثبت مبادلات فوق در دفاتر روزنامه مرکز و شعبه و بستن حساب‌های شعبه.

پاسخ مسئله شماره ۲۴ کتاب:

دفاتر مرکز		دفاتر شعبه	
۱- حساب شعبه	۷۰۰.۰۰۰	وجه نقد	۷۰۰.۰۰۰
۲- دارایی ثابت (اثاثه)	۴۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	۴۰۰.۰۰۰
۳- موجودی کالا	۶.۱۰۰.۰۰۰	وجه نقد	۴۰۰.۰۰۰
حساب پرداختنی	۶.۱۰۰.۰۰۰	موجودی کالا	۶.۱۰۰.۰۰۰
۴- حساب شعبه	۱.۲۰۰.۰۰۰	موجودی کالا- مرکز	۱.۲۰۰.۰۰۰
موجودی کالا	۸۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	۱.۲۰۰.۰۰۰
س. ت. ن. ک. شعبه	۴۰۰.۰۰۰		

۴.۷۰۰.۰۰۰	حساب دریافتنی	۴.۷۰۰.۰۰۰	۵-۱) حساب دریافتنی	۲.۳۰۰.۰۰۰	۵-۱) حساب دریافتنی
۴.۷۰۰.۰۰۰	فروش	۴.۷۰۰.۰۰۰	فروش	۲.۳۰۰.۰۰۰	فروش
۲.۵۴۰.۰۰۰	ب. ت. ک. ف	۲.۵۴۰.۰۰۰	ب. ت. ک. ف	۱.۳۸۰.۰۰۰	ب. ت. ک. ف
۲.۵۴۰.۰۰۰	موجودی کالا	۲.۵۴۰.۰۰۰	موجودی کالا	۳۹۰.۰۰۰	موجودی کالا
				۹۹۰.۰۰۰	موجودی کالا (مرکز)
۶.۱۰۰.۰۰۰	حساب پرداختنی	۶.۱۰۰.۰۰۰	حساب پرداختنی	۲۱۰.۰۰۰	حساب پرداختنی
۶.۰۵۰.۰۰۰	وجه نقد	۶.۰۵۰.۰۰۰	وجه نقد	۶۲۰.۰۰۰	وجه نقد
۵۰.۰۰۰	ت. ن. خرید	۵۰.۰۰۰	ت. ن. خرید	۳۰.۰۰۰	ت. ن. خرید
۴.۲۵۰.۰۰۰	۷- وجه نقد	۴.۲۵۰.۰۰۰	۷- وجه نقد	۲.۲۶۰.۰۰۰	۷- وجه نقد
۴.۲۵۰.۰۰۰	حساب دریافتنی	۴.۲۵۰.۰۰۰	حساب دریافتنی	۴۰.۰۰۰	حساب دریافتنی
۲۰۰.۰۰۰	وجه نقد	۲۰۰.۰۰۰	وجه نقد	۲.۳۰۰.۰۰۰	حساب دریافتنی
۷۰۰.۰۰۰	۸- هزینه عملیاتی	۷۰۰.۰۰۰	۸- هزینه عملیاتی	۲۷۰.۰۰۰	هزینه عملیاتی
	استهلاک انباشته		استهلاک انباشته		وجه نقد
۴۰.۰۰۰	۹- حساب شعبه	۴۰.۰۰۰	۹- حساب شعبه	۴۰.۰۰۰	هزینه استهلاک
	استهلاک انباشته		استهلاک انباشته		حساب اداره مرکزی
۳۴.۰۰۰	۱۰- حساب شعبه	۳۴.۰۰۰	۱۰- حساب شعبه	۳۴.۰۰۰	هزینه عملیاتی
	هزینه عملیاتی		هزینه عملیاتی		حساب اداره مرکزی
۶۵۰.۰۰۰	۱۱- وجه نقد	۶۵۰.۰۰۰	۱۱- وجه نقد	۶۵۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی
	حساب شعبه		حساب شعبه		وجه نقد
۳۳۰.۰۰۰	۱۲- س. ت. ن. ک. ش	۳۳۰.۰۰۰	۱۲- س. ت. ن. ک. ش		
	س. ت. ی. ک. ش		س. ت. ی. ک. ش		
۵۶۶.۰۰۰	۱۳-۱) حساب شعبه	۵۶۶.۰۰۰	۱۳-۱) حساب شعبه	۲.۳۰۰.۰۰۰	۱۳-۱) فروش
۵۵۶.۰۰۰	درآمد شعبه	۵۵۶.۰۰۰	درآمد شعبه	۳۰.۰۰۰	ت. ن. خرید
۵۶۶.۰۰۰	۱۳-۲) درآمد شعبه	۵۶۶.۰۰۰	۱۳-۲) درآمد شعبه		ب. ت. ک. ف
۳۳۰.۰۰۰	س. ت. ی. ک. ش	۳۳۰.۰۰۰	س. ت. ی. ک. ش		ه. عملیاتی
	خلاصه سود و زیان		خلاصه سود و زیان		ه. استهلاک
۱۹۶.۰۰۰		۱۹۶.۰۰۰			ت. ن. فروش
					خلاصه سود و زیان
					۱۳-۲) خلاصه سود و زیان
					حساب اداره مرکزی
سود تحقق نیافته کالای شعبه					
۴۰۰.۰۰۰					
		۳۳۰.۰۰۰ س. ت. ی.			
۷۰.۰۰۰					
۲۱۰.۰۰۰ - ۱۴۰.۰۰۰ = ۷۰.۰۰۰					

مسئله شماره ۲۶ کتاب:

اداره مرکزی در تهران شعبه‌ای در سمنان دارد. ارسال کالا از دفتر مرکزی به شعبه بر مبنای ۱۲۵٪ بهای تمام شده است. مانده اقلام صورت‌های مالی اداره مرکزی و شعبه در ۱۳۵/۱۲/۲۹ به شرح زیر است:

شرح	اداره مرکزی	شعبه
فروش	۱۶۸۷۰.۰۰۰	۱۰.۱۰۳.۰۰۰
ب. ت. ک. ف	۱۰.۸۲۶.۰۰۰	۸.۱۷۱.۰۰۰
هزینه‌ها	۲.۴۳۶.۱۰۰	۱.۳۲۴.۲۰۰
سود سهام پرداختی	۴۵۰.۰۰۰	--
سود انباشته ۱۳۵/۱/۱	۱.۲۳۸.۰۰۰	--
وجوه نقد و مطالبات	۱.۰۸۵.۶۷۵	۵۹۵.۰۰۰
موجودی کالای مرکز	--	۶۵۲.۲۰۰
موجودی کالا	۱.۸۷۰.۰۰۰	۴۷.۸۰۰
حساب شعبه	۸۳۰.۳۰۰	--
اموال ماشین‌آلات	۸.۲۰۸.۲۰۰	--
بدهی‌ها	۲.۲۷۱.۱۰۰	۸۷.۳۰۰
سهام عادی	۴.۰۰۰.۰۰۰	--
اداره مرکزی	--	۵۹۹.۹۰۰
سود تحقق نیافته ک. شعبه	۱.۳۲۳.۱۷۵	--

اطلاعات اضافی:

۱- روش ارزشیابی موجودی کالای پایان دوره بر مبنای اولین صادره از اولین وارده (فایفو) برای اداره مرکزی و شعبه بوده است.

۲- موجودی کالا اول دوره شعبه به قیمت سیاهه دریافتی از مرکز بالغ بر ۵۳۲.۰۰۰ ریال.

۳- کالای ارسالی از مرکز به شعبه به قیمت تمام شده طی سال بالغ بر ۴.۸۶۷.۱۰۰ ریال

۴- کالای بین راهی از مرکز به شعبه به قیمت سیاهه ۱۰۵.۴۰۰ ریال (۱۳۵/۱۲/۲۹).

۵- کلیه مبالغ ارسالی از شعبه به مرکز مربوط به فروش آخر سال به شرح زیر است:

مبلغ	تاریخ در ثبت شعبه	تاریخ در ثبت اداره مرکز
۶۰.۰۰۰	۱۳۵/۱۲/۲۶	۱۳۵/۱۲/۲۸
۱۲۵.۰۰۰	۱۳۵/۱۲/۲۸	۱۳۶/۳/۱
۶۳.۰۰۰	۱۳۶/۳/۱	۱۳۶/۵/۱

مطلوب است:

تهیه کاربرد صورت‌های مالی ترکیبی اداره مرکزی و شعبه در ۲۹ اسفند ۱۳۵.

پاسخ مسئله شماره ۲۶ کتاب:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۱- موجودی ک. مرکز (کالای بین راهی)	۱۰۵.۴۰۰
۲- وجه نقد	۱۲۵.۰۰۰
حساب شعبه	۴.۰۰۰

صورت مغایرت حسابهای متقابل مرکز و شعبه

پایان سال منتهی به ۱۳×۵

مانده قبل از تعدیل	حساب اداره مرکزی در شعبه	حساب شعبه در دفاتر مرکز
مانده قبل از تعدیل	۸۳۰.۳۰۰	۵۹۹.۹۰۰
کالای بین راهی (مرکز به شعبه)	----	۱۰۵.۴۰۰
وجه بین راهی (شعبه به مرکز)	(۱۲۵.۰۰۰)	-----
مانده اصلاح شده	<u>۷۰۵.۳۰۰</u>	<u>۷۰۵.۳۰۰</u>

دفاتر شعبه

دفاتر مرکز

صندوق (وجه نقد)	حساب شعبه	موجودی کالای مرکز	حساب اداره مرکزی
۱۰.۰۸۱.۱۷۵	۸۳۰.۳۰۰ م	۶۵۲.۲۰۰ م	۵۹۹.۹۰۰ م
② ۱۲۵.۰۰۰	② ۱۲۵.۰۰۰	① ۱۰۵.۴۰۰	① ۱۰۵.۴۰۰
<u>۱.۲۰۶.۶۷۵</u>	<u>۷۰۵.۳۰۰ م</u>	<u>۷۵۷.۶۰۰</u>	<u>۷۰۵.۳۰۰ م</u>
سود تحقق یافته ک. شعبه	سود تحقق نیافته شعبه		
۱.۱۷۱.۶۵۵	۱.۱۷۱.۶۵۵ س.ت.ی		
	<u>۱۵۱.۵۲۰</u>		
$۷۵۶.۶۰۰ \times ۲۵ / ۱۲۵ = ۱۵۱.۵۲۰$			

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
س.ت.ن.ک. شعبه	۱.۱۷۱.۶۵۵
س.ت.ی.ک. شعبه	۱.۱۷۱.۶۵۵

کاربرگ مسئله شماره ۲۶ کتاب:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس
صورت سود و زیان فروش س.ت.ی.ک.ش ب.ت.ک.ف هزینه‌ها سود ویژه نقل به سود انباشته	۱۶.۸۷۰.۰۰۰	۱۰.۸۲۶.۰۰۰	۱۰.۱۰۳.۰۰۰	۱۰.۱۷۱.۶۵۵	۱۰.۱۰۳.۰۰۰	۱۷.۸۲۵.۳۴۵	۲۶.۹۷۳.۰۰۰	۳.۷۶۰.۳۰۰	۲۶.۹۷۳.۰۰۰
	۱.۱۷۱.۶۵۵	۲.۴۳۶.۱۰۰	۸.۱۷۱.۰۰۰	۱.۳۲۴.۲۰۰	۹.۴۹۵.۲۰۰	۵.۳۸۷.۳۵۵	۲۶.۹۷۳.۰۰۰		۲۶.۹۷۳.۰۰۰
					۶۰۷.۸۰۰		۲۶.۹۷۳.۰۰۰		۲۶.۹۷۳.۰۰۰
							۲۶.۹۷۳.۰۰۰		۲۶.۹۷۳.۰۰۰
گردش سود و زیان انباشته: سود انباشته سود نا ویژه نقل از بالا سود سهام پرداختی سود انباشته نقل به ترازنامه	۱.۲۳۸.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰	۶۰۷.۸۰۰	۶۰۷.۸۰۰	۵.۵۶۷.۵۵۵	۶.۱۷۵.۳۵۵	۱.۲۳۸.۰۰۰	۵.۳۸۷.۳۵۵	۱.۲۳۸.۰۰۰
	۴.۷۷۹.۵۵۵						۱.۲۳۸.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰	۱.۲۳۸.۰۰۰
							۱.۲۳۸.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰	۱.۲۳۸.۰۰۰
							۱.۲۳۸.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰	۱.۲۳۸.۰۰۰
ترازنامه وجوه نقد و مطالبات م. کالا - مرکز موجودی کالا حساب شعبه اموال و ماشین آلات بدهی‌ها حساب اداره مرکزی س.ت.ن.ک.ش سهام عادی سود انباشته نقل از بالا	۱.۲۰۶.۶۷۵	۱.۸۷۰.۰۰۰	۷۵۷.۶۰۰	۴۷.۸۰۰	۵۹۵.۰۰۰	۱.۸۰۱.۶۷۵	۲.۳۵۸.۴۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰	۲.۳۵۸.۴۰۰
		۷۰۵.۳۰۰	۸.۲۰۸.۲۰۰		۸۷.۳۰۰	۲.۳۷۱.۱۰۰	۲.۳۵۸.۴۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰	۲.۳۵۸.۴۰۰
					۷۰۵.۳۰۰		۲.۳۵۸.۴۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰	۲.۳۵۸.۴۰۰
					۶۰۷.۸۰۰		۲.۳۵۸.۴۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰	۲.۳۵۸.۴۰۰
جمع	۱۱.۹۹۰.۱۷۵	۱۱.۹۹۰.۱۷۵	۱.۴۰۰.۴۰۰	۱.۴۰۰.۴۰۰	۱.۴۰۰.۴۰۰	۲.۰۲۸.۴۷۵	۱۲.۵۳۳.۷۵۵	۱۲.۵۳۳.۷۵۵	۱۲.۵۳۳.۷۵۵

① حذف سود تحقق یافته اداره مرکزی از بهای تمام شده کالای فروش رفته.

② کاهش موجودی آخر دوره دریافتی شعبه از مرکز به CGS و حذف سود تحقق نیافته کالای شعبه.

③ حذف حساب‌های متقابل

مسئله شماره ۲۷ کتاب:

شرکت لوازم خانگی مهدی شعبه‌ای در سال ۱۳×۷ در کرج افتتاح نمود. در طی سال جاری دفتر مرکزی کالا به بهای تمام شده ۶۰.۰۰۰ ریال را به بهای سیاهه به مبلغ ۹۰.۰۰۰ ریال به شعبه ارسال نمود. موجودی کالای پایان دوره شعبه به نرخ سیاهه ۱۸.۰۰۰ ریال که بهای تمام شده آن ۱۲.۰۰۰ ریال می‌باشد. مانده حساب‌های شعبه و اداره مرکزی در ۱۳×۷/۱۲/۲۹ به شرح زیر است:

عنوان حساب	اداره مرکزی	شعبه
وجوه نقد	۶۰.۰۰۰	۵۵.۰۰۰
حساب‌های دریافتنی	۷۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰
موجودی کالا	۱۱۰.۰۰۰	۸۰.۰۰۰
زمین	۸۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰
ساختمان و تجهیزات	۷۰۰.۰۰۰	۴۰۰.۰۰۰
حساب شعبه	۴۳۰.۰۰۰	
سود سهام پرداختی	۲۰.۰۰۰	
ب.ت.ک.ف	۲۴۰.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰
هزینه استهلاک	۳۰.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
هزینه‌های متفرقه	۲۰.۰۰۰	۳۵.۰۰۰
استهلاک انباشته	۳۵۰.۰۰۰	۱۶۵.۰۰۰
حساب‌های پرداختنی	۹۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰
اوراق قرضه پرداختنی	۳۰۰.۰۰۰	
سهام عادی	۲۰۰.۰۰۰	
اداره مرکزی		۴۰۰.۰۰۰
سود انباشته	۴۶۰.۰۰۰	
سود تحقق نیافته ک. شعبه	۶.۰۰۰	
فروش	۳۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰
درآمد شعبه	۳۰.۰۰۰	
سود تحقق یافته شعبه	۲۴.۰۰۰	

مطلوب است:

۱- تهیه کاربرد ترکیبی در مورخ ۱۳×۷/۱۲/۲۹.

۲- تهیه صورت‌های مالی ترکیبی

کاربرگ مسئله شماره ۲۷:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر
صورت سود و زیان									
فروش									
درآمد شعبه									
س.ت.ی.ک.ش									
ب.ت.ک.ش									
ه. استهلاک									
سایر ه. عملیاتی									
۲۴.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	۱۲.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	۳۰.۰۰۰	۲۴.۰۰۰	۳۳۶.۰۰۰	① ۲۴.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰	
۳۰.۰۰۰		۱۵.۰۰۰				۴۵.۰۰۰			
۲۴.۰۰۰		۳۵.۰۰۰				۵۵.۰۰۰			
۲۹۰.۰۰۰	۳۵۴.۰۰۰	۱۷۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰			۴۳۶.۰۰۰		۵۰۰.۰۰۰	
۶۴.۰۰۰		۳۰.۰۰۰				۶۴.۰۰۰			
۳۵۴.۰۰۰		۲۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰			۵۰۰.۰۰۰			
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته ۱/۱									
سود نا ویژه نقل از بالا									
سود سهام پرداختی									
۲۰.۰۰۰	۴۶۰.۰۰۰		۳۰.۰۰۰			۴۶۰.۰۰۰		۴۶۰.۰۰۰	
	۶۴.۰۰۰					۶۴.۰۰۰		۲۰.۰۰۰	
۲۰.۰۰۰									
۵۰۴.۰۰۰	۵۲۴.۰۰۰	۳۰.۰۰۰	۳۰.۰۰۰			۵۲۴.۰۰۰		۵۲۴.۰۰۰	
۵۲۴.۰۰۰		۳۰.۰۰۰	۳۰.۰۰۰			۵۲۴.۰۰۰			
ترازنامه									
وجوه نقد									
حسابهای دریافتنی									
موجودی کالا پ دوره									
زمین									
ساختمان و تجهیزات									
استهلاک انباشته									
حساب شعبه									
۶۰۰.۰۰۰	۵۵۰.۰۰۰	۱۶۵.۰۰۰	۳۵۰.۰۰۰			۱.۱۵۰.۰۰۰	② ۶.۰۰۰	۵۱۵.۰۰۰	
۷۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰					۱۱۰.۰۰۰			
۱۱۰.۰۰۰	۸۰.۰۰۰					۱۸۴.۰۰۰			
۸۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰					۱۲۰.۰۰۰			
۷۰۰.۰۰۰	۴۰۰.۰۰۰					۱.۱۰۰.۰۰۰			
۴۳۰.۰۰۰									
حساب پرداختنی									
اوراق قرضه									
حساب اداره مرکزی									
س.ت.ن.ک.ش									
سهام عادی									
سود انباشته نقل از بالا									
۹۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰	۶۱۵.۰۰۰			۱۱۰.۰۰۰	③ ۳۰.۰۰۰		
۶.۰۰۰						۳۰۰.۰۰۰	④ ۴۰۰.۰۰۰		
۲۰۰.۰۰۰									
۵۰۴.۰۰۰									
۱.۴۵۰.۰۰۰	۱.۴۵۰.۰۰۰	۶۱۵.۰۰۰	۶۱۵.۰۰۰			۱.۶۲۹.۰۰۰		۱.۶۲۹.۰۰۰	
جمع									

مسئله شماره ۳۰ کتاب:

فرض کنید شرکت الفبا صورت‌های مالی خود را بر مبنای سیستم دائم در پایان سال گزارش می‌نماید. شرکت الفبا شعبه‌ای در نیشابور در اول سال مالی ۱۳×۱ افتتاح و رویدادهای طی سال به شرح زیر است:

- ۱- ارسال وجوه نقد به مبلغ ۲۸.۰۰۰ ریال از اداره مرکزی به شعبه.
- ۲- خرید اثاثه به ارزش ۱۲.۰۰۰ ریال توسط شعبه (حساب دارایی اموال و ماشین‌آلات در دفاتر شعبه ثبت و نگهداری می‌شود).
- ۳- ارسال کالا از مرکز به شعبه به بهای تمام شده ۶۰.۰۰۰ ریال (سیستم ادواری).
- ۴- خرید کالا توسط شعبه به مبلغ ۴۶.۰۰۰ ریال به طور نسیه (سیستم ادواری).
- ۵- فروش نقدی شعبه ۳۵.۰۰۰ ریال، فروش نسیه شعبه ۸۵.۰۰۰ ریال.
- ۶- وصول مطالبات شعبه ۴۴.۰۰۰ ریال.
- ۷- پرداخت بدهی‌های شعبه به ارزش ۲۸.۰۰۰ ریال.
- ۸- پرداخت هزینه‌های شعبه به مبلغ ۲۷.۰۰۰ ریال.
- ۹- اداره مرکزی هزینه بیمه را به مبلغ ۲.۰۰۰ ریال به شعبه اختصاص داد.
- ۱۰- استهلاک اثاثیه شعبه ۱۰۰۰ ریال.
- ۱۱- ارسال وجه از شعبه به مرکز ۱۰.۰۰۰ ریال

۱۲- موجودی کالای آخر دوره شعبه به مبلغ ۳۳.۰۰۰ ریال که از این مبلغ ۲۵.۰۰۰ ریال آن مربوط به دریافتی از مرکز است. موجودی آخر دوره مرکز ۱۵۰.۰۰۰ ریال، موجودی کالای اول دوره مرکز ۱.۳۵۰.۰۰۰ ریال، خرید مرکز طی سال ۲.۸۵.۰۰۰ ریال (قیمت تمام شده کالای فروخته شده هر واحد تجاری به طور جداگانه محاسبه می‌شود). هزینه عملیاتی مرکز ۱۳۰.۰۰۰ ریال، سود انباشته اول دوره مرکز ۱.۱۴۰.۰۰۰ ریال، سود سهام اعلام و پرداخت شده به مبلغ ۱۰.۰۰۰ ریال، مالیات بر درآمد ۴۰٪ سود خالص مرکز و شعبه. فروش مرکز ۳۸۰.۰۰۰ ریال.

- مانده حساب‌های دائم مرکز به شرح زیر است:

وجوه نقد	۵۰.۰۰۰ ریال	حساب شعبه	۱۰۰.۰۰۰ ریال
حساب‌های دریافتنی	۶۰.۰۰۰ ریال	بدهی‌ها	۲۶۰.۰۰۰ ریال
اموال و ماشین‌آلات	۱۴۰.۰۰۰ ریال	سهام	۱۰۰.۰۰۰ ریال

مطلوب است:

الف: تهیه کار برگ اداره مرکزی و شعبه.

ب: تهیه صورت‌های مالی ترکیبی اداره مرکزی و شعبه.

پاسخ مسئله شماره ۳۰:

دفاتر مرکز		دفاتر شعبه	
۱- حساب شعبه	۲۸.۰۰۰	وجه نقد	۲۸.۰۰۰
	وجه نقد	ح/ اداره مرکزی	۲۸.۰۰۰
۲-	ثبتي ندارد	اثاثه	۵۰۰.۰۰۰
		وجه نقد	۱۲.۰۰۰
۳- حساب شعبه	۶۰.۰۰۰	کالای ارسال از مرکز	۶۰.۰۰۰
	کالای ارسالی به شعبه	حساب اداره مرکزی	۶۰.۰۰۰
۴-	ثبتي ندارد	خرید کالا	۴۳.۰۰۰
		حساب پرداختنی	۴۳.۰۰۰

۵-	ثبتي ندارد	وجه نقد حساب دريافتنی	۳۵.۰۰۰ ۸۵.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰
۶-	ثبتي ندارد	وجه نقد حساب دريافتنی	۴۴.۰۰۰	۴۴.۰۰۰
۷-	ثبتي ندارد	حساب پرداختی وجه نقد	۲۸.۰۰۰	۲۸.۰۰۰
۸-	ثبتي ندارد	هزينه عملياتی وجه نقد	۲۷.۰۰۰	۲۷.۰۰۰
۹-	حساب شعبه هزينه بیمه	هزينه بیمه شعبه حساب اداره مرکزی	۲.۰۰۰ ۲.۰۰۰	۲.۰۰۰
۱۰-	ثبتي ندارد	هزينه استهلاك استهلاك انباشته	۱.۰۰۰	۱.۰۰۰
۱۱-	وجه نقد حساب شعبه	حساب اداره مرکزی وجه نقد	۱۰.۰۰۰ ۱۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰
تبدیل سیستم ادواری به سیستم دائمی: (کالای ارسالی به شعبه + م. ک. پایان دوره) - خرید خالص + م. ک. اول دوره = CGS				
۱۲-	موجودی کالا کالای ارسالی به شعبه	موجودی کالای مرکز موجودی کالا	۱۵۰.۰۰۰ ۶۰.۰۰۰	۲۵.۰۰۰ ۸.۰۰۰
	CGS	CGS	۲۱۰.۰۰۰	۷۰.۰۰۰
	خرید موجودی کالا	خرید ک. ارسالی از مرکز	۲۸۵.۰۰۰ ۱۳۵.۰۰۰	۴۳.۰۰۰ ۴۰.۰۰۰
	CGS = (۱۳۵.۰۰۰ + ۲۸۵.۰۰۰) - (۱۵۰.۰۰۰ + ۶۰.۰۰۰) = ۲۱۰.۰۰۰	CGS = (۴۳.۰۰۰ + ۴۰.۰۰۰) - (۲۵.۰۰۰ + ۸.۰۰۰) = ۷۰.۰۰۰		
بستن حسابها				
۱۳-	ثبتي ندارد	فروش	۱۲۰.۰۰۰	۷۰.۰۰۰
		ب. ت. ک. ف. سایر ه. عملیاتی هزینه بیمه ه. استهلاك خلاصه سود و زیان	۲۷.۰۰۰ ۲.۰۰۰ ۱.۰۰۰ ۲۰.۰۰۰	
۱۴-	حساب شعبه درآمد شعبه	خ سود و زیان شعبه حساب اداره مرکزی	۲۰.۰۰۰ ۲۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰
۱۵-	درآمد شعبه خ. سود و زیان مرکز		۲۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰

مسئله شماره ۳۱ کتاب:

شرکت بهمن شعبه‌ای در کرمان دارد کالا به بهای تمام شده ۶۰.۰۰۰ ریال به مبلغ ۷۲.۰۰۰ ریال به شعبه ارسال نمود. موجودی کالا پایان دوره شعبه به بهای تمام شده ۲۵.۰۰۰ ریال و به بهای سیاهه ۳۰.۰۰۰ ریال می‌باشد. تراز آزمایشی شعبه و اداره مرکزی در پایان سال ۱۳۹۰ به شرح زیر است:

شعبه کرمان		اداره مرکزی (شرکت بهمن)		
بس	بد	بس	بد	شرح
۱۲۰.۰۰۰		۳۸۰.۰۰۰		فروش
	۷۷.۰۰۰		۲۱۰.۰۰۰	بهای تمام شده .ک. ف
	۳۰.۰۰۰		۱۳۰.۰۰۰	هزینه عملیاتی
			۲۴.۰۰۰	هزینه مالیات بر درآمد
		۲۰.۰۰۰		درآمد شعبه
		۱۱۴.۰۰۰		سود انباشته ۱/۱
			۱۰.۰۰۰	سود سهام پرداختی
	۳۰.۰۰۰		۵۰.۰۰۰	وجه نقد
	۴۱.۰۰۰		۶۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی
	۸.۰۰۰		۱۵۰.۰۰۰	موجودی کالا
	۳۰.۰۰۰			موجودی کالای - مرکز
		۵.۰۰۰		سود . ت. ن. ک. ش
	۱۱.۰۰۰		۱۴۰.۰۰۰	اموال و ماشین‌آلات
			۱۰۵.۰۰۰	حساب شعبه
۱۵.۰۰۰		۲۶۰.۰۰۰		حساب‌های پرداختنی
		۱۰۰.۰۰۰		سهام عادی
۹۲.۰۰۰				اداره مرکزی

مطلوب است:

- ۱- تهیه کاربرگ اداره مرکزی و شعبه
- ۲- تهیه صورت‌های مالی ترکیبی اداره مرکزی و شعبه

کاربرگ مسئله شماره ۳۱:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر
صورت سود و زیان									
فروش	۳۸۰.۰۰۰			۱۲۰.۰۰۰				۵۰۰.۰۰۰	
درآمد شعبه	۲۰.۰۰۰								
ب.ت.ک.ف	۲۱.۰۰۰				۷۷.۰۰۰		① ۷.۰۰۰	۲۸.۰۰۰	
ه. عملیاتی	۱۳۰.۰۰۰				۳۰.۰۰۰		③ ۱۳.۰۰۰	۱۶۰.۰۰۰	
ه. مالیات بر درآمد	۲۴.۰۰۰							۲۴.۰۰۰	
سود ویژه نقل به سود انباشته	۳۶۴.۰۰۰			۱۲۰.۰۰۰	۱۰۷.۰۰۰			۴۶۴.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰
	۳۶.۰۰۰				۱۳.۰۰۰			۳۶.۰۰۰	
گردش سود و زیان انباشته:	۴۰۰.۰۰۰			۱۲۰.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰			۵۰۰.۰۰۰	۵۰۰.۰۰۰
سود انباشته ۱/۱	۱۱۴.۰۰۰								
سود نا ویژه نقل از بالا	۳۶.۰۰۰			۱۳.۰۰۰				۱۰.۰۰۰	۱۱۴.۰۰۰
سود سهام پرداختی	۱۰.۰۰۰								۳۶.۰۰۰
	۱۰.۰۰۰			۱۳.۰۰۰				۱۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰
	۱۴۰.۰۰۰							۱۴۰.۰۰۰	
سود انباشته نقل به ترازنامه	۱۵۰.۰۰۰			۱۳.۰۰۰	۱۳.۰۰۰			۱۵۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰
ترازنامه									
وجوه نقد	۵۰.۰۰۰				۳۰.۰۰۰			۸۰.۰۰۰	
حسابهای دریافتنی	۶۰.۰۰۰				۴۱.۰۰۰			۱۰۱.۰۰۰	
موجودی کالا پ دوره	۱۵۰.۰۰۰				۸.۰۰۰			۱۵۸.۰۰۰	
موجودی کالا - مرکز	۵.۰۰۰				۳۰.۰۰۰		② ۵.۰۰۰	۲۵.۰۰۰	
س.ت.ن.ک.ش	۱۴۰.۰۰۰				۱۱۰.۰۰۰			۱۵۱.۰۰۰	
اموال و ماشین آلات	۱۰۵.۰۰۰						③ ۱۳.۰۰۰		
حساب شعبه							④ ۹۲.۰۰۰		
حساب پرداختنی	۲۶۰.۰۰۰			۱۵.۰۰۰				۲۷۵.۰۰۰	
حساب اداره مرکزی	۱۰۰.۰۰۰			۹۲.۰۰۰					
سهام عادی	۱۴۰.۰۰۰			۱۳.۰۰۰				۱۰۰.۰۰۰	
سود انباشته نقل از بالا								۱۴۰.۰۰۰	
جمع	۵۰۵.۰۰۰			۱۲۰.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰			۵۱۵.۰۰۰	۵۱۵.۰۰۰

$$۱۲۰.۰۰۰ - (۷۷.۰۰۰ + ۳۰.۰۰۰) = ۱۳.۰۰۰$$

$$\text{مانده س.ت.ن.} = ۷۲.۰۰۰ - ۶۰.۰۰۰ = ۱۲.۰۰۰$$

$$\text{س.ت.ن.ک.ش پایان دوره} = ۳۰.۰۰۰ - ۲۵.۰۰۰ = ۵.۰۰۰$$

$$\text{س.ت.ی.ک.ش} = ۱۲.۰۰۰ - ۵.۰۰۰ = ۷.۰۰۰$$

$$\text{حذف سود تحقق یافته کالای شعبه از ب.ت.ک.ف} = ۷.۰۰۰$$

$$\text{حذف سود تحقق نیافته موجودی کالای پایان دوره شعبه} = ۵.۰۰۰$$

$$\text{حذف حساب شعبه و مرکز و درآمد شناسایی شده شعبه در مرکز}$$

$$\text{حذف حسابهای متقابل}$$

$$\text{حساب شعبه} = ۱۳.۰۰۰$$

$$\text{درآمد شعبه} = ۱۳.۰۰۰$$

درآمد شعبه

۷.۰۰۰	
۱۳.۰۰۰	
۲۰.۰۰۰	

سود تحقق نیافته

۱۲.۰۰۰ م	
۷.۰۰۰	
س.ت.ی.ک.ش	
۵.۰۰۰	

صورت‌های مالی ترکیبی مسئله شماره ۳۱:

گردش سود انباشته برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۲۹		صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۲۹	
۱۱۴.۰۰۰	سود انباشته ۱/۱	۵۰۰.۰۰۰	فروش
۳۶.۰۰۰	سود ویژه سال جاری	(۲۸۰.۰۰۰)	ب. ت. ک. ف
(۱۰.۰۰۰)	سود سهام پرداختی	(۱۶۰.۰۰۰)	- : ه. عملیاتی
۱۴۰.۰۰۰	سود انباشته ۱۲/۲۹	(۲۴۰.۰۰۰)	- : ه. مالیات بر درآمد
ترازنامه برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۲۹		۳۶.۰۰۰	سود ویژه نقل به سود انباشته
دارایی‌ها:	دارایی‌ها:		
۲۷۵.۰۰۰ ح/پرداختنی	۸۰.۰۰۰ وجه نقد		
ح.ص.س	۱۰۱.۰۰۰ ح/دریافتنی		
۱۰۰.۰۰۰ سهام عادی	۱۸۳.۰۰۰ موجودی کالا		
۱۴۰.۰۰۰ سود انباشته	۱۵۱.۰۰۰ اموال و ماشین‌آلات		
۲۴۰.۰۰۰ جمع ح. ص. س:			
۵۱۵.۰۰۰ جمع	۵۱۵.۰۰۰ جمع		

مسئله شماره ۳۳ کتاب:

- شرکت تولیدی لوازم ورزشی کاوه شعبه‌ای در گرمسار و فیروزکوه در اول سال ۱۳۹۱ افتتاح نمود. خلاصه رویدادهای مالی شرکت تولیدی طی ماه خرداد به شرح زیر است:
- ۱- اداره مرکزی مبلغ ۷۵۰.۰۰۰ ریال وجه نقد به شعبه گرمسار و ۱۰۰۰.۰۰۰ ریال وجه نقد به شعبه فیروزکوه ارسال داشت.
 - ۲- اداره مرکزی کالا به بهای تمام شده ۳۱۰.۰۰۰ ریال بر مبنای قیمت تمام شده بعلاوه ۴۰٪ به شعبه گرمسار ارسال داشت. هزینه حمل پرداختی توسط مرکز بالغ بر ۱۴۰۰ ریال.
 - ۳- اداره مرکزی کالا به بهای تمام شده ۲۲۵.۰۰۰ ریال بر مبنای قیمت تمام شده بعلاوه ۲۵٪ به شعبه فیروزکوه ارسال داشت. هزینه حمل پرداختی توسط شعبه فیروزکوه بالغ بر ۸۸۸ ریال می‌باشد.
 - ۴- دارایی اموال و ماشین‌آلات توسط شعبه گرمسار به مبلغ ۴۰۰.۰۰۰ ریال و توسط شعبه فیروزکوه به مبلغ ۵۰۰.۰۰۰ ریال به طور نسبه خریداری شد. (حساب اموال و ماشین‌آلات در دفاتر مرکز نگهداری می‌شود).
 - ۵- خلاصه عملیات نیمه اول خرداد ماه به شرح زیر است:

شرح	شعبه فیروزکوه	شعبه گرمسار
فروش نسبه	۴۲.۰۰۰	۵۷.۰۰۰
وصول مطالبات	۳۴.۰۰۰	۴۱.۰۰۰
هزینه‌های پرداختی شعب	۸.۰۰۰	۱۲.۰۰۰

۶- بنا به دستور اداره مرکزی کالایی که به شعبه فیروزکوه ارسال شده بود ۲۰.۰۰۰ ریال به قیمت سیاهه به شعبه گرمسار ارسال گردید. هزینه حمل مستقیم از اداره مرکزی به شعبه گرمسار بالغ بر ۱۷۵ ریال، هزینه حمل کالای ارسالی از اداره مرکزی به شعبه فیروزکوه بالغ بر ۱۴۷ ریال می‌باشد. (مربوط به کالای ارسالی ۲۰.۰۰۰ ریال) هزینه حمل اضافی پرداختی توسط شعبه گرمسار به مبلغ ۶۸ ریال است.

۷- اداره مرکزی کالا را با شرایط قبل به شعبات خود به شرح زیر ارسال می‌دارد:
الف: شعبه فیروزکوه ۱۵۰.۰۰۰ ریال (بهای تمام شده)، هزینه حمل پرداختی توسط مرکز بالغ بر ۷۰۰ ریال.
ب: شعبه گرمسار ۲۰۰.۰۰۰ ریال (بهای تمام شده)، هزینه حمل پرداختی توسط شعبه بالغ بر ۱۱۵۰ ریال.
۸- خلاصه عملیات نیمه دوم خرداد ماه به شرح زیر است:

شرح	شعبه فیروزکوه	شعبه گرمسار
فروش نسبه	۱۲۲.۱۰۰	۱۵۰.۰۰۰
وصول مطالبات	۹۷.۷۰۰	۱۲۸.۱۰۰
هزینه‌های پرداختی شعب	۱۹.۰۰۰	۲۷.۰۰۰

۹- ارسال وجوه نقد به دفتر مرکزی:

الف: شعبه گرمسار ۱۲۵.۰۰۰

ب: شعبه فیروزکوه ۱۰۰.۰۰۰

مطلوب است:

۱- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر شعب و مرکز (در دفاتر مرکز حساب‌های جداگانه برای هر شعبه در نظر گرفته شده است).

۲- بستن حساب‌ها: با توجه به اطلاعات زیر:

الف: موجودی کالا در پایان خردادماه بدون تخصیص هزینه حمل:

- شعبه گرمسار ۵۶۰.۰۰۰ ریال

- شعبه فیروزکوه ۳۶۰.۰۰۰ ریال

ب: هزینه استهلاک دارایی اموال و ماشین‌آلات ماهانه:

- اموال شعبه گرمسار ۴۰۰ ریال

- اموال شعبه فیروزکوه ۵۰۰ ریال

پاسخ مسئله شماره ۳۳ کتاب:

دفاتر شعبه گرمسار	دفاتر شعبه فیروزکوه	دفاتر مرکز
وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/ اداره مرکزی ۷۵.۰۰۰	ح/ شعبه گرمسار ۷۵.۰۰۰ گرمسار ح/ شعبه فیروزکوه ۱۰۰.۰۰۰ وجه نقد ۱۷۵.۰۰۰	ح/ شعبه ۱) ۷۵.۰۰۰ گرمسار ح/ شعبه فیروزکوه ۱۰۰.۰۰۰ وجه نقد ۱۷۵.۰۰۰
ک. ا. از مرکز ۴۳۴.۴۰۰ هزینه حمل ۱.۴۰۰ ح/ اداره مرکزی ۴۳۵.۴۰۰	ح/ شعبه گرمسار ۴۳۵.۴۰۰ ک. ا. به ش. گرمسار ۳۱۰.۰۰۰ س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار ۱۲۴.۰۰۰ وجه نقد ۱.۴۰۰	ح/ شعبه گرمسار ۴۳۵.۴۰۰ ک. ا. به ش. گرمسار ۳۱۰.۰۰۰ س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار ۱۲۴.۰۰۰ وجه نقد ۱.۴۰۰
ک. ا. از مرکز ۲۸۱.۲۵۰ هزینه حمل ۸۸۸ ح/ اداره مرکزی ۲۸۱.۲۵۰ وجه نقد ۸۸۸	ح/ شعبه فیروزکوه ۲۸۱.۲۵۰ ک. ا. به ش. فیروزکوه ۲۲۵.۰۰۰ س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه ۵۶.۲۵۰	ح/ شعبه فیروزکوه ۲۸۱.۲۵۰ ک. ا. به ش. فیروزکوه ۲۲۵.۰۰۰ س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه ۵۶.۲۵۰
ح/ اداره مرکزی ۵۰۰.۰۰۰ حساب پرداختنی ۵۰۰.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی ۴۰۰.۰۰۰ حساب پرداختنی ۴۰۰.۰۰۰	اموال و ماشین آلات ۹۰۰.۰۰۰ ک. ا. به ش. گرمسار ۴۰۰.۰۰۰ ک. ا. به ش. فیروزکوه ۵۰۰.۰۰۰
ح/ دریافتنی ۴۲.۰۰۰ فروش ۴۲.۰۰۰ وجه نقد ۳۴.۰۰۰ ح/ دریافتنی ۳۴.۰۰۰ ه. عملیاتی ۸.۰۰۰ وجه نقد ۸.۰۰۰	ح/ دریافتنی ۵۷.۰۰۰ فروش ۵۷.۰۰۰ وجه نقد ۴۱.۰۰۰ ح/ دریافتنی ۴۱.۰۰۰ ه. عملیاتی ۱۲.۰۰۰ وجه نقد ۱۲.۰۰۰	ح/ دریافتنی ۹۰.۰۰۰ فروش ۹۰.۰۰۰ وجه نقد ۷۸.۰۰۰ ح/ دریافتنی ۷۸.۰۰۰ ه. عملیاتی ۱۲.۰۰۰ وجه نقد ۱۲.۰۰۰
ک. ا. از مرکز ۲۰.۱۴۷ ح/ اداره مرکزی ۲۰.۰۰۰ هزینه حمل ۱۴۷	ک. ا. از مرکز ۲۲.۴۰۰ هزینه حمل ۱۷۵ ح/ اداره مرکزی ۲۲.۵۰۷ وجه نقد ۶۸ → (۲۲.۴۰۰ × ۱۴۰ / ۴۰)	ک. ا. به ش. ۱۶.۰۰۰ فیروزکوه ح/ شعبه گرمسار ۲۲.۵۰۷ س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه ۴.۰۰۰ هزینه حمل اضافی ۴۰ ح/ شعبه فیروزکوه ۲۰.۱۴۷ س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار ۶.۴۰۰
ک. ا. از مرکز ۱۸۷.۵۰۰ هزینه حمل ۷۰۰ ح/ اداره مرکزی ۱۸۸.۲۰۰	ک. ا. از مرکز ۲۸۰.۰۰۰ هزینه حمل ۱.۱۵۰ ح/ اداره مرکزی ۲۸۰.۰۰۰ وجه نقد ۱.۱۵۰	ح/ شعبه فیروزکوه ۱۸۸.۲۰۰ ک. ا. به ش. فیروزکوه ۱۵۰.۰۰۰ س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه ۳۷.۵۰۰ وجه نقد ۷۰۰ ح/ شعبه گرمسار ۲۸۰.۰۰۰ ک. ا. به ش. گرمسار ۲۰۰.۰۰۰ س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار ۸۰.۰۰۰
ح/ دریافتنی ۱۲۲.۱۰۰ فروش ۱۲۲.۱۰۰ وجه نقد ۹۷.۷۰۰ ح/ دریافتنی ۹۷.۷۰۰ ه. عملیاتی ۱۹.۰۰۰ وجه نقد ۱۹.۰۰۰	ح/ دریافتنی ۱۵۰.۸۰۰ فروش ۱۵۰.۸۰۰ وجه نقد ۱۲۸.۱۰۰ ح/ دریافتنی ۱۲۸.۱۰۰ ه. عملیاتی ۲۷.۰۰۰ وجه نقد ۲۷.۰۰۰	ح/ دریافتنی ۱۵۰.۸۰۰ فروش ۱۵۰.۸۰۰ وجه نقد ۱۲۸.۱۰۰ ح/ دریافتنی ۱۲۸.۱۰۰ ه. عملیاتی ۲۷.۰۰۰ وجه نقد ۲۷.۰۰۰

۹) وجه نقد	۲۲۵.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی	۱۲۵.۰۰۰	ح/ اداره مرکزی	۱۰۰.۰۰۰	وجه نقد	۱۰۰.۰۰۰
۱۰) ح/ شعبه گرمسار	۴۰۰	ه. استهلاک	۴۰۰	ه. استهلاک	۵۰۰	ح/ اداره مرکزی	۵۰۰
ح/ شعبه فیروزکوه	۹۰۰	ح/ شعبه فیروزکوه	۹۰۰	ح/ اداره مرکزی	۴۰۰	فروش	۱۶۴.۱۰۰
استهلاک انباشته	۹۰۰	ح/ اداره مرکزی	۴۰۰	م. ک. پ دوره	۳۶۰.۰۰۰	م. ک. پ دوره	۳۶۰.۰۰۰
۱۱) فروش	۲۰۷.۸۰۰	خ. سود و زیان	۱۰.۷۲۵	ک. ا. از مرکز	۷۳۶.۴۰۰	ک. ا. از مرکز	۴۴۸.۷۵۰
م. ک. پ دوره	۵۶۰.۰۰۰	خ. سود و زیان	۱۰.۷۲۵	ه. عملیاتی	۴۲.۱۲۵	ه. عملیاتی	۲۸.۸۴۱
خ. سود و زیان	۱۰.۷۲۵	ح/ اداره مرکزی	۱۰.۷۲۵	خ. سود و زیان	۴۶.۴۰۹	خ. سود و زیان	۴۶.۴۰۹
ح/ اداره مرکزی	۱۰.۷۲۵	خ. سود و زیان	۱۰.۷۲۵	ح/ اداره مرکزی	۴۶.۴۰۹	ح/ اداره مرکزی	۴۶.۴۰۹
۱۲) زیان شعبه گرمسار	۱۰.۷۲۵	سود تحقق نیافته ش. گرمسار	۴۰.۰۰	سود تحقق نیافته ش. فیروزکوه	۵۶.۲۵۰	سود تحقق نیافته ش. فیروزکوه	۵۶.۲۵۰
ح/ شعبه گرمسار	۱۰.۷۲۵	ح/ شعبه گرمسار	۴۰.۰۰	ح/ شعبه فیروزکوه	۳۷.۵۰۰	ح/ شعبه فیروزکوه	۳۷.۵۰۰
۱۳) ح/ شعبه فیروزکوه	۴۶.۴۰۹	درآمد شعبه فیروزکوه	۴۶.۴۰۹	درآمد شعبه فیروزکوه	۸۹.۷۵۰	درآمد شعبه فیروزکوه	۸۹.۷۵۰
س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰
س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰
۱۴) س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰
س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰
۱۵) درآمد شعبه فیروزکوه	۴۶.۴۰۹	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰
س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰
۱۶) درآمد شعبه فیروزکوه	۴۶.۴۰۹	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰
س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰	س. ت. نیافته ک. ش. گرمسار	۵۰.۴۰۰
س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰	س. ت. نیافته ک. ش. فیروزکوه	۱۷.۷۵۰
زیان شعبه گرمسار	۱۰.۷۲۵	خ. سود و زیان مرکز	۱۰۳.۸۳۴	خ. سود و زیان مرکز	۱۰۳.۸۳۴	خ. سود و زیان مرکز	۱۰۳.۸۳۴

مسئله شماره ۳۴ کتاب:

شرکت سهامی نمونه شعبات متعددی در سراسر ایران دارد. در مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۹، مانده حساب شعبه کرج در دفاتر مرکز بالغ بر ۹۳.۱۷۲ ریال مانده حساب اداره مرکزی در دفاتر شعبه بالغ بر ۶۰.۴۸۷ ریال نشان می‌دهد. خلاصه حساب شعبه کرج در دفاتر مرکز و حساب اداره مرکزی در دفاتر شعبه به شرح زیر است:

حساب شعبه کرج

۱۲/۱- مانده حساب	۴۳.۶۱۷	۱۲/۱۲- وجوه دریافتی	۶.۳۰۰
۱۲/۷- ارسال کالا به شعبه	۱۶.۷۲۰	۱۲/۲۶- وجوه دریافتی	۱۱.۱۰۰
۱۲/۱۰- هزینه حمل کالا به شعبه	۲۳۵		
۱۲/۱۴- ارسال کالا به شعبه	۲۷.۱۵۰		
۱۲/۲۸- ارسال کالا به شعبه	۱۸.۸۰۰		
۱۲/۲۹- تبلیغات	۲.۱۰۰		
۱۲/۲۹- اجاره	۱.۹۵۰		

حساب اداره مرکزی

۱۲/۱۱- وجوه ارسالی	۶.۳۰۰	۱۲/۱- مانده	۴۳.۶۱۷
۱۲/۲۳- وجوه ارسالی	۱۱.۱۰۰	۱۲/۱۰- کالای ارسالی	۱۶.۷۲۰
۱۲/۲۹- وجوه ارسالی	۹.۶۰۰	۱۲/۱۸- کالای ارسالی	۲۷.۱۵۰

در حسابرسی موارد زیر افشاء گردید:

- ۱- کالای ارسالی به شعبه به بهای تمام شده صورت حساب شده است.
- ۲- مخارج حمل در مورخ ۱۰ اسفند اشتباهاً در حساب شعبه کرج ثبت گردیده که مربوط به شعبه تجریش می‌باشد.
- ۳- هزینه تبلیغات و اجاره شعبه کرج در ۱۲ اسفند نشانگر تخصیص قسمتی از هزینه‌های اداره مرکزی قابل انتقال به عملیات شعبه می‌باشد.
- ۴- در حساب شعبه کرج در سال مالی منتهی به ۱۳۹۱ رویدادهای زیر ثبت شده است:
فروش ۳۸۹.۱۰۰ ریال، کالای دریافتی از مرکز ۳۱۱.۶۰۰ ریال، موجودی کالای اول دوره ۲۳.۹۰۰ ریال، هزینه‌های عملیاتی بالغ بر ۲۷.۳۹۵ ریال و موجودی کالا آخر دوره مالی ۳۲.۲۹۰ ریال.

مطلوب است:

- ۱- تهیه صورت مغایرت مانده حساب‌های شعبه و اداره مرکزی.
- ۲- ثبت روزنامه اصلاحی.
- ۳- ثبت روزنامه بستن حساب شعبه کرج.

پاسخ مسئله شماره ۳۴:

شرکت سهامی نمونه

صورت مغایرت حساب‌های متقابل مرکز و شعبه

پایان سال منتهی به ۱۳۹۱

مانده قبل از تعدیل	حساب شعبه در دفاتر مرکز	حساب اداره مرکز در دفاتر شعبه
مانده قبل از تعدیل	۹۳.۱۷۲	۶۰.۴۸۷
کالای بین راهی مرکز به شعبه	----	۱۸.۸۰۰
هزینه‌های ثبت نشده (اجاره و تبلیغات)	----	۴.۰۵۰
اشتباه ثبت هزینه حمل	(۲۳۵)	
وجوه بین راهی شعبه به مرکز	(۹.۶۰۰)	
مانده اصلاح شده	<u>۸۳.۳۳۷</u>	<u>۸۳.۳۳۷</u>

ثبت اصلاحات - ۳۴:

دفاتر شعبه	دفاتر مرکز
	حساب شعبه تجزیه ۲۳۵ ① حساب شعبه کرج ۲۳۵
	وجه نقد ۹.۶۰۰ ② حساب شعبه کرج ۹.۶۰۰
ک. ا. از مرکز ۱۸.۸۰۰ ③ ح/ اداره مرکزی ۱۸.۸۰۰	
هزینه تبلیغات ۲.۱۰۰ ④ هزینه اجاره ۱.۹۵۰ ح/ اداره مرکزی ۴.۰۵۰	

دفاتر شعبه کرج

فروش	کالای ارسالی از مرکز	هزینه عملیاتی	حساب اداره مرکزی
۳۷۹.۱۰۰ م	۳۱۱.۶۰۰ م	۲۷.۳۹۵	۶۰.۴۸۷
		۲.۱۰۰	۱۸.۸۰۰
		۱.۹۵۰	۴.۰۵۰
موجودی کالای پایان دوره ۳۲.۲۹۰	موجودی کالای اول دوره ۲۳.۹۰۰ م	۳۱.۴۴۵	۸۳.۳۳۷
۱۸.۸۰۰			
۵۱.۰۹۰		خلاصه سود و زیان	
		۷۳.۲۴۵	۷۳.۲۴۵

بستن حسابها - ۳۴:

دفاتر شعبه	دفاتر مرکز
فروش ۳۸۹.۱۰۰ م. کالای پایان دوره ۵۱.۰۹۰ کالای ارسالی از مرکز ۳۳۰.۴۰۰ هزینه عملیاتی ۳۱.۴۴۵ م. کالای اول دوره ۲۳.۹۰۰ خلاصه سود و زیان ۵۴.۴۴۵	
خلاصه سود و زیان ۵۴.۴۴۵ ح/ اداره مرکزی ۵۴.۴۴۵	حساب شعبه ۵۴.۴۴۵ درآمد شعبه ۵۴.۴۴۵

مسئله شماره ۳۸ کتاب:

شرکت آلفا واقع در سمنان شعبه‌ای در دامغان دارد. مانده حساب‌های ترازنامه شرکت آلفا در ۲۹ اسفند سال ۱۳۸۱ به شرح زیر است:

۱۶۰.۰۰۰	حساب‌های پرداختنی	۳۰.۰۰۰	وجوه نقد
۱۲۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی	۴۰۰.۰۰۰	اوراق قرضه
۲۱۰.۰۰۰	موجودی کالا	۲۰۰.۰۰۰	سهم عادی
۸۰.۰۰۰	زمین	۷۰.۰۰۰	صرف سهام
۴۰۰.۰۰۰	ساختمان	۱۱۰.۰۰۰	سود انباشته
(۱۶۰.۰۰۰)	استهلاک انباشته		
<u>۸۱۰.۰۰۰</u>	<u>جمع</u>	<u>۸۱۰.۰۰۰</u>	<u>جمع</u>

رویدادهای طی سال ۱۳۸۲ شعبه و دفتر مرکزی به شرح زیر است:

- ۱- شرکت آلفا مبلغ ۱۰۰.۰۰۰ ریال وجه نقد و ۸۰.۰۰۰ ریال موجودی کالا به شعبه ارسال داشت. (قیمت تمام شده موجودی کالای ارسالی ۵۶.۰۰۰ ریال)
- ۲- خرید کالا توسط شعبه به مبلغ ۵۰.۰۰۰ ریال به طور نسیه. فروش کالا طی دوره شعبه به مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال. قیمت تمام شده کالای فروخته شده به مبلغ ۴۰.۰۰۰ ریال مربوط به خریدهای شعبه و ۶۰.۰۰۰ ریال مربوط به کالای دریافتی از مرکز می‌باشد. وصولی طی دوره به مبلغ ۱۷۰.۰۰۰ ریال.
- ۳- خرید کالا توسط اداره مرکزی ۳۰۰.۰۰۰ ریال، فروش کالا طی دوره مرکز ۲۶۰.۰۰۰ ریال، که قیمت تمام شده آن به مبلغ ۳۲۰.۰۰۰ ریال می‌باشد. وصولی طی دوره اداره مرکزی ۳۷۵.۰۰۰ ریال.
- ۴- ارسال وجوه نقد توسط شعبه به مرکز به مبلغ ۶۵.۰۰۰ ریال. سود سهام پرداخت شده به مبلغ ۱۵.۰۰۰ ریال توسط مرکز.
- ۵- ثبت هزینه‌های عملیاتی طی سال توسط اداره مرکزی:
 - استهلاک ۳۵.۰۰۰ ریال
 - سایر هزینه‌های عملیاتی ۵۵.۰۰۰ ریال
- ۶- ثبت هزینه‌های شعبه به مبلغ ۷۶.۰۰۰ ریال.

مطلوب است:

- ۱- تهیه رویدادهای فوق در دفاتر اداره مرکزی و شعبه و بستن حساب‌ها.
- ۲- تهیه کاربرگ ترکیبی اداره مرکزی و شعبه.

پاسخ مسئله شماره ۳۸ کتاب:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۱- حساب شعبه	وجه نقد ۱۸۰.۰۰۰
۱۰۰.۰۰۰	موجودی کالا - مرکز ۸۰.۰۰۰
۵۶.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۱۸۰.۰۰۰
۲۴.۰۰۰	
۲-	موجودی کالا ۵۰.۰۰۰
	حساب پرداختنی ۵۰.۰۰۰
	حساب دریافتنی ۲۰۰.۰۰۰
	فروش ۲۰۰.۰۰۰
	ب. ت. ک. ف ۱۰۰.۰۰۰
	موجودی کالای مرکز ۴۰.۰۰۰
	وجه نقد ۱۷۰.۰۰۰
	حساب دریافتنی ۱۷۰.۰۰۰
۳- موجودی کالا	۳۰۰.۰۰۰
حساب پرداختنی	۳۰۰.۰۰۰
حساب دریافتنی	۴۶۰.۰۰۰
ب. ت. ک. ف	فروش ۴۶۰.۰۰۰
	۳۲۰.۰۰۰
	موجودی کالای ۳۲۰.۰۰۰
وجه نقد	۳۷۵.۰۰۰
	حساب دریافتنی ۳۷۵.۰۰۰
۴- وجه نقد	۶۵.۰۰۰
حساب شعبه	حساب اداره مرکزی ۶۵.۰۰۰
سود سهام پرداختی	وجه نقد ۶۵.۰۰۰
	۱۵.۰۰۰
۵- استهلاک	۳۵.۰۰۰
سایر ه. عملیاتی	۵۵.۰۰۰
استهلاک	۳۵.۰۰۰
ه. عملیاتی	۵۵.۰۰۰
	وجه نقد ۵۵.۰۰۰
	استهلاک انباشته ۳۵.۰۰۰
۶-	ه. عملیاتی ۷۶.۰۰۰
	حساب پرداختنی ۷۶.۰۰۰
بستن حساب ها:	
۷- فروش	۴۶۰.۰۰۰
ب. ت. ک. ف	۳۲۰.۰۰۰
ه. استهلاک	۳۵.۰۰۰
ه. عملیاتی	۵۵.۰۰۰
خ. سود و زیان	۵۰.۰۰۰
۸- حساب شعبه	۲۴.۰۰۰
درآمد شعبه	۲۴.۰۰۰
۹- درآمد شعبه	۲۴.۰۰۰
س. ت. ی. ک. ش	۱۸.۰۰۰
خ. سود و زیان	۴۲.۰۰۰
۱۰- خ. سود و زیان	۹۲.۰۰۰
سود انباشته	۹۲.۰۰۰
۱۰- سود انباشته	۱۵.۰۰۰
سود سهام پرداختی	۱۵.۰۰۰

سود تحقق نیافته کالای شعبه		۲۴.۰۰۰	۸۰.۰۰۰
۱۸.۰۰۰ س.ت.ی		۲۴.۰۰۰	۲۰.۰۰۰
		۶.۰۰۰	$۸۰.۰۰۰ - ۶۰.۰۰۰ = ۲۰.۰۰۰$
			$X = ۶.۰۰۰$

کاربرک مسئله شماره ۳۸:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر
صورت سود و زیان									
فروش									
ب.ت.ک.ف									
سود تحقق یافته									
ه. عملیاتی									
۳۲۰.۰۰۰	۴۶۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	۱۸.۰۰۰	① ۱۸.۰۰۰	۴۰۲.۰۰۰	۶۶۰.۰۰۰		
۹۰.۰۰۰	۷۶.۰۰۰					۱۶۶.۰۰۰			
۴۱۰.۰۰۰	۴۷۸.۰۰۰	۱۷۶.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	۲۴.۰۰۰		۵۶۸.۰۰۰	۶۶۰.۰۰۰		
۶۸.۰۰۰						۹۲.۰۰۰			
سود ویژه نقل به سود انباشته									
۴۷۸.۰۰۰	۴۷۸.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰			۶۶۰.۰۰۰	۶۶۰.۰۰۰		
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته									
سود نا ویژه نقل از بالا									
سود سهام پرداختی									
۱۵.۰۰۰	۶۸.۰۰۰	۲۴.۰۰۰				۱۵.۰۰۰			
۱۵.۰۰۰	۱۷۸.۰۰۰	۲۴.۰۰۰				۱۸۷.۰۰۰	۲۰۲.۰۰۰		
۱۶۳.۰۰۰									
سود انباشته نقل به ترازنامه									
۱۷۸.۰۰۰	۱۷۸.۰۰۰	۲۴.۰۰۰	۲۴.۰۰۰			۲۰۲.۰۰۰	۲۰۲.۰۰۰		
ترازنامه									
وجوه نقد									
حسابهای دریافتی									
موجودی کالا پ دوره									
موجودی کالا - مرکز									
زمین									
ساختمان									
استهلاک انباشته									
حساب شعبه									
حساب اداره مرکزی									
سود تحقق نیافته									
حساب پرداختی									
اوراق قرضه									
سهام عادی									
صرف سهام									
سود انباشته نقل از بالا									
جمع									
۴۸۵.۰۰۰	۲۰۵.۰۰۰	۲۰.۰۰۰	۲۰۵.۰۰۰	۱۹۵.۰۰۰	۱۱۵.۰۰۰	۶۹۰.۰۰۰	۱۹۵.۰۰۰		
۲۰۵.۰۰۰	۱۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰				۲۳۵.۰۰۰			
۱۳۴.۰۰۰	۲۰.۰۰۰					۱۴۴.۰۰۰			
۸۰.۰۰۰						۱۴.۰۰۰			
۴۰۰.۰۰۰						۸۰.۰۰۰			
۱۱۵.۰۰۰						۴۰۰.۰۰۰			
۶.۰۰۰									
۳۸۵.۰۰۰									
۴۰۰.۰۰۰									
۲۰۰.۰۰۰									
۷۰.۰۰۰									
۱۶۳.۰۰۰									
۱.۴۱۹.۰۰۰	۲۶۵.۰۰۰	۲۴.۰۰۰	۲۶۵.۰۰۰	۱.۴۱۹.۰۰۰	۱۳۹.۰۰۰	۱.۵۶۳.۰۰۰	۱.۴۱۹.۰۰۰		
۱.۴۱۹.۰۰۰									

مسئله شماره ۵ فصل ۲ کتاب:

شرکت سونی در ژاپن شعبه‌ای در تهران در سال ۱۹×۱ افتتاح و مبادلات زیر طی سال بین اداره مرکزی و شعبه آن به شرح زیر انجام گردیده است. (واحد پول شرکت سونی ین ژاپن و شعبه آن در تهران ریال ایران می‌باشد).

- ۱- ارسال کالا به شعبه به بهای تمام شده ۳۶.۴۰۰ ین (هر ین معادل ۱.۳۰۰ ریال).
- ۲- خرید کالا به طور نسبی توسط شعبه به مبلغ ۹۸۲.۰۰۰ ریال.
- ۳- فروش نقدی شعبه ۲۲.۶۴۸.۰۰۰ ریال.
- ۴- پرداخت بدهی‌های شعبه به مبلغ ۹۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۵- پرداخت هزینه‌های عملیاتی شعبه ۸۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۶- ارسال حواله ارزی معادل ۳.۰۰۰ ین به اداره مرکزی (هر ین ۱.۳۵۰ ریال)
- ۷- ارسال مبلغ ۲۰۰۰۰.۰۰۰ ریال به اداره مرکزی (هر ین ۱۴۰۰ ریال)
- ۸- فروش نسبی شعبه ۱۸.۰۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۹- وصول مطالبات شعبه ۸۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۱۰- موجودی کالا آخر دوره شعبه ۱۴۰۰۰.۰۰۰ ریال باقی مانده از انتقالی از مرکز به نرخ روز معامله.
- ۱۱- اطلاعات اضافی: نرخ ارز در تاریخ‌های مختلف:

- اول ژانویه سال ۱۹×۱ هر ین برابر ۱.۳۰۰ ریال.
 - پایان دسامبر سال ۱۹×۱ هر ین برابر ۱.۴۰۰ ریال.
 - میانگین نرخ ارز سال ۱۹×۱ هر ین برابر ۱.۳۵۰ ریال.
- مطلوب است:

- ۱- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر اداره مرکزی و شعبه.
- ۲- بستن حساب‌های شعبه.
- ۳- تهیه صورت سود و زیان شعبه به ریال برای سال مالی منتهی به ۱۹×۱/۱۲/۳۱
- ۴- تهیه صورت سود و زیان شعبه به ین برای سال مالی منتهی به ۱۹×۱/۱۲/۳۱

پاسخ مسئله شماره ۵ فصل ۲ کتاب:

دفاتر مرکز (ین)	دفاتر شعبه (ریال)
۱- حساب شعبه ۳۶.۴۰۰ کالای ارسالی به شعبه ۳۶.۴۰۰	کالای ارسالی از مرکز (۳۶.۴۰۰ × ۱۳۰۰) حساب اداره مرکزی ۴۷.۳۲۰.۰۰۰ ۴۷.۳۲۰.۰۰۰
۲- خرید کالا ۹۸۲.۰۰۰ حساب پرداختی ۹۸۲.۰۰۰	
۳- وجه نقد ۲۲.۶۴۸.۰۰۰ فروش ۲۲.۶۴۸.۰۰۰	
۴- حساب پرداختی ۹۰۰.۰۰۰ وجه نقد ۹۰۰.۰۰۰	
۵- ه. عملیاتی ۸۰۰.۰۰۰ وجه نقد ۸۰۰.۰۰۰	
۶- وجه نقد ۳.۰۰۰ حساب شعبه ۳۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۴.۰۵۰.۰۰۰ وجه نقد ۴.۰۵۰.۰۰۰ (۳.۰۰۰ × ۱۳۵۰)

۲۰۰۰۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی	۱۴۲۹	۷- وجه نقد
۲۰۰۰۰.۰۰۰	وجه نقد	۱.۴۲۹	(۲۰۰۰۰.۰۰۰ ÷ ۱۴۰۰)
۱۸.۰۰۰.۰۰۰	حساب دریافتنی		۸-
۱۸.۰۰۰.۰۰۰	فروش		
۸۰۰.۰۰۰	وجه نقد		۹-
۸۰۰.۰۰۰	حساب دریافتنی		
۴۰.۶۴۸.۰۰۰	فروش		۱۰-
۱۴.۰۰۰.۰۰۰	م. کالای پایان دوره		
۴۷.۳۲۰.۰۰۰	کالای ارسالی از مرکز		
۹۸۲.۰۰۰	خرید		
۸۰۰.۰۰۰	ه. عملیاتی		
۵.۵۴۶.۰۰۰	خ. سود و زیان		
		۲.۲۳۸	۱۱- حساب شعبه
		۲.۲۳۸	درآمد شعبه

صورت سود و زیان (ریال)

۴۰.۶۴۸.۰۰۰	درآمد فروش
	ب. ت. ک. ف:
۴۷.۳۲۰.۰۰۰	+ : کالای ارسالی از مرکز
۹۸۲.۰۰۰	خرید
۴۸.۳۰۲.۰۰۰	کالای آماده برای فروش
(۱۴.۰۰۰.۰۰۰)	- م. پ. دوره
(۳۴.۳۰۲.۰۰۰)	ب. ت. ک. ف:
۶.۳۴۶.۰۰۰	سود ناخالص
(۸۰۰.۰۰۰)	+ : هزینه‌های عملیاتی
۵.۵۴۶.۰۰۰	سود خالص

صورت سود و زیان (ین)

۳۰.۱۱۰	درآمد فروش
	ب. ت. ک. ف:
۳۶.۴۰۰	+ : کالای ارسالی از مرکز
۷۲۷	خرید
۳۷.۱۲۷	کالای آماده برای فروش
(۱۰.۰۰۰)	- م. پ. دوره
(۲۶.۳۵۸)	ب. ت. ک. ف:
۳.۷۵۲	سود ناخالص
۵۳۹	+ : هزینه‌ها
۹۲۱	زیان تعسیر ارز
(۱.۵۱۴)	
۲.۲۳۸	سود خالص

تراز آزمایشی (ریالی)

شرح	بد	بس	نرخ ارز	بد	بس
صندوق	۱۵.۶۹۸.۰۰۰		① ۱۴۰۰	۱۱.۲۱۳	
حساب دریافتنی	۱۷.۲۰۰.۰۰۰		① ۱۴۰۰	۱۲.۲۸۶	
کالای ارسالی از مرکز	۴۷.۳۲۰.۰۰۰		نرخ متقابل	۳۶.۴۰۰	
خرید	۹۸۲.۰۰۰		② ۱۳۵۰	۷۲۷	
فروش		۴۰.۶۴۸.۰۰۰	② ۱۳۵۰		۳۰.۱۱۰
حساب پرداختنی		۸۲.۰۰۰	① ۱۴۰۰		۵۹
حساب اداره مرکزی		۴۱.۲۷۰.۰۰۰	نرخ متقابل		۳۱.۹۷۱
هزینه‌ها	۸۰۰.۰۰۰		② ۱۳۵۰	۵۹۳	
جمع	<u>۸۲.۰۰۰.۰۰۰</u>	<u>۸۲.۰۰۰.۰۰۰</u>		۶۱.۲۱۹	۶۲.۱۴۰
زبان ناشی از تعسیر ارز				۹۲۱	
موجودی پایان دوره	۱۴.۰۰۰.۰۰۰		۱۳۰۰	۱۰.۷۶۹	

① نرخ ارز در تاریخ تنظیم صورت‌های مالی (ترازنامه)

② نرخ ارز میانگین موزون

مسئله شماره ۶ فصل ۲ کتاب:

شرکت سهامی خرداد شعبه‌ای افتتاح و مبادلات زیر طی سال ۱۳×۵ بین اداره مرکزی و شعبه آن در دبی به شرح زیر انجام گرفته است. حساب‌ها در دفاتر شعبه با واحد پول درهم دبی و اداره مرکزی با ریال ثبت و نگه داری می‌شود. نرخ ارز در انجام روز مبادله در داخل پُرانتر نشان داده شده است. (روش ثبت کنترل دائم)

- ۱- ارسال حواله ارزی به مبلغ ۱۰.۰۰۰ درهم به شعبه توسط اداره مرکزی (یک درهم برابر ۴۰۰ ریال).
- ۲- خرید اثاثه به مبلغ ۲۰.۰۰۰ درهم به طور نسیه توسط شعبه (حساب اموال و ماشین‌آلات در دفاتر اداره مرکزی نگهداری می‌شود). (یک درهم برابر ۴۱۰ ریال).
- ۳- ارسال کالا از اداره مرکزی به شعبه به بهای تمام شده ۱۵.۷۵۰.۰۰۰ ریال. (یک درهم برابر ۴۲۰ ریال)
- ۴- فروش: نقدی ۳۰۰.۰۰۰ درهم، نسیه ۲۰۰.۰۰۰ درهم (قیمت تمام شده کالای فروخته شده ۳۰۰.۰۰۰ درهم)
- ۵- دریافت مطالبات شعبه ۱۸۰.۰۰۰ درهم.
- ۶- ارسال حواله ارزی از شعبه به اداره مرکزی به مبلغ ۳۲۵.۰۰۰ درهم. (یک درهم برابر ۴۳۰ ریال)
- ۷- پرداخت هزینه‌های عملیاتی شعبه معادل ۹۰.۰۰۰ درهم.
- ۸- اداره مرکزی هزینه استهلاک اثاثه را معادل ۱.۶۴۰.۰۰۰ ریال شناسایی و به شعبه اعلام نمود.
- ۹- اداره مرکزی مبلغ ۱۱.۱۸۰.۰۰۰ ریال هزینه‌های عملیاتی شعبه را پرداخت نمود. (یک درهم برابر ۴۳۰ ریال)
- ۱۰ سایر اطلاعات: نرخ ارز هر درهم دبی در برابر ریال ایران:

- اول فروردین ماه ۱۳×۵ ۴۰۰ ریال
- ۲۹ اسفند ماه ۱۳×۵ ۴۵۰ ریال
- میانگین سال ۴۲۵ ریال

مطلوب است:

۱- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر اداره مرکزی و شعبه.

۲- بستن حسابهای شعبه.

۳- تهیه صورت سود و زیان شعبه به ریال برای سال مالی منتهی به ۱۳×۵

پاسخ مسئله شماره ۶ فصل ۲ کتاب:

دفاتر شعبه	دفاتر مرکز
۱۰.۰۰۰ بانک	۱- حساب شعبه ۴۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب اداره مرکزی ۱۰.۰۰۰	بانک (۴۰.۰۰۰ × ۴۰۰) ۴۰.۰۰۰.۰۰۰
۲۰.۰۰۰ حساب اداره مرکزی	۲- اثاثه ۸.۲۰۰.۰۰۰
حساب پرداختی ۲۰.۰۰۰	حساب شعبه (۲۰.۰۰۰ × ۴۱۰) ۸.۲۰۰.۰۰۰
۳۷۵.۰۰۰ موجودی کالا	۳- حساب شعبه ۱۵۷.۵۰۰.۰۰۰
حساب اداره مرکزی ۳۷۵.۰۰۰	موجودی کالا (۱۵۷.۵۰۰.۰۰۰ ÷ ۴۲۰) ۱۵۷.۵۰۰.۰۰۰
۳۰۰.۰۰۰ بانک	۴- حساب دریافتنی ۲۰۰.۰۰۰
فروش ۵۰۰.۰۰۰	ب.ت.ک.ف ۳۰۰.۰۰۰
موجودی کالا ۳۰۰.۰۰۰	۵- بانک ۱۸۰.۰۰۰
حساب دریافتنی ۱۸۰.۰۰۰	۶- بانک ۱۳۹.۷۵۰.۰۰۰
حساب اداره مرکزی ۳۲۵.۰۰۰	حساب شعبه (۳۲۵.۰۰۰ × ۴۳۰) ۱۳۹.۷۵۰.۰۰۰
بانک ۳۲۵.۰۰۰	۷- ه. عملیاتی ۹۰.۰۰۰
بانک ۹۰.۰۰۰	۸- حساب شعبه ۱.۶۴۰.۰۰۰
ه. استهلاك ۴.۰۰۰	ذ. استهلاك انباشته ۱.۶۴۰.۰۰۰
حساب اداره مرکزی ۴.۰۰۰	۹- حساب شعبه ۱۱.۱۸۰.۰۰۰
هزینه عملیاتی ۲۶.۰۰۰	بانک (۱.۱۸۰.۰۰۰ ÷ ۴۳۰) ۱۱.۱۸۰.۰۰۰
حساب اداره مرکزی ۲۶.۰۰۰	۱۰- فروش ۵۰۰.۰۰۰
هزینه عملیاتی ۱۱۶.۰۰۰	هزینه استهلاك (۹۰.۰۰۰ + ۲۶.۰۰۰) ۴.۰۰۰
ب.ت.ک.ف ۳۰۰.۰۰۰	ب.ت.ک.ف ۸۰.۰۰۰
خ. سود و زیان ۸۰.۰۰۰	۱۱- خلاصه سود و زیان ۸۰.۰۰۰
	حساب اداره مرکزی ۸۰.۰۰۰
	۱۲- حساب شعبه ۳۸.۸۸۰.۰۰۰
	درآمد شعبه ۳۸.۸۸۰.۰۰۰

تراز آزمایشی (ریالی)

ریال		درهم		شرح
بس	بد	نرخ ارز	بس	
	۳۳.۷۵۰.۰۰۰	۴۵۰		صندوق (بانک)
	۹.۰۰۰.۰۰۰	۴۵۰		حساب دریافتنی
	۳۱.۵۰۰.۰۰۰	۲۰		موجودی کالا
۹.۰۰۰.۰۰۰		۴۵۰	۲۰.۰۰۰	حساب پرداختنی
۲۶.۳۷۰.۰۰۰		نرخ واقعی	۷۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی
۲۱۲.۵۰۰.۰۰۰		۴۲۵	۵۰۰.۰۰۰	فروش
	۱۲۶.۰۰۰.۰۰۰	۴۲۰		ب.ت.ک.ف
	۴۹.۳۰۰.۰۰۰	۴۲۵		ه. عملیاتی
	۱.۶۴۰.۰۰۰	۴۱۰		ه. استهلاک
۲۴۷.۸۷۰.۰۰۰	۲۵۱.۱۹۰.۰۰۰		۵۹۰.۰۰۰	جمع
۳.۳۲۰.۰۰۰				سود حاصل از تعسیر ارز
۲۵۱.۱۹۰.۰۰۰	۲۵۱.۱۹۰.۰۰۰			

صورت سود و زیان (ریالی)

۲۱۲.۵۰۰.۰۰۰	درآمد فروش
(۱۲۶.۰۰۰.۰۰۰)	ب.ت.ک.ف:
۸۶.۵۰۰.۰۰۰	سود ناخالص
	:- هزینه‌های عملیاتی ۴۹.۳۰۰.۰۰۰
	:- هزینه استهلاک ۱.۶۴۰.۰۰۰
(۵۰.۹۴۰.۰۰۰)	جمع هزینه‌ها
۳۵.۵۶۰.۰۰۰	سود عملیاتی
۳.۳۲۰.۰۰۰	سود تعسیر ارز
۳۸.۸۸۰.۰۰۰	سود خالص

مسئله شماره ۷ فصل ۲ کتاب:

شرکت آذر در تهران شعبه‌ای در استرالیا افتتاح کرده است. مبادلات زیر طی آبان ماه سال ۱۳×۲ بین اداره مرکزی و شعبه آن در استرالیا به شرح زیر انجام گرفته است. واحد پول حسابداری شرکت آذر ریال و شعبه استرالیا دلار استرالیا می‌باشد.

- ۱- ارسال کالا به شعبه به بهای تمام شده ۳.۶۴۰.۰۰۰ ریال (نرخ ارز یک دلار برابر ۲۸۰ ریال)
- ۲- خرید کالا به طور نسیه توسط شعبه به مبلغ ۹۸.۲۰۰ دلار
- ۳- ارسال وجه نقد به شعبه به مبلغ ۱۶.۴۰۰.۰۰۰ ریال توسط اداره مرکزی (نرخ ارز یک دلار برابر ۳۲۰ ریال)
- ۴- فروش کالا به طور نقد ۸۰.۰۰۰ دلار.
- ۵- پرداخت بدهی شعبه به مبلغ ۴۵.۰۰۰ دلار.
- ۶- پرداخت هزینه‌های عملیاتی آبان ماه شعبه ۸.۰۰۰ دلار.
- ۷- اداره مرکزی مبلغ ۳۰۰.۰۰۰ ریال هزینه‌های عملیاتی شعبه را پرداخت و طی یادداشتی به شعبه اعلام نمود (نرخ ارز یک دلار برابر ۳۰۰ ریال)

۸- ارسال حواله ارزی معادل ۹۰۰۰ کرون به اداره مرکزی (دلار برابر ۳۱۰ ریال)
 ۹- موجودی کالا آخر آبان ماه شعبه ۷۰.۰۰۰ کرون که تماماً انتقالی از مرکز است
 اطلاعات اضافی:

- اول آبان ماه ۱۳×۲ ۲۸۰ ریال
 - آخر آبان ماه ۱۳×۲ ۳۴۰ ریال
 - میانگین نرخ ارز آبان ماه ۱۳×۲ ۳۱۰ ریال
- مطلوب است:

- ۱- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر روزنامه شعبه و مرکز
- ۲- بستن حسابهای شعبه
- ۳- تهیه صورت سود و زیان شعبه.

پاسخ مسئله شماره ۷ فصل ۲ کتاب:

دفاتر شعبه	دفاتر مرکز
ک. ارسالی از مرکز ۱۳.۰۰۰	۱- حساب شعبه ۳.۶۴۰.۰۰۰
حساب اداره مرکزی ۱۳.۰۰۰	ک. ارسالی به شعبه ۳.۶۴۰.۰۰۰
خرید ۹۸.۲۰۰	۲ -
حساب پرداختنی ۹۸.۲۰۰	
وجه نقد ۵۱.۲۵۰	۳- حساب شعبه ۱۶.۴۰۰.۰۰۰
حساب اداره مرکزی ۵۱.۲۵۰	وجه نقد ۱۶.۴۰۰.۰۰۰
وجه نقد ۸۰.۰۰۰	۴ -
فروش ۸۰.۰۰۰	
حساب پرداختنی ۱.۰۰۰	۵ -
ح/ اداره مرکزی ۱.۰۰۰	
ه. عملیاتی ۸.۰۰۰	۶ -
وجه نقد ۸.۰۰۰	
ه. عملیاتی ۱.۰۰۰	۷- حساب شعبه ۳۰۰.۰۰۰
وجه نقد ۱.۰۰۰	وجه نقد ۳۰۰.۰۰۰
ح/ اداره مرکزی ۹.۰۰۰	۸- وجه نقد ۲.۷۹۰.۰۰۰
وجه نقد ۹.۰۰۰	حساب شعبه ۲.۷۹۰.۰۰۰
فروش ۸۰.۰۰۰	۱۰ - بستن حسابها
موجودی پایان دوره ۷۰.۰۰۰	
ک. ارسالی از مرکز ۱۳.۰۰۰	
خرید کالا ۹۸.۲۰۰	
ه. عملیاتی ۹.۰۰۰	
خ. سود و زیان ۲۹.۸۰۰	
	۱۱ - خلاصه سود و زیان ۲۹.۸۰۰
	حساب اداره مرکزی ۲۹.۸۰۰

تراز آزمایشی تعسیر شده شعبه

شعبه (ریال)			شعبه (دلار)		
بس	بد	نرخ ارز	بس	بد	عنوان حساب
	۲۳.۵۴۵.۵۰۰	۳۴۰		۶۹.۲۵۰	وجه نقد
	۳.۶۴۰.۰۰۰	۲۸۰ (ارسالی به ش)		۱۳.۰۰۰	کالای ارسالی از مرکز
۱۷.۵۵۰.۰۰۰		حساب شعبه	۵۶.۲۵۰.۰۰۰		حساب اداره مرکزی
	۳.۴۴۲.۰۰۰	۳۱۰		۹۸.۲۰۰	خرید
۱۷.۰۸۸.۰۰۰		۳۴۰	۵۳.۲۰۰		حساب پرداختنی
۲۴.۸۰۰.۰۰۰		۳۱۰	۸۰.۰۰۰		فروش
	۲.۷۹۰.۰۰۰	۳۱۰		۹.۰۰۰	ه. عملیاتی
	۴۹.۳۰۰.۰۰۰	۴۲۵		۱۱۶.۰۰۰	ه. عملیاتی
۶۰.۴۳۸.۰۰۰	۶۰.۴۱۷.۰۰۰		۱۸۹.۴۵۰	۱۸۹.۴۵۰	جمع
	۲۱.۰۰۰				زیان ناشی از تعسیر ارز
۶۰.۴۳۸.۰۰۰	۶۰.۴۳۸.۰۰۰				
	۱۹.۶۰۰.۰۰۰	۲۸۰ (زمان ارسال)		۷۰.۰۰۰	م. کالای پایان دوره

صورت سود و زیان

۱۳×۲/۸/۳۰

۲۴.۸۰۰.۰۰۰	درآمد فروش
<u>(۱۲۶.۰۰۰.۰۰۰)</u>	ب. ت. ک. ف:
۳.۶۴۰.۰۰۰	کالای ارسالی از مرکز
<u>۳۰.۴۴۲.۰۰۰</u>	خرید
۳۴.۰۸۲.۰۰۰	بهای آماده برای فروش
<u>(۱۹.۶۰۰.۰۰۰)</u>	م. کالای پایان دوره
<u>(۱۴.۴۸۲.۰۰۰)</u>	ب. ت. ک. ف
۱۰.۳۱۸.۰۰۰	سود ناخالص
(۲۱.۰۰۰)	زیان ناشی از تعسیر
<u>(۲.۷۹۰.۰۰۰)</u>	- هزینه عملیاتی
۷.۵۰۷.۰۰۰	سود خالص

مسئله شماره ۸ فصل ۲ کتاب:

شرکت سهامی فرش ایران در اول سال ۱۳×۵ شعبه‌ای در آنکارا (ترکیه) افتتاح کرد، کلیه خریدها توسط اداره مرکزی در تهران انجام می‌گیرد. شعبه کلیه وجوه دریافتی خود را به مرکز حواله می‌نماید. هزینه‌های شعبه از محل تنخواه گردانی که اداره مرکزی در اختیار شعبه قرار داده پرداخت و سند هزینه را به اداره مرکزی ارسال و تنخواه گردان تجدید می‌شود. تراز آزمایشی شعبه در پایان اسفند ماه ۱۳×۵ شامل ارقام زیر است: (نرخ ارز روز ارسال کالا از مرکز به شعبه ۷۳ ریال است)

تراز آزمایشی	۱۳×۵/۱۲/۲۹	واحد پول لیر
تنخواه گردان	۱۰۰	
حساب‌های دریافتنی	۱۹۰۰	
فروش	۶۶۰۰	
کالای ارسالی از مرکز	۵۸۰۰	
هزینه‌ها	۷۶۰	
اداره مرکزی	۱۹۶۰	
	<u>۸۵۶۰</u>	<u>۸۵۶۰</u>

نرخ ارز در ۱۳×۵/۱۲/۲۹ هر لیر معادل ۰/۷۳ ریال، میانگین نرخ ارز ۰/۷۰، موجودی کالا آخر دوره شعبه ۲۴۰۰ لیر ارزیابی شده است.

ترازنامه آزمایشی اداره مرکزی در پایان سال ۱۳×۵ شامل ارقام زیر است. (واحد پول -ریال)

تراز آزمایشی	۱۳×۵/۱۲/۲۹	واحد پول ریال
وجوه نقد	۲۵۰۰	
حساب‌های دریافتنی	۳۸۰۰	
موجودی کالا	۲۵۰۰	
دارایی اموال و ماشین‌آلات	۳۵۰۰	
اموال و ماشین‌آلات شعبه	۱۵۰۰	
استهلاک انباشته	۱۰۰۰	
حساب‌های پرداختنی	۱۸۰۰	
کالای ارسالی به شعبه به بهای تمام شده	۴۰۷۰	
فروش	۱۴۰۱۳۰	
قیمت تمام شده کالای فروخته شده	۱۰۰۰۰	
هزینه‌های عملیاتی	۱۵۰۰	
سهم عادی	۵۰۰۰	
سود انباشته	۷۰۰	
حساب شعبه	۱۴۰۰	
	<u>۲۶۰۷۰۰</u>	<u>۲۶۰۷۰۰</u>

مطلوب است:

- ۱- تهیه تراز آزمایشی تسعیر شده به ریال ایران
- ۲- تکمیل کار برگ صورت‌های مالی ترکیبی اداره مرکزی و شعبه
- ۳- تهیه صورت‌های مالی ترکیبی اداره مرکزی و شعبه.

پاسخ مسئله شماره ۸ فصل ۲ کتاب:

تراز آزمایشی تعسیر شده شعبه آنکار

شعبه (ریال)		شعبه (لیر)		عنوان حساب
بس	بد	نرخ ارز	بس	بد
	۷۳	۰/۷۳		۱۰۰
	۱.۳۸۷	۰/۷۳		۱.۹۰۰
۴.۶۲۰		۰/۷۰	۶.۶۰۰	
	۴۰۷۰	ارسالی به شعبه		۵.۸۰۰
	۵۳۲	۰/۷۰		۷۶۰
۱.۴۰۰		حساب شعبه	۱.۹۶۰	
۶.۰۲۰	۶.۰۶۲		۸.۵۶۰	۸.۵۶۰
	۴۲			
۶.۰۲۰	۶.۰۲۰			
	۱.۷۵۲	۰/۷۳		۲.۴۰۰

صورت سود و زیان

۱۳×۲/۸/۳۰

۴.۶۲۰

درآمد فروش

ب. ت. ک. ف:

۴.۰۷۰

کالای ارسالی از مرکز

۴.۰۷۰

بهای آماده برای فروش

(۱.۷۵۲)

م. کالای پایان دوره

ب. ت. ک. ف

(۲.۳۱۸)

سود ناخالص

۲.۳۰۲

:- هزینه عملیاتی

(۵۳۲)

سود خالص

۱.۷۷۰

کاربرگ مسئله شماره ۸ فصل ۲:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر	بده	بسر
صورت سود و زیان									
فروش									
ب.ت.ک.ف									
ک. ارسالی از مرکز									
ک. ارسالی به شعبه									
ه. عملیاتی									
م. پایان دوره									
تعدیل ارز									
۱۰.۰۰۰	۱۴.۱۳۰	۴.۰۷۰	۴.۶۲۰	① ۴.۰۷۰				۱۰.۰۰۰	۱۸.۷۵۰
۱.۵۰۰	۴.۰۷۰	۵۳۲	۱.۷۵۲	① ۴.۰۷۰				۲۰.۳۲	۱.۷۵۲
			۴۲					۴۲	۴۲
۱۱.۵۰۰	۱۸.۲۰۰	۴.۶۰۲	۶.۴۱۴					۱۲.۰۳۲	۲۰.۵۴۴
۶.۷۰۰	۱.۸۱۲							۸.۵۱۲	
۱۸.۲۰۰	۶.۴۱۴	۶.۴۱۴	۶.۴۱۴					۲۰.۵۴۴	۲۰.۵۴۴
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته									
سود نا ویژه نقل از بالا									
سود انباشته نقل به ترازنامه									
۷۰۰	۷۰۰							۷۰۰	۷۰۰
۶.۷۰۰	۶.۷۰۰							۸.۵۱۲	۸.۵۱۲
۷.۴۰۰	۱.۱۸۲							۹.۲۱۲	۹.۲۱۲
ترازنامه									
وجه نقد									
حسابهای دریافتنی									
موجودی کالا پ دوره									
اموال و ماشین آلات									
استهلاک انباشته									
حساب پرداختنی									
حساب اداره مرکزی									
حساب شعبه									
سهام عادی									
سود انباشته نقل از بالا									
۲.۵۰۰	۱.۰۰۰							۲.۵۷۳	۱.۰۰۰
۳.۸۰۰	۱.۸۰۰							۵.۱۸۷	۱.۸۰۰
۲.۵۰۰								۴.۴۵۲	
۵.۰۰۰								۵.۰۰۰	
۱.۴۰۰	۵.۰۰۰								
	۷.۴۰۰								
	۱۵.۲۰۰								
جمع	۱۵.۲۰۰	۳.۲۱۲	۳.۲۱۲	۱.۴۰۰	۱.۴۰۰	② ۱.۴۰۰	③ ۱.۴۰۰	۱۷.۰۱۲	۱۷.۰۱۲
								۵.۴۷۰	۵.۴۷۰
								۵.۴۷۰	۵.۴۷۰
								۳.۲۱۲	۳.۲۱۲
								۱۵.۲۰۰	۱۵.۲۰۰

مسئله شماره ۹ فصل ۲ کتاب:

فرض کنید شرکت الف واقع در تهران شعبه‌ای در کراچی جهت فروش کالا افتتاح نمود. ترازنامه شرکت الف قبل از افتتاح بشرح زیر است:

شرکت الف		ترازنامه	
		۱۳×۱/۱۲/۲۹	
وجوه نقد	۶۵.۰۰۰	حساب‌های پرداختنی	۱۶۰.۰۰۰
حساب‌های دریافتنی	۱۶۰.۰۰۰	سهام عادی	۲۰۰.۰۰۰
موجودی کالا	۱۸۵.۰۰۰	سود انباشته	۱۰۵.۰۰۰
اموال و ماشین‌آلات	۸۵.۰۰۰		
استهلاک انباشته	(۳۰.۰۰۰)		
	<u>۴۶۵.۰۰۰</u>		<u>۴۶۵.۰۰۰</u>

مبادلات اداره مرکزی و شعبه طی سال ۱۳×۲ به شرح زیر است:

- ۱- ارسال حواله ارزی به مبلغ ۱۰.۰۰۰ روپیه به شعبه (نرخ ارز ۲/۸۱ ریال)
- ۲- ارسال حواله به مبلغ ۱۴.۰۰۰ ریال به شعبه (نرخ ارز ۲/۸۰ ریال)
- ۳- ارسال کالا به شعبه به بهای تمام شده ۷۰.۰۰۰ ریال (نرخ ارز ۲/۸۰ ریال)
- ۴- خرید اثاثه توسط شعبه به مبلغ ۳۵۰۰ روپیه (نرخ ارز در روز خرید ۲/۸۰ ریال)
- ۵- خرید کالا به طور نسیه: اداره مرکزی ۲۰۰.۰۰۰ ریال و شعبه ۱۲.۰۰۰ روپیه
- ۶- فروش نسیه: اداره مرکزی ۳۶۰.۰۰۰ ریال و شعبه ۳۰.۰۰۰ روپیه
- ۷- وصول مطالبات: اداره مرکزی ۳۴۵.۰۰۰ ریال و شعبه ۲۵.۰۰۰ روپیه
- ۸- پرداخت بدهی: اداره مرکزی ۲۴۵.۰۰۰ ریال و شعبه ۹.۵۰۰ روپیه
- ۹- پرداخت هزینه‌های عملیاتی: اداره مرکزی ۷۵.۰۰۰ ریال و شعبه ۹.۰۰۰ روپیه
- ۱۰- ارسال حواله ارزی از شعبه به مرکز به مبلغ ۲۸.۰۰۰ ریال (نرخ ارز در زمان ارسال ۲/۸۰ ریال)
- ۱۱- ارسال حواله ارزی توسط شعبه به مرکز ۱۰.۰۰۰ روپیه (نرخ ارز در زمان ارسال ۲/۷۸ ریال)
- ۱۲- استهلاک سال جاری: اداره مرکزی ۸.۵۰۰ ریال و شعبه ۳۵۰ روپیه
- ۱۳- موجودی کالا آخر دوره:

- اداره مرکزی ۱۰۰.۰۰۰ ریال
 - شعبه (دریافتی از مرکز) ۱۲.۰۰۰ روپیه
 - شعبه (خرید از فروشندگان کالا) ۶.۵۰۰ روپیه
- اطلاعات اضافی:

نرخ ارز در تاریخ خرید کالا و تنظیم ترازنامه ۲/۷۷ ریال و میانگین نرخ ارز ۲/۷۸ ریال. مطلوب است:

۱- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر شعبه و مرکز

۲- بستن حساب‌ها

۳- تهیه کاربرگ اداره مرکزی و شعبه در ۱۳×۲/۱۲/۲۹

پاسخ مسئله شماره ۹ فصل ۲ کتاب:

دفاتر مرکز	دفاتر شعبه
۱- حساب شعبه	وجه نقد ۱۰.۰۰۰
۲۸.۱۰۰	حساب اداره مرکزی ۱۰.۰۰۰
وجه نقد ۱۴.۰۰۰	وجه نقد ۵.۰۰۰
۱۴.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۵.۰۰۰
۳- حساب شعبه	ک. ارسالی از مرکز ۲۵.۰۰۰
۷۰.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۲۵.۰۰۰
ک. ارسالی به شعبه ۷۰.۰۰۰	
۴-	اثاثه ۳.۵۰۰
	وجه نقد ۳.۵۰۰
۵- خرید	خرید ۱۲.۰۰۰
۲۰۰.۰۰۰	حساب پرداختنی ۱۲.۰۰۰
حساب پرداختنی ۳۶۰.۰۰۰	حساب دریافتنی ۳۰.۰۰۰
۳۶۰.۰۰۰	فروش ۳۰.۰۰۰
۷- وجه نقد ۳۴۵.۰۰۰	وجه نقد ۲۵.۰۰۰
حساب دریافتنی ۳۴۵.۰۰۰	حساب دریافتنی ۲۵.۰۰۰
۸- حساب پرداختنی ۲۴۵.۰۰۰	حساب پرداختنی ۹.۵۰۰
وجه نقد ۲۴۵.۰۰۰	وجه نقد ۹.۵۰۰
۹- ه. عملیاتی ۷۵.۰۰۰	ه. عملیاتی ۹.۰۰۰
وجه نقد ۷۵.۰۰۰	وجه نقد ۹.۰۰۰
۱۰- وجه نقد ۲۸.۰۰۰	حساب اداره مرکزی ۱۰.۰۰۰
حساب شعبه ۲۸.۰۰۰	وجه نقد ۱۰.۰۰۰
۱۱- وجه نقد ۲.۷۸۰	حساب اداره مرکزی ۱.۰۰۰
حساب شعبه ۲.۷۸۰	وجه نقد ۱.۰۰۰
۱۲- ه. استهلاك ۸.۵۰۰	ه. استهلاك ۳۵۰
استهلاك انباشته ۸.۵۰۰	استهلاك انباشته ۳۵۰
۱۳- فروش ۳۶۰.۰۰۰	فروش ۳۰.۰۰۰
م. کالای پایان دوره ۱۰۰.۰۰۰	موجودی پایان دوره ۱۸.۵۰۰
کالای ارسالی به شعبه ۷۰.۰۰۰	ک. ارسالی از مرکز ۲۵.۰۰۰
م. کالای اول دوره ۱۸۵.۰۰۰	خرید کالا ۱۲.۰۰۰
خرید ۲۰۰.۰۰۰	ه. عملیاتی ۹.۰۰۰
ه. عملیاتی ۷۵.۰۰۰	ه. استهلاك ۳۵۰
ه. استهلاك ۸.۵۰۰	خ. سود و زیان ۲.۱۵۰
خ. سود و زیان ۶۱.۵۰۰	
	۱۴- خ. سود و زیان ۲.۱۵۰
	حساب اداره مرکزی ۲.۱۵۰

ثبت بعد از تهیه کاربرگ					
حساب شعبه	۵.۴۲۰	درآمد شعبه	۵.۴۲۰	سود انباشته	۵.۴۲۰
درآمد شعبه	۵.۴۲۰	درآمد شعبه	۵.۴۲۰	سود انباشته	۵.۴۲۰

تراز آزمایشی تعسیر شده شعبه

شعبه (ریال)		شعبه (روپیه)		عنوان حساب	
بس	بد	نرخ ارز	بس	بد	وجه نقد
	۱۹.۳۹۰	۲/۷۷		۷.۰۰۰	
۸۱.۳۲۰		ح/شعبه	۲۹.۰۰۰		حساب اداره مرکزی
	۷۰.۰۰۰	ارسالی به شعبه		۲۵.۰۰۰	کالای ارسالی از مرکز
	۹.۸۰۰	۲/۸۰		۳.۵۰۰	اثاثه
	۳۳.۳۶۰	۲/۷۸		۱۲.۰۰۰	خرید
۶.۹۲۵		۲/۷۷	۲.۵۰۰		حساب پرداختنی
	۱۳.۸۵۰	۲/۷۷		۵.۰۰۰	حساب دریافتنی
	۸۵۰/۱۳	۲/۷۸	۳۰.۰۰۰		فروش
	۲۵.۰۲۰	۲/۸۰		۹.۰۰۰	ه. عملیاتی
	۹۸۰	۲/۸۰		۳۵۰	ه. استهلاک
۹۸۰		۲/۸۰	۳۵۰		استهلاک انباشته
۱۷۲.۶۲۵	۱۷۲.۴۰۰		۶۱.۸۵۰	۶۱.۸۵۰	جمع
	۲۲۵				زبان ناشی از تعسیر ارز
۱۷۲.۶۲۵	۱۷۲.۶۲۵				
	۳۳.۶۰۰	۲/۸۰ (ارسال)		۱۲.۰۰۰	موجودی پایان دوره
	۱۸.۰۰۵	۲/۷۷ (خرید)		۶.۵۰۰	خرید شعبه

کاربرگ مسئله شماره ۹ فصل ۲:

عنوان حساب		اداره مرکزی		شعبه		حذف و تعدیلات		اقلام ترکیبی	
بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس	بد	بس
صورت سود و زیان									
فروش									
م. اول دوره									
ک. ارسالی از مرکز									
ک. ارسالی به شعبه									
خرید									
ه. عملیاتی									
تعدیل ارز									
۱۸۵.۰۰۰	۳۶۰.۰۰۰	۷۰.۰۰۰	۸۳.۴۰۰			①۷۰.۰۰۰	۱۸۵.۰۰۰	۴۴۳.۴۰۰	
۲۰۰.۰۰۰	۷۰.۰۰۰	۳۳.۳۶۰					۲۳۳.۳۶۰		
۸۳.۵۰۰		۲۶.۰۰۰					۱۰۹.۵۰۰		
		۲۲۵					۲۲۵		
۴۶۸.۵۰۰	۵۳۰.۰۰۰	۱۲۹.۵۸۵	۱۳۵.۰۰۵				۵۲۸.۰۸۵	۵۹۵.۰۰۵	
۶۱.۵۰۰		۵.۴۲۰					۶۶.۹۲۰		
سود ویژه نقل به سود انباشته									
۵۳۰.۰۰۰	۵۳۰.۰۰۰	۱۳۵.۰۰۵	۱۳۵.۰۰۵				۵۹۵.۰۰۵	۵۹۵.۰۰۵	
گردش سود و زیان انباشته:									
سود انباشته									
سود نا ویژه نقل از بالا									
سود انباشته نقل به ترازنامه									
۱۰۵.۰۰۰	۱۰۵.۰۰۰		۵.۴۲۰					۱۰۵.۰۰۰	
۶۱.۵۰۰								۶۶.۹۲۰	
۱۶۶.۵۰۰			۵.۴۲۰					۱۷۱.۹۲۰	
ترازنامه									
وجه نقد									
حساب‌های دریافتنی									
موجودی کالا پ دوره									
اموال و ماشین‌آلات									
اثاثه									
استهلاک انباشته									
حساب پرداختنی									
حساب اداره مرکزی									
حساب شعبه									
سهام عادی									
سود انباشته نقل از بالا									
جمع									
۷۸.۶۸۰	۳۸.۵۰۰	۹۸۰	۹۸۰			②۸۱.۳۲۰	۹۸.۰۷۰	۳۹.۴۸۰	
۱۷۵.۰۰۰	۱۱۵.۰۰۰	۶.۹۲۵	۶.۹۲۵				۱۸۸.۸۵۰	۱۲۱.۹۲۵	
۱۰۰.۰۰۰		۸۱.۳۲۰	۸۱.۳۲۰				۱۵۱.۶۰۵		
۸۵.۰۰۰							۸۵.۰۰۰		
		۹.۸۰۰					۹.۸۰۰		
۸۱.۳۲۰	۲۰۰.۰۰۰					②۸۱.۳۲۰			
	۱۶۶.۵۰۰		۵.۴۲۰						
۵۲۰.۰۰۰	۵۲۰.۰۰۰	۹۴.۶۴۵	۹۴.۶۴۵				۵۳۳.۳۲۵	۵۳۳.۳۲۵	

مسئله شماره ۱ فصل ۳ کتاب:

شرکت همیاران کالای خود را با شرایط زیر به مشتری می‌فروشد. بهای فروش اقساطی، بهای تمام شده فروش اقساطی و وصولی‌ها برای سال‌های ۱۳×۱ ، ۱۳×۲ و ۱۳×۳ به شرح زیر است:

۱۳×۳	۱۳×۲	۱۳×۱	
۱۲.۰۰۰	۱۵.۰۰۰	۱۰.۰۰۰	بهای فروش اقساطی
	۹.۸۴۰	۸.۰۰۰	بهای تمام شده فروش اقساطی
۲.۱۶۰	۳.۷۵۰	۲.۰۰۰	سود ناخالص
%۱۸	%۲۵	%۲۰	درصد سود ناخالص
			جدول وصولی:
۱.۰۰۰	۳.۰۰۰	۴.۰۰۰	از فروش سال ۱۳×۱
۵.۵۰۰	۶.۵۰۰	-	از فروش سال ۱۳×۲
۶.۲۰۰	-	-	از فروش سال ۱۳×۳

مطلوب است:

۱- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر به روش اقساطی طی سال‌های ۱۳×۱ ، ۱۳×۲ و ۱۳×۳ و شناسایی سود ناخالص هر دوره مالی.

۲- ثبت رویدادهای فوق به روش باز یافت بهای تمام شده.

پاسخ مسئله شماره ۱ فصل ۳ کتاب:

روش باز یافت بهای تمام شده	روش اقساطی
سال $\times ۱$	سال $\times ۱$
(۱) ح/دریافتنی اقساطی ۱۰.۰۰۰	(۱) ح/دریافتنی اقساطی ۱۰.۰۰۰
فروش اقساطی ۱۰.۰۰۰	فروش اقساطی ۱۰.۰۰۰
ب. ت. ک. ف اقساطی ۸.۰۰۰	(۲) وجوه نقد دریافتنی ۴.۰۰۰
موجودی کالا ۸.۰۰۰	ح/دریافتنی $\times ۱$ ۴.۰۰۰
(۲) وجوه نقد ۴.۰۰۰	ب. ت. ک. ف ۸.۰۰۰
ح/دریافتنی اقساطی ۴.۰۰۰	موجودی کالا ۸.۰۰۰
(۳) فروش اقساطی ۱۰.۰۰۰	(۳) فروش اقساطی ۱۰.۰۰۰
ب. ت. ک. ف ۸.۰۰۰	ب. ت. ک. ف ۸.۰۰۰
س. ت. ن. ف. ۲.۰۰۰	س. ت. ن. ف. اقساطی ۲.۰۰۰
	(۴) س. ت. ن. ف ۸.۰۰۰
	(۴) س. ت. ن. ف $(۴.۰۰۰ \times \%۲۰)$
	س. ت. ی. ف ۸.۰۰۰
سال $\times ۲$	سال $\times ۲$
(۱) ح/دریافتنی اقساطی ۱۵.۰۰۰	(۵) ح/دریافتنی اقساطی ۱۵.۰۰۰
فروش اقساطی ۱۵.۰۰۰	فروش اقساطی ۱۵.۰۰۰
ب. ت. ک. ف ۱۱.۲۵۰	(۶) وجوه نقد دریافتنی ۹.۵۰۰
موجودی کالا ۱۱.۲۵۰	ح/دریافتنی $\times ۱$ ۳.۰۰۰
(۲) وجوه نقد ۹.۵۰۰	ح/دریافتنی $\times ۲$ ۶.۵۰۰
ح/د/اقساطی $\times ۱$ ۳.۰۰۰	ب. ت. ک. ف ۱۱.۲۵۰
ح/د/اقساطی $\times ۲$ ۶.۵۰۰	موجودی کالا ۱۱.۲۵۰

۱۵.۰۰۰	فروش اقساطی (۳)	۱۵.۰۰۰	فروش اقساطی (۷)
۱۱.۲۵۰	ب. ت. ک. ف	۱۱.۲۵۰	ب. ت. ک. ف
۳.۷۵۰	س. ت. ن. ف.	۳.۷۵۰	س. ت. ن. ف. اقساطی
سال ۳ ×	(۱) ح/د/اقساطی	(۳۰۰۰ × ٪۲۰)	۶.۰۰۰
		(۶.۵۰۰ × ٪۲۵)	۱.۶۲۵
		۲.۲۲۵	س. ت. ی. ف
		۱۲.۰۰۰	فروش اقساطی
۱۲.۰۰۰	فروش اقساطی	۱۲.۰۰۰	ح/دریافتنی اقساطی
۹.۸۴۰	ب. ت. ک. ف	۱۲.۷۰۰	(۱۰) وجوه نقد دریافتنی
۹.۸۴۰	موجودی کالا	۱.۰۰۰	ح/دریافتنی ×۱
۱۲.۷۰۰	(۲) وجوه نقد	۵.۵۰۰	ح/دریافتنی ×۲
۱.۰۰۰	ح/د/اقساطی ×۱	۶.۲۰۰	ح/دریافتنی ×۳
۵.۵۰۰	ح/د/اقساطی ×۲	۹.۸۴۰	ب. ت. ک. ف
۶.۲۰۰	ح/د/اقساطی ×۳	۹.۸۴۰	موجودی کالا
۱۲.۰۰۰	فروش اقساطی (۳)	۱۲.۰۰۰	(۱۱) فروش اقساطی
۹.۸۴۰	ب. ت. ک. ف	۹.۸۴۰	ب. ت. ک. ف
۲.۱۶۰	س. ت. ن. ف.	۲.۱۶۰	س. ت. ن. ف. اقساطی
۷۵۰	(۴) س. ت. ن	(۱۰۰۰ × ٪۲۰)	۲.۰۰۰
۷۵۰	س. ت. ی	(۵.۵۰۰ × ٪۲۵)	۱.۳۷۵
$۶.۵۰۰ + ۵.۵۰۰ = ۱۲.۰۰۰ - ۱۱.۲۵۰ = ۷۵۰$		(۶.۵۰۰ × ٪۱۸)	۱.۱۱۶
		۲.۶۹۱	س. ت. ی. ف
		۷۵۰	(۱۳) س. ت. ن
		۷۵۰	س. ت. ی
		$۶.۵۰۰ + ۵.۵۰۰ = ۱۲.۰۰۰ - ۱۱.۲۵۰ = ۷۵۰$	

مسئله شماره ۴ فصل ۳ کتاب:

شرکت رضا قطعه زمین به مبلغ ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال در مورخه ۱۳/۶/۱۱ بفروش می‌رساند. بهای تمام شده زمین ۶۰۰.۰۰۰ ریال، طبق شرایط پیمان خریدار مبلغ ۲۵۰.۰۰۰ ریال بعنوان پیش پرداخت و بقیه بصورت ده برگ سفته ۷۵.۰۰۰ ریالی بعلاوه سود تضمین شده با نرخ ۱۰٪ در سال برای باقیمانده اصل سفته‌های پرداخت نشده می‌پردازد. اقساط قابل پرداخت در اول هر فصل سال، و شروع پرداخت اولین قسط اول تابستان ۱۳×۶ می‌باشد.

مطلوب است:

ثبت رویدادهای فوق به روش اقساطی و بازیافت بهای تمام شده در دفاتر شرکت رضا.

پاسخ مسئله شماره ۴ فصل ۳ کتاب:

روش باز یافت بهای تمام شده	روش اقساطی
۱۳×۶/۱/۱ وجه نقد ۲۵۰.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۷۵۰.۰۰۰ م. اموال غیر منقول ۶۰۰.۰۰۰ س. ت. ن. ف ۴۰۰.۰۰۰ ثبت ندارد ثبت ندارد	۱۳×۶/۱/۱ وجه نقد ۲۵۰.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۷۵۰.۰۰۰ م. اموال غیر منقول ۶۰۰.۰۰۰ س. ت. ن. ف ۴۰۰.۰۰۰ س. ت. ن. ف ۱۰۰.۰۰۰ س. ت. ی. ف (۲۵۰.۰۰۰ × ٪۴۰)
۱۳×۶/۴/۱ وجه نقد ۹۳.۷۵۰ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ س. ت. ن. ف ۱۸.۷۵۰ ثبت ندارد ثبت ندارد $\leftarrow ۷۵.۰۰۰ \times ٪۱۰ \times \frac{3}{12}$	۱۳×۶/۴/۱ وجه نقد ۹۳.۷۵۰ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ سود تضمین شده ۱۸.۷۵۰ س. ت. ن. ف ۳۰.۰۰۰ س. ت. ی. ف (۷۵.۰۰۰ × ٪۴۰) ←
۱۳×۶/۷/۱ وجه نقد ۹۱.۸۷۵ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ س. ت. ن. ف ۱۶.۸۷۵ ثبت ندارد $(۷۵۰.۰۰۰ - ۷۵.۰۰۰ = ۶۷۵.۰۰۰ \times ٪۱۰ \times \frac{3}{12} = ۱۶.۸۷۵)$	۱۳×۶/۷/۱ وجه نقد ۹۱.۸۷۵ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ سود تضمین شده ۱۶.۸۷۵ س. ت. ن. ف ۳۰.۰۰۰ س. ت. ی. ف (۷۵.۰۰۰ × ٪۴۰) ←
۱۳×۶/۱۰/۱ وجه نقد ۹۰.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ س. ت. ن. ف ۱۵.۰۰۰ $(۶۷۵.۰۰۰ - ۷۵.۰۰۰ = ۶۰۰.۰۰۰ \times ٪۱۰ \times \frac{3}{12} = ۱۵.۰۰۰)$	۱۳×۶/۱۰/۱ وجه نقد ۹۰.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ سود تضمین شده ۱۵.۰۰۰
۱۳×۷/۱/۱ وجه نقد ۸۸.۱۲۵ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ سود تضمین شده ۱۳.۱۲۵ $(۶۰۰.۰۰۰ - ۷۵.۰۰۰ = ۵۲۵.۰۰۰ \times ٪۱۰ \times \frac{3}{12} = ۱۳.۱۲۵)$ س. ت. ن. ف ۶۲۵ س. ت. ی. ف ۶۲۵ $۲۵۰.۰۰۰ + ۹۳.۷۵۰ + ۹۱.۸۷۵ + ۹۰.۰۰۰ + ۸۸.۱۲۵ = ۶۱۳.۷۵۰$ $۶۱۳.۷۵۰ - ۶۰۰.۰۰۰ = ۱۳.۷۵۰$ مازاد دریافتی	۱۳×۷/۱/۱ وجه نقد ۸۸.۱۲۵ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ سود تضمین شده ۱۳.۱۲۵ س. ت. ن. ف ۳۰.۰۰۰ س. ت. ی. ف (۷۵.۰۰۰ × ٪۴۰) ←
۱۳×۷/۴/۱ وجه نقد ۸۶.۲۵۰ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ سود تضمین شده ۱۱.۲۵۰	۱۳×۷/۴/۱ وجه نقد ۸۶.۲۵۰ ح/د/اقساطی ۷۵.۰۰۰ سود تضمین شده ۱۱.۲۵۰

$(525.000 - 75.000 = 450.000 \times \frac{3}{12} = 112.50)$ ۷۵.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۷۵.۰۰۰ س.ت.ی. ف	۳۰.۰۰۰ ۳۰.۰۰۰ س.ت.ی. ف	س.ت.ن. ف $\leftarrow (75.000 \times \frac{40}{100})$
$13 \times 7/7/1$ ۸۴.۳۷۵ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۹.۳۷۵ سود تضمین شده $(450.000 - 75.000 = 375.000 \times \frac{3}{12} = 93.75)$ ۷۵.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۷۵.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$13 \times 7/7/1$ ۸۴.۳۷۵ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۹.۳۷۵ سود تضمین شده ۳۰.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۳۰.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$\leftarrow (75.000 \times \frac{40}{100})$
$13 \times 7/10/1$ ۸۲.۵۰۰ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۷.۵۰۰ سود تضمین شده $(375.000 - 75.000 = 300.000 \times \frac{3}{12} = 75.00)$ ۷۵.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۷۵.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$13 \times 7/10/1$ ۸۲.۵۰۰ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۷.۵۰۰ سود تضمین شده ۳۰.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۳۰.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$\leftarrow (75.000 \times \frac{40}{100})$
$13 \times 8/1/1$ ۸۰.۶۲۵ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۵.۶۲۵ سود تضمین شده $(300.000 - 75.000 = 225.000 \times \frac{3}{12} = 56.25)$ ۷۵.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۷۵.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$13 \times 8/1/1$ ۸۰.۶۲۵ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۵.۶۲۵ سود تضمین شده ۳۰.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۳۰.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$\leftarrow (75.000 \times \frac{40}{100})$
$13 \times 8/4/1$ ۷۸.۷۵۰ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۳.۷۵۰ سود تضمین شده $(225.000 - 75.000 = 150.000 \times \frac{3}{12} = 37.50)$ ۷۵.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۷۵.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$13 \times 8/4/1$ ۷۸.۷۵۰ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۳.۷۵۰ سود تضمین شده ۳۰.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۳۰.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$\leftarrow (75.000 \times \frac{40}{100})$
$13 \times 8/7/1$ ۷۶.۸۷۵ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۱.۸۷۵ سود تضمین شده $(150.000 - 75.000 = 75.000 \times \frac{3}{12} = 18.75)$ ۷۵.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۷۵.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$13 \times 8/7/1$ ۷۶.۸۷۵ وجه نقد ۷۵.۰۰۰ ح/د/اقساطی ۱.۸۷۵ سود تضمین شده ۳۰.۰۰۰ س.ت.ن. ف ۳۰.۰۰۰ س.ت.ی. ف	$\leftarrow (75.000 \times \frac{40}{100})$

مسئله شماره ۵ فصل ۳ کتاب:

شرکت احمد و شرکا قراردادی برای فروش زمین به صورت تقسیتی با خریدار منعقد نمود. اطلاعات در ارتباط با فروش زمین در تاریخ ۱۳/۵/۱۱ به شرح زیر است:

بهای فروش زمین ۳۹۰.۰۰۰

بهای تمام شده زمین ۲۴۰.۰۰۰

پیش دریافت در مقطع فروش ۱۱۰.۰۰۰

اقساط سالانه قابل دریافت در اول سال مالی ؟

نرخ سود تضمین شده قابل دریافت در اول سال مالی ۱۲٪ در سال

تعداد اقساط: ۵ قسط

مطلوب است:

ثبت روزنامه فروش زمین به روش بازگشت بهای تمام شده و اقساطی.

پاسخ مسئله شماره ۵ فصل ۳ کتاب:

$$PVIF_a = \left(\frac{1}{(1+i)^n} \right) \rightarrow PVIF_a = \left(\frac{1}{(1+12\%)^5} \right) = 3/605$$

$$390.000 - 110.000 = 280.000 \rightarrow \frac{280.000}{3.605} = 77.670 \text{ اقساط سالانه}$$

$$\text{نرخ سود ناخالص} = \frac{390.000 - 240.000}{390.000} \times 100 = 10.26\%$$

روش بازگشت بهای تمام شده		روش اقساطی	
۱۳/۵/۱۱		۱۳/۵/۱۱	
۱۱۰.۰۰۰	وجه نقد	۱۱۰.۰۰۰	وجه نقد
۲۸۰.۰۰۰	ح/د/اقساطی	۲۸۰.۰۰۰	ح/د/اقساطی
۲۴۰.۰۰۰	زمین	۲۴۰.۰۰۰	زمین
۱۵۰.۰۰۰	س.ت.ن.ف	۱۵۰.۰۰۰	س.ت.ن.ف
۱۳/۶/۱۱		۱۳/۶/۱۱	
۷۷.۶۷۰	وجه نقد	۷۷.۶۷۰	وجه نقد
۴۴.۰۷۰	ح/د/اقساطی	۴۴.۰۷۰	ح/د/اقساطی
---	سود تضمین شده (۲۸۰.۰۰۰ × ۳۸/۴٪)	۳۳.۶۰۰	سود تضمین شده (۲۸۰.۰۰۰ × ۳۸/۴٪)
۳۳.۶۰۰	س.ت.ن.ف	---	س.ت.ن.ف
	ثبت ندارد	۵۸.۵۴۷	س.ت.ن.ف
	ثبت ندارد	۵۸.۵۴۷	س.ت.ن.ف
۱۳/۷/۱۱		۱۳/۷/۱۱	
۷۷.۶۷۰	وجه نقد	۷۷.۶۷۰	وجه نقد
۴۹.۳۵۸	ح/د/اقساطی	۴۹.۳۵۸	ح/د/اقساطی
۲۵.۳۵۰	سود تضمین شده	۲۸.۳۱۲	سود تضمین شده
۲.۹۶۱	س.ت.ن.ف	---	س.ت.ن.ف
(۱۱۰.۰۰۰ + (۲ × ۷۷.۶۷۰)) = ۲۶۵.۳۵۰			

$۲۶۵.۳۵۰ - ۲۴۰.۰۰۰ = ۳۵.۳۵۰ \rightarrow ۲۸.۳۱۲ - ۲۵.۳۵۰ = ۲.۹۶۱$		$۱۳ \times ۷ / ۱۲ / ۲۹$ س. ت. ن. ف	
ثبت ندارد	ثبت ندارد	۱۸.۷۵۶	س. ت. ی. ف
$۱۳ \times ۸ / ۱ / ۱$ وجه نقد ۷۷.۶۷۰ ح/د/اقساطی ۵۵.۲۸۱ سود تضمین شده ۲۲.۳۸۹		$۱۳ \times ۸ / ۱ / ۱$ وجه نقد ۷۷.۶۷۰ ح/د/اقساطی ۵۵.۲۸۱ سود تضمین شده ۲۲.۳۸۹ س. ت. ن. ف ---	
$۱۳ \times ۸ / ۱۲ / ۲۹$ س. ت. ن. ف ۵۵.۲۸۱ س. ت. ی. ف ۵۵.۲۸۱		$۱۳ \times ۸ / ۱۲ / ۲۹$ س. ت. ن. ف ۲۱.۰۰۷ س. ت. ی. ف ۲۱.۰۰۷	
$۱۳ \times ۹ / ۱ / ۱$ وجه نقد ۷۷.۶۷۰ ح/د/اقساطی ۶۱.۹۱۵ سود تضمین شده ۱۵.۷۵۵		$۱۳ \times ۹ / ۱ / ۱$ وجه نقد ۷۷.۶۷۰ ح/د/اقساطی ۶۱.۹۱۵ سود تضمین شده ۱۵.۷۵۵ س. ت. ن. ف ---	
$۱۳ \times ۹ / ۱۲ / ۲۹$ س. ت. ن. ف ۶۱.۹۱۵ س. ت. ی. ف ۶۱.۹۱۵		$۱۳ \times ۹ / ۱۲ / ۲۹$ س. ت. ن. ف ۲۳.۵۲۷ س. ت. ی. ف ۲۳.۵۲۷	
$۱۳ \times ۱۰ / ۱ / ۱$ وجه نقد ۷۷.۶۷۰ ح/د/اقساطی ۶۹.۳۴۵ سود تضمین شده ۸.۳۲۵		$۱۳ \times ۱۰ / ۱ / ۱$ وجه نقد ۷۷.۶۷۰ ح/د/اقساطی *۶۹.۳۴۵ سود تضمین شده ۸.۳۲۵ س. ت. ن. ف ---	
$۱۳ \times ۹ / ۱۲ / ۲۹$ س. ت. ن. ف ۶۹.۳۴۵ س. ت. ی. ف ۶۹.۳۴۵		$۱۳ \times ۹ / ۱۲ / ۲۹$ س. ت. ن. ف ۲۶.۳۵۱ س. ت. ی. ف ۲۶.۳۵۱ * برای این که مانده ح/د صفر گردد ح/د/اقساطی رند خواهد شد.	

مسئله شماره ۷ فصل ۳ کتاب:

شرکت (الف) کالای خود را به صورت اقساطی می‌فروشد، در پایان هر سال سود ناخالص را بر مبنای وصولی طی دوره محاسبه و ثبت می‌نماید.

هر وصولی شامل بهای تمام شده و سود ناخالص می‌باشد. مانده کنترل حساب‌های دریافتنی اقساطی در اول و پایان سال ۱۳×۳ به شرح زیر می‌باشد:

۱۳×۳/۱۲/۲۹	۱۳×۳/۱/۱	
۰	۲۴۰۰۲۰	از فروش سال ۱۳×۱
۶۷۰۴۴۰	۳۴۴۰۴۶۰	از فروش سال ۱۳×۲
۴۱۰۰۹۰	-	از فروش سال ۱۳×۳

وصول هر قسط، وجوه نقد بدهکار و حساب‌های دریافتنی اقساطی بستانکار می‌شود. در سال ۱۳×۲ به علت عدم توانایی در پرداخت اقساط، شرکت (الف) کالای خود را تملیک نمود. برآورد ارزش کالای تملیک شده ۱۰۴۰۰ ریال. موجودی کالای تملیک شده مربوط به فروش اقساطی طی سال ۱۳×۲ به مبلغ ۵۰۴۰۰ ریال بوده، که تا زمان تملیک از مبلغ فوق ۳۰۲۰۰ ریال وصول گردیده است. فروش اقساطی واحد تجاری و بهای تمام شده سه سال متوالی به شرح زیر خلاصه می‌شود:

۱۳×۳	۱۳×۲	۱۳×۱	
۶۰۲۰۰۰	۴۳۲۰۰۰	۳۸۰۰۰۰	فروش اقساطی
۳۷۹۰۲۶۰	۲۸۵۰۱۲۰	۲۴۷۰۰۰	بهای تمام شده کالای فروخته شده
			مطلوب است:

۱- ثبت‌های لازم در ۱۳×۳/۱۲/۲۹ برای شناسایی درآمد.

۲- تعدیلات لازم با توجه به اطلاعات فوق در دفاتر شرکت (الف).

پاسخ مسئله شماره ۷ فصل ۳ کتاب:

$$\begin{aligned} \text{نرخ سود ناخالص سال ۱} &= \frac{380.000}{380.000 - 247.000} = 35\% \\ \text{نرخ سود ناخالص سال ۲} &= \frac{432.000}{432.000 - 285.120} = 34\% \\ \text{نرخ سود ناخالص سال ۳} &= \frac{602.000}{602.000 - 379.260} = 37\% \end{aligned}$$

ح/د/اقساطی		۲۴۰۰۲۰	وجه نقد
۲۴۰۰۲۰	۲۴۰۰۲۰	۲۴۰۰۲۰	ح/د/اقساطی
		۸۰۴۰۷	س.ت.ن. ف ۱
		۸۰۴۰۷	س.ت.ن. ف ۱ (۳۵٪ × ۲۴۰۰۲۰) ←
(۵۰۴۰۰ - ۳۰۲۰۰ = ۲۰۲۰۰)		۱۰۴۰۰	م.ک. تملیک شده
ح/د/اقساطی		۷۴۸	س.ت.ن. ف
۲۰۲۰۰ ح/د/تأمین شده	۳۴۴۰۴۶۰ م	۵۲	زیان ناشی از تملیک
۲۷۴۰۸۲۰ ح/د/		۲۰۲۰۰	ح/د/اقساطی
۶۷۰۴۴۰ * پ/دوره		۲۷۴۰۸۲۰	وجه نقد
۳۴۴۰۴۶۰	۳۴۴۰۴۶۰	۲۷۴۰۸۲۰	ح/د/اقساطی
		۹۳۰۴۳۹	س.ت.ن. ف ۲
		۹۳۰۴۳۹	س.ت.ن. ف ۲ (۳۴٪ × ۲۷۴۰۸۲۰) ←

۳) ح/د/اقساطی	۶۰۲.۰۰۰	
فروش اقساطی	۶۰۲.۰۰۰	
وجه نقد	۱۹۱.۹۱۰	
ح/د/اقساطی	۱۹۱.۹۱۰	
س.ت.ن. ف ۳×	۷۱.۰۰۷	
(۳۷٪ × ۱۹۱.۹۱۰) ← س.ت.ن. ف ۲×	۷۱.۰۰۷	
ح/د/اقساطی	۶۰۲.۰۰۰	۱۹۱.۹۱۰
وصولی ۳×		
$۶۰۲.۰۰۰ - ۴۱۰.۰۹۰ = ۱۹۱.۹۱۰$		
وجه نقد/د/بابت/ف/اقساطی ۳× = مانده/د/۳× = ف/اقساطی ۳×		

مسئله شماره ۸ فصل ۳ کتاب:

تراز آزمایشی شرکت فرید در ۱۳/۳/۱۲/۲۹ به شرح زیر است:

۱.۰۰۰.۰۰۰	وجه نقد
۴۰۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی اقساطی سال ۱۳×۲
۶۰۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی اقساطی سال ۱۳×۳
۱.۰۰۰.۰۰۰	فروش اقساطی
۷۰۰.۰۰۰	قیمت تمام شده کالای فروخته شده
۳۰۰.۰۰۰	سود تحقق نیافته سال ۱۳×۲
۸۰۰.۰۰۰	سهم عادی
۶۰۰.۰۰۰	سود انباشته
۲.۷۰۰.۰۰۰	۲.۷۰۰.۰۰۰

مطلوب است:

۱- ثبت سود ناخالص تحقق یافته در سال ۱۳×۳ و بستن حساب. نرخ سود ناخالص فروش در سال ۱۳×۲ معادل ۲۵٪ می‌باشد.

- ۲- در اردیبهشت ماه سال ۱۳×۴ یکی از مشتریان، اقساط را نکول و پرداخت ننموده و کالا توسط شرکت فرید تملیک شد. ثبت روزنامه تملیک را با اطلاعات زیر نشان دهید:
- فروش ۵.۰۰۰ ریال
 - سال فروش خرداد ماه سال ۱۳×۲
 - وجوه دریافتی تا تاریخ تملیک ۳.۰۰۰ ریال
 - ارزش متعارف کالای تملیک شده ۱.۰۰۰ ریال

پاسخ مسئله شماره ۸ فصل ۳ کتاب:

$\text{نرخ سود ناخالص } ۳\times = \frac{1.000.000 - 700.000}{1.000.000} = ۳۰\%$	۴۰۰.۰۰۰	۱) وجه نقد
	۴۰۰.۰۰۰	ح/د/اقساطی
$۱.۰۰۰.۰۰۰ - ۶۰۰.۰۰۰ = ۴۰۰.۰۰۰$	۱.۰۰۰.۰۰۰	۲) فروش اقساطی
دریافتی از فروش ۳× = ح/د/اقساطی ۳× - کل فروش ۳×	۷۰۰.۰۰۰	ب.ت.ک.ف اقساطی
	۳۰۰.۰۰۰	س.ت.ن. ف ۳×

$400.000 \times 30\% = 120.000$ س. ت. ن. ف. اقساطی $600.000 \times 30\% = 180.000$ $300.000 - 180.000 = 120.000$	س. ت. ن. ف. ۳ × ۱۲۰.۰۰۰ س. ت. ی. ف. ۳ × ۱۲۰.۰۰۰
س. ت. ن. ف. باقی مانده اقساطی $400.000 \times 25\% = 100.000$ $300.000 - 200.000 = 100.000$ س. ت. ی. ف. - س. ت. ن. تراز آزمایشی	س. ت. ن. ف. ۳ × ۲۰۰.۰۰۰ س. ت. ی. ف. ۳ × ۲۰۰.۰۰۰
$(200.000 + 120.000 = 320.000)$ س. ت. ن. ف. $2.000 \times 25\% = 500$ زیان ناشی از تملیک $2.000 - 500 - 1.000 = 500$ باقی مانده اقساط $2.000 = 3.000 - 5.000$ کل فروش	س. ت. ن. ف. ۳۲۰.۰۰۰ خلاصه سود و زیان ۳۲۰.۰۰۰ م. کالای تملیک شده ۱.۰۰۰ س. ت. ن. ف. ۵۰۰ زیان ناشی از تملیک ۵۰۰ ح/د/اقساطی ۲.۰۰۰

مسئله شماره ۱۱ فصل ۳ کتاب:

بعضی از رویدادهای شرکت تجاری رهرو طی سالهای ۱۳×۲ و ۱۳×۳ به شرح زیر است:

۱۳×۳	۱۳×۲	
۱۱۲.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰	فروش عادی (نسبه)
۵۰.۰۰۰	۶۰.۰۰۰	فروش اقساطی
۲۴.۰۰۰	۲۳.۰۰۰	هزینه فروش
		وصول مطالبات:
۹۶.۰۰۰	۸۳.۰۰۰	عادی
۱۲.۰۰۰	۴۲.۰۰۰	اقساطی سال ۱۳×۲
۳۰.۰۰۰	-	اقساطی سال ۱۳×۳
		قیمت تمام شده کالای فروخته شده:
۴۷.۳۰۰	۴۲.۰۰۰	عادی
۲۱.۰۰۰	۲۴.۶۰۰	اقساطی

مطلوب است:

- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر شرکت رهرو به روش اقساطی و باز یافت بهای تمام شده طی سال ۱۳×۲ و ۱۳×۳.
- بستن حسابهای موقت در دفاتر شرکت.
- تهیه ماندههای مطالبات، سود ناخالص تحقق نیافته، سود تحقق یافته فروش اقساطی، درآمد خالص.

پاسخ مسئله شماره ۱۱ فصل ۳ کتاب:

روش اقساطی	روش باز یافت بهای تمام شده
سال ۲ ×	سال ۲ ×
(۱) ح/د/عادی	ح/د/عادی
۱۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰
حساب فروش	ح/د/اقساطی
۴۲.۰۰۰	۶۰.۰۰۰
ب.ت.ک.ف	ب.ت.ک.ف عادی
۴۲.۰۰۰	۴۲.۰۰۰
موجودی کالا	فروش عادی
۴۲.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰
(۲) ح/د/اقساطی	فروش اقساطی
۶۰.۰۰۰	۶۰.۰۰۰
فروش اقساطی	موجودی کالا
۶۰.۰۰۰	۶۶.۶۰۰
ب.ت.ک.ف	ه.فروش
۲۴.۶۰۰	۲۳.۰۰۰
موجودی کالا	ح/پرداختنی
۲۴.۶۰۰	۲۳.۰۰۰
(۳) هزینه فروش	وجه نقد
۲۳.۰۰۰	۱۲۵.۰۰۰
وجه نقد	ح/د/عادی
۲۳.۰۰۰	۸۳.۰۰۰
(۴) وجه نقد	ح/د/اقساطی
۸۳.۰۰۰	۴۲.۰۰۰
ح/د/عادی	فروش اقساطی
۸۳.۰۰۰	۶۰.۰۰۰
(۵) وجه نقد	ب.ت.ک.ف. اقساطی
۴۲.۰۰۰	۲۴.۶۰۰
ح/د/عادی	س.ت.ن.ف
۴۲.۰۰۰	۳۵.۴۰۰
(۶) فروش اقساطی	س.ت.ن.ف
۶۰.۰۰۰	۱۷.۴۰۰
ب.ت.ک.ف	س.ت.ی.ف
۲۴.۶۰۰	۱۷.۴۰۰
س.ت.ن.ف	$42.000 - 24.600 = 17.400$
35.400	
نرخ سود ناخالص $= \frac{60.000 - 24.600}{60.000} \times 100 = 59\%$	فروش عادی
۲۴.۷۸۰	۱۰۰.۰۰۰
(۷) س.ت.ن.ف ۲ ×	س.ت.ن.ف
۲۴.۷۸۰	۱۷.۴۰۰
س.ت.ی.ف ۲ ×	ب.ت.ک.ف عادی
$42.000 \times 59\% = 24.780$	۴۲.۰۰۰
هزینه عملیاتی	۲۳.۰۰۰
خ.سود و زیان	۵۲.۴۰۰
(۸) فروش عادی	خلاصه سود و زیان
۱۰۰.۰۰۰	۵۲.۴۰۰
س.ت.ن.ف	سود و زیان انباشته
۲۴.۷۸۰	۵۲.۴۰۰
ب.ت.ک.ف	
۴۲.۰۰۰	
هزینه فروش	
۲۳.۰۰۰	
خ.سود و زیان	
۵۹.۷۸۰	
(۹) خلاصه سود و زیان	
۵۹.۷۸۰	
سود انباشته	
۵۹.۷۸۰	
سال ۳ ×	سال ۳ ×
(۱) ح/د/عادی	ح/د/عادی
۱۱۲.۰۰۰	۱۱۲.۰۰۰
فروش عادی	ح/د/اقساطی
۱۱۲.۰۰۰	۵۰.۰۰۰
ب.ت.ک.ف	ب.ت.ک.ف عادی
۴۷.۳۰۰	۴۷.۳۰۰
موجودی کالا	ب.ت.ک.ف اقساطی
۴۷.۳۰۰	۲۱.۰۰۰
(۲) ح/د/اقساطی	فروش عادی
۵۰.۰۰۰	۱۱۲.۰۰۰
فروش اقساطی	فروش اقساطی
۵۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰
ب.ت.ک.ف	موجودی کالا
۲۱.۰۰۰	۶۸.۳۰۰
موجودی کالا	ه.فروش
۲۱.۰۰۰	۲۴.۰۰۰
	ح/پرداختنی
	۲۴.۰۰۰

۳) هزینه فروش	۲۴.۰۰۰	وجه نقد	۱۱۱.۰۰۰
۴) وجه نقد	۴۲.۰۰۰	ح/د/ عادی	۶۹.۰۰۰
ح/د/ عادی × ۲	۱۲.۰۰۰	ح/د/ اقساطی × ۲	۱۲.۰۰۰
ح/د/ اقساطی × ۳	۳۰.۰۰۰	ح/د/ اقساطی × ۳	۳۰.۰۰۰
۶) فروش اقساطی	۵۰.۰۰۰	فروش اقساطی	۵۰.۰۰۰
ب. ت. ک. ف	۲۱.۰۰۰	ب. ت. ک. ف. اقساطی	۲۱.۰۰۰
س. ت. ن. ف	۲۹.۰۰۰	س. ت. ن. ف	۲۹.۰۰۰
س. ت. ن. ف × ۲	۷.۰۸۰	س. ت. ن. ف × ۲	۱۲.۰۰۰ × ۵۹٪
س. ت. ن. ف × ۳	۱۷.۴۰۰	س. ت. ن. ف × ۳	۳۰.۰۰۰ × ۵۹٪
س. ت. ی. ف	۲۴.۴۸۰	س. ت. ی. ف	۲۴.۴۸۰
فروش عادی	۱۱۲.۰۰۰	فروش عادی	۱۱۲.۰۰۰
س. ت. ن. ف	۲۴.۴۸۰	س. ت. ن. ف	۲۱.۰۰۰
ب. ت. ک. ف عادی	۴۷.۳۰۰	ب. ت. ک. ف عادی	۴۷.۳۰۰
هزینه عملیاتی	۲۴.۰۰۰	هزینه عملیاتی	۲۴.۰۰۰
خ. سود و زیان	۶۱.۷۰۰	خ. سود و زیان	۶۱.۷۰۰
خلاصه سود و زیان	۶۵.۱۸۰	خلاصه سود و زیان	۶۱.۷۰۰
سود و زیان انباشته	۶۱.۷۰۰	سود و زیان انباشته	۶۱.۷۰۰

صورت سود و زیان:

صورت سود و زیان روش اقساطی

منتهی به سال ۳ ×

شرح	اقساطی	عادی	جمع
فروش	۵۰.۰۰۰	۱۱۲.۰۰۰	۱۶۲.۰۰۰
-: ب. ت. ک. ف	(۲۱.۰۰۰)	(۴۷.۳۰۰)	(۶۸.۳۰۰)
سود ناخالص	۲۹.۰۰۰	۶۴.۷۰۰	۹۳.۷۰۰
سود تحقق نیافته فروش	(۱۱.۶۰۰)	(-----)	(۱۱.۶۰۰)
سود تحقق یافته فروش × ۲	۱۷.۴۰۰	۶۴.۷۰۰	۸۲.۱۰۰
سود تحقق یافته فروش × ۳	۷.۰۸۰	-----	۷.۰۸۰
جمع سود ناخالص	۲۴.۴۸۰	۶۴.۷۰۰	۸۹.۱۸۰
-: هزینه عملیاتی	-----	(۲۴.۰۰۰)	(۲۴.۰۰۰)
سود خالص قبل از کسر مالیات	۲۴.۴۸۰	۴۰.۷۰۰	۶۵.۱۸۰

صورت سود و زیان روش باز یافت

منتهی به سال ۳×

شرح	اقساطی	عادی	جمع
فروش	۵۰.۰۰۰	۱۱۲.۰۰۰	۱۶۲.۰۰۰
- ب. ت. ک. ف	(۲۱.۰۰۰)	(۴۷.۳۰۰)	(۶۸.۳۰۰)
سود ناخالص	۲۹.۰۰۰	۶۴.۷۰۰	۹۳.۷۰۰
سود تحقق نیافته فروش	(۲۰.۰۰۰)	(-----)	(۲۰.۰۰۰)
سود تحقق یافته فروش ۲×	۹.۰۰۰	۶۴.۷۰۰	۷۳.۷۰۰
سود تحقق یافته فروش ۳×	۱۲.۰۰۰	-----	۱۲.۰۰۰
جمع سود ناخالص	۲۱.۰۰۰	۶۴.۷۰۰	۸۵.۷۰۰
- هزینه عملیاتی	-----	(۲۴.۰۰۰)	(۲۴.۰۰۰)
سود خالص قبل از کسر مالیات	۲۱.۰۰۰	۴۰.۷۰۰	۶۱.۷۰۰

مسئله شماره ۱۲ فصل ۳ کتاب:

مانده‌های زیر در اول فروردین ماه ۱۳×۴ از دفاتر شرکت تجاری امیر فرخ استخراج گردیده است:		
وجوه نقد	۲۰۰.۰۰۰	حساب‌های پرداختی
موجودی کالا	۱.۲۰۰.۰۰۰	سود تحقق نیافته فروش اقساطی ۲×
حساب‌های دریافتنی (عادی)	۱۱۰.۰۰۰	سود تحقق نیافته فروش اقساطی ۳×
ذ. م. و	(۱۰.۰۰۰)	سهم عادی
حساب‌های دریافتنی اقساطی ۲×	۳۰۰.۰۰۰	سود انباشته
حساب‌های دریافتنی اقساطی ۳×	۷۰۰.۰۰۰	
سایر دارایی‌ها	۱.۰۰۰.۰۰۰	
جمع	۳.۵۰۰.۰۰۰	جمع
خلاصه مبادلات طی سال ۱۳×۴ به شرح زیر می‌باشد:		
فروش عادی	۳.۰۰۰.۰۰۰	
فروش اقساطی	۱.۰۰۰.۰۰۰	
خرید نقدی کالا	۲.۳۸۰.۰۰۰	
موجودی کالا (ادواری)	۱.۳۰۰.۰۰۰	
بهای تمام شده فروش اقساطی	۵۷۰.۰۰۰	
هزینه‌های فروش	۱.۰۵۰.۰۰۰	
ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول	$\frac{1}{4}$ یک درصد فروش عادی	
وصول اقساط:		
حساب‌های سال ۱۳×۲	۲۰۰.۰۰۰	
حساب‌های سال ۱۳×۳	۴۴۰.۰۰۰	
حساب‌های سال ۱۳×۴	۵۵۰.۰۰۰	
حساب‌های دریافتنی عادی	۲.۸۰۰.۰۰۰	
مطلوب است:		

۱- نرخ سود ناخالص برای فروش سالی ۱۳×۲، ۱۳×۳ و ۱۳×۴.

۲- ثبت رویدادهای فوق در دفتر روزنامه شرکت برای سال ۱۳×۴، شامل تعدیلات و بستن حساب‌ها در ۱۳×۴/۱۲/۲۹.

۳- تهیه صورت سود و زیان برای سال ۱۳×۴

۴- تهیه ترازنامه در مورخه ۱۳×۴/۱۲/۲۹

پاسخ مسئله شماره ۱۲ فصل ۳ کتاب:

- (۱) حساب‌های دریافتنی عادی ۳.۰۰۰.۰۰۰
حساب‌های دریافتنی اقساطی ۱.۰۰۰.۰۰۰
فروش عادی ۳.۰۰۰.۰۰۰
فروش اقساطی ۱.۰۰۰.۰۰۰
- (۲) خرید نقدی کالای ۲.۳۸۰.۰۰۰
وجه نقد ۲.۳۸۰.۰۰۰
- (۳) ب. ت. ک. ف. اقساطی ۵۷۰.۰۰۰
موجودی کالا ۵۷۰.۰۰۰
- (۴) ب. ت. ک. ف. عادی ۱.۷۱۰.۰۰۰
موجودی کالا ۱.۷۱۰.۰۰۰
- ب. ت. ک. ف:
- +: خرید ۲.۳۸۰.۰۰۰
+: م. ک. ابتدای دوره ۱.۲۰۰.۰۰۰
بهای آماده برای فروش ۳.۵۸۰.۰۰۰
-: م. ک. پ. اقساطی (۵۷۰.۰۰۰)
-: م. ک. پ. عادی (۱.۳۰۰.۰۰۰)
سود ۱.۷۱۰.۰۰۰
- (۵) هزینه‌های فروش ۱.۰۵۰.۰۰۰
وجه نقد ۱.۰۵۰.۰۰۰
- (۶) ذ. م. م. و ۲.۵۰۰

$$(۳.۰۰۰.۰۰۰ \times \frac{1}{4} \times ۱\% = ۷۵۰ \rightarrow ۱۰.۰۰۰ - ۷۵۰ = ۹.۲۵۰)$$

سایر درآمدها ۲.۵۰۰
- (۷) فروش اقساطی ۱.۰۰۰.۰۰۰
ب. ت. ک. ف ۵۷۰.۰۰۰
س. ت. ن. ف. اقساطی ۳ ۴۳۰.۰۰۰
- (۸) وجه نقد ۳.۵۹۰.۰۰۰
حساب‌های دریافتنی عادی ۲.۸۰۰.۰۰۰
حساب‌های دریافتنی اقساطی ۲ ۲۰۰.۰۰۰
حساب‌های دریافتنی اقساطی ۳ ۴۰۰.۰۰۰
حساب‌های دریافتنی اقساطی ۴ ۵۵۰.۰۰۰
- (۹) س. ت. ن. ۲ ۸۰.۰۰۰

$$\left(\frac{120.000}{300.000} \times ۱۰۰ = ۴۰\% \rightarrow ۴۰\% \times ۲۰۰.۰۰۰ = ۸۰.۰۰۰\right)$$

س. ت. ن. ۳ ۱۶۸.۰۰۰

$$\left(\frac{294.000}{700.000} \times ۱۰۰ = ۴۲\% \rightarrow ۴۲\% \times ۴۰۰.۰۰۰ = ۱۶۸.۰۰۰\right)$$

س. ت. ن. ۴ ۲۳۶.۵۰۰

$$\left(\frac{1.000.000 - 570.000}{1.000.000} \times ۱۰۰ = ۴۳\% \rightarrow ۴۳\% \times ۵۵۰.۰۰۰ = ۲۳۶.۵۰۰\right)$$

س. ت. ی. ف ۴۸۴.۵۰۰

وجه نقد		۴۸۴.۵۰۰	(۱۰) س. ت. ن
۲.۳۸۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰ م	۴۸۴.۵۰۰	خلاصه سود و زیان
	۳.۹۵۰.۰۰۰	۳.۰۰۰.۰۰۰	(۱۱) فروش عادی
	۱.۷۷۰.۰۰۰	۲.۵۰۰	سایر درآمدها
		۱.۷۱۰.۰۰۰	ب. ت. ک. ف
		۱.۰۵۰.۰۰۰	هزینه‌های فروش
		۲۴۲.۵۰۰	خلاصه سود و زیان
س. ت. ن		۷۲۷.۰۰۰ (۲۴۲.۵۰۰ + ۴۸۴.۵۰۰)	(۱۲) خلاصه سود و زیان
۴۳۰.۰۰۰	۲۳۶.۵۰۰	۷۲۷.۰۰۰	سود و زیان انباشته
۱۹۳.۵۰۰ م			

شرکت امیر فرخ

صورت سود و زیان

برای منتهی به سال ۱۳×۴

شرح	اقساطی	عادی	جمع
فروش	۱.۰۰۰.۰۰۰	۳.۰۰۰.۰۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰
-: ب. ت. ک. ف	(۵۷۰.۰۰۰)	(۱.۷۱۰.۰۰۰)	(۲.۲۸۰.۰۰۰)
سود ناخالص	۴۳۰.۰۰۰	۱.۲۹۰.۰۰۰	۱.۷۲۰.۰۰۰
سود تحقق نیافته فروش	(۱۹۳.۵۰۰)	-----	(۱۹۳.۵۰۰)
سود تحقق یافته فروش ۲×	۸۰.۰۰۰	-----	۸۰.۰۰۰
سود تحقق یافته فروش ۳×	۱۶۸.۰۰۰	-----	۱۶۸.۰۰۰
جمع سود ناخالص	۴۸۴.۵۰۰	۱.۲۹۰.۰۰۰	۱.۷۷۴.۵۰۰
+: سایر درآمدها	-----	۲.۵۰۰	۲.۵۰۰
-: هزینه‌های فروش	-----	(۱.۰۵۰.۰۰۰)	(۱.۰۵۰.۰۰۰)
سود خالص	۴۸۴.۵۰۰	۲۴۲.۵۰۰	۷۲۷.۰۰۰

شرکت امیر فرخ

ترازنامه

برای منتهی به سال ۱۳×۴

۱.۳۵۰.۰۰۰	حساب‌های پرداختنی	۱.۷۷۰.۰۰۰	وجوه نقد
۴۰.۰۰۰	س.ت.ن. ۲×	۳۱۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی
۱۲۶.۰۰۰	س.ت.ن. ۳×	(۷.۵۰۰)	ذ.م.و
۱۹۳.۵۰۰	س.ت.ن. ۴×	۳۰۲.۵۰۰	خالص حساب‌های دریافتنی
		۱۰۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی ۲×
		۳۰۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی ۳×
	ح.ص.س	۴۵۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتنی ۴×
۲۰۳۰.۰۰۰	سهام عادی	۱.۳۰۰.۰۰۰	موجودی کالا
۱.۴۸۳.۰۰۰	سود و زیان انباشته	۱.۰۰۰.۰۰۰	سایر دارایی‌ها
<u>۵.۲۲۲.۵۰۰</u>	جمع بدهی‌ها و ح.ص.س	<u>۵.۲۲۲.۵۰۰</u>	جمع دارایی‌ها

مسئله شماره ۱۴ فصل ۳ کتاب:

شرکت هدی کالای خود را بر مبنای امانی به فروش می‌رساند. در طی سال ۱۳×۹، شرکت تعداد ۶.۲۵۰ واحد کالای ب را به شرکت حق‌العمل کاری هادی ارسال نمود. بهای تمام شده هر واحد ۱.۵۰۰ ریال، بهای فروش ۵.۰۰۰ ریال، مخارج حمل کالای ارسالی پرداختی توسط آمر ۲۵۰.۰۰۰ ریال. شرکت هادی ۱۰٪ کارمزد در مقابل فروش هر واحد دریافت می‌دارد. در طی سال ۱۳×۹، شرکت حق‌العمل کاری هادی ۴.۱۰۰ واحد از کالای ب به طور نقد و ۱.۰۰۰ واحد آن را به طور نسبه می‌فروشد. (حق‌العمل کار فروش نسبه را تضمین نموده است)

مخارج در ارتباط با کالای امانی پرداختی توسط حق‌العمل کار ۱۱۷.۵۰۰ ریال و حق‌العمل کار درآمد حاصل از فروش نقدی کالای امانی را پس از کسر هزینه‌ها و کمیسیون به شرکت ارسال می‌دارد. حق‌التضمین بابت فروش نسبه ۵٪.

مطلوب است:

- ۱- ثبت مبادلات فوق در دفاتر حق‌العمل کار و تهیه صورت حساب فروش.
- ۲- ثبت مبادلات فوق در دفاتر آمر و محاسبه سود فروش کالای امانی به روش سیستم کنترل دائمی.

پاسخ مسئله شماره ۱۴ فصل ۳ کتاب:

دفاتر حق العمل کار و سیستم دائمی

کالای امانی دریافتی	
۱۱۷.۵۰۰	۲۵.۵۰۰.۰۰۰
۲۵۰.۰۰۰	
۲.۵۵۰.۰۰۰	
۱۷.۵۸۲.۰۰۰	۲۲.۵۲۸.۵۰۰
	۵.۰۰۰.۰۰۰
	طلب آمر

(۱) یادداشت: دریافت ۶.۲۵۰ واحد کالای ب و بهای

فروش هر دستگاه ۵.۰۰۰ ریال با کارمزد ۱۰٪

(۲) کالای امانی دریافتی/هزینه ۱۱۷.۵۰۰

۱۱۷.۵۰۰ وجوه نقد

(۳) وجوه نقد ۲۰.۵۰۰.۰۰۰ (۴.۱۰۰×۵.۰۰۰)

ح/ دریافتنی ۵.۰۰۰.۰۰۰ (۱.۰۰۰×۵.۰۰۰)

کالای دریافتی امانی ۲۵.۵۰۰.۰۰۰

(۴) کالای دریافتی امانی ۲۵۰.۰۰۰

درآمد حق التضمین ۲۵۰.۰۰۰ ۲۵۰.۰۰۰ (۵.۰۰۰.۰۰۰×٪۵)

(۵) کالای دریافتی امانی ۲.۵۵۰.۰۰۰ (۲۵.۵۰۰.۰۰۰×٪۱۰)

۲.۵۵۰.۰۰۰ وجوه نقد

(۶) کالای دریافتی امانی ۱۷.۵۸۲.۵۰۰

۱۷.۵۸۲.۵۰۰ وجوه نقد

(۷) صورت حساب فروش

شرح	تعداد	مبلغ
کالای امانی دریافتی	۶.۲۵۰	
فروش نقد	(۴۱۰۰)	۲۰.۵۰۰.۰۰۰
فروش نسیه	(۱.۰۰۰)	۵.۰۰۰.۰۰۰
جمع فروش:	(۵.۱۰۰)	۲۵.۵۰۰.۰۰۰

- هزینه ها:

مخارج ک. امانی ۱۱۷.۵۰۰

هزینه کارمزد ۲.۵۵۰.۰۰۰

حق التضمین ۲۵۰.۰۰۰

(۲.۹۱۷.۵۰۰)

۲۲.۵۸۲.۵۰۰

(۱۷.۵۸۲.۵۰۰)

۵.۰۰۰.۰۰۰

۱۱۵۰

طلب آمر

وجه ارسالی

مانده طلب آمر

دفاتر آمر و سیستم دائمی

کالای امانی ارسالی		۹.۳۷۵.۰۰۰	(۱) کالای امانی ارسالی
۲۵.۵۰۰.۰۰۰	۹.۳۷۵.۰۰۰	۹.۳۷۵.۰۰۰ (۶.۲۵۰×۱.۵۰۰)	موجودی کالا
	۲۵۰.۰۰۰	۲۵۰.۰۰۰	(۲) کالای امانی ارسالی
	۲.۹۱۷.۵۰۰	۲۵۰.۰۰۰	وجوه نقد
۲۵.۵۰۰.۰۰۰	۱۲.۵۱۵.۵۰۰		بابت مخارج حمل
۱۲.۹۵۷.۵۰۰	۱۴.۷۵۰.۱۲۰		(۳) ثبت صورت حساب فروش
	درآمد ف	۱۷.۵۸۲.۵۰۰	وجوه نقد
	۱.۷۹۲.۶۲۰	۲.۹۱۷.۵۰۰	کالای امانی ارسالی
	ف.ن	۵.۰۰۰.۰۰۰	حسابهای دریافتنی
			کالای امانی ارسالی
		۲۵.۵۰۰.۰۰۰ (درآمد فروش)	
		$9.375.000 + 250.000 + 117.500 = 9.742.500 \rightarrow 9.742.500 \times \frac{1150}{6250} = 1.792.620$	
		۱۴.۷۵۰.۱۲۰	(۴) کالای امانی ارسالی
		۱۴.۷۵۰.۱۲۰	درآمد کالای امانی
		۱۴.۷۵۰.۱۲۰	(۵) درآمد ک. امانی ارسالی
		۱۴.۷۵۰.۱۲۰	خلاصه سود و زیان
		۱۴.۷۵۰.۱۲۰	(۶) خلاصه سود و زیان
		۱۴.۷۵۰.۱۲۰	سود و زیان انباشته

مسئله شماره ۱۵ فصل ۳ کتاب:

مبادلات زیر بین شرکت آمر و حق العمل کار طی تیرماه ۱۳×۱ به قرار زیر است:

- ۱- کالای امانی ارسالی ۱۰۰ واحد به بهای تمام شده ۹۰۰.۰۰۰ ریال
- ۲- کالای زیان دیده در بین راه ۲ واحد تحت پوشش بیمه ۲۵۰.۰۰۰ ریال
- ۳- فروش کالای امانی نقدی (۶۰ واحد) ۸۸۰.۰۰۰ ریال
- ۴- فروش کالای امانی نسبه (۲۰ واحد) ۲۰۰.۰۰۰ ریال
- ۵- هزینه های آمر ۶۰.۰۰۰ ریال
- ۶- هزینه های حق العمل کار (شامل ۲۰.۰۰۰ ریال هزینه فروش، ۵۰.۰۰۰ ریال کارمزد و ۴۰.۰۰۰ ریال حق التضمین و ۲۱.۰۰۰ ریال مخارج حمل، که از این مبلغ ۵.۰۰۰ ریال آن مربوط به کالای برگشتی است.) ۹۵.۰۰۰ ریال
- ۷- کالای برگشتی به آمر (۲ واحد) ؟

مطلوب است:

- ۱- ثبت مبادلات فوق در دفاتر آمر و حق العمل کار و تهیه صورت حساب فروش به روش سیستم کنترل دائمی.

پاسخ مسئله شماره ۱۵ فصل ۳ کتاب:

دفاتر حق العمل کار و سیستم دائمی

کالای امانی دریافتی	
۹۵.۰۰۰	۱.۰۸۰.۰۰۰
۹۸۵.۰۰۰	
طلب آمر	

(۱) یادداشت: دریافت ۹۸ واحد کالای به بهای فروش

هر دستگاه ۹۰۰.۰۰۰ ریال با کارمزد ۵۰.۰۰۰ ریال

(۲) وجوه نقد ۸۸۰.۰۰۰

ح/ دریافتنی ۲۰۰.۰۰۰

کالای دریافتی امانی ۱.۰۸۰.۰۰۰

(۳) کالای دریافتی امانی ۹۵.۰۰۰

درآمد کارمزد ۵۰.۰۰۰

درآمد حق التضمین ۴.۰۰۰

وجه نقد ۴۱.۰۰۰ (ه. ف و ه. حمل)

(۴) صورت حساب فروش

شرح	تعداد	مبلغ
کالای امانی دریافتی	۱۰۰	
زیان دیده	(۲)	
مانده	(۹۸)	
فروش نقد	(۶۰)	۸۸۰.۰۰۰
فروش نسبه	(۲۰)	۲۰۰.۰۰۰
جمع فروش:	(۸۰)	۱.۰۸۰.۰۰۰
کالای برگشتی به آمر	(۲)	

:- هزینه‌ها:

کارمزد ۵۰.۰۰۰

هزینه فروش ۲۰.۰۰۰

مخارج حمل ۲۱.۰۰۰

حق التضمین ۴.۰۰۰

(۹۵.۰۰۰)

۹۸۵.۰۰۰

۱۶

مانده طلب آمر

کالای امانی ارسالی	
۹۰۰.۰۰۰	۲۵.۰۰۰
۶۰.۰۰۰	۱.۰۹۸.۰۰۰
۹۵.۰۰۰	
۱.۰۵۵.۰۰۰	۱.۱۲۳.۰۰۰
۲۲۴.۱۶۰	۶۸.۰۰۰ م. ق. ت.
درآمد ف.	
۱۵۶.۱۶۰	
م. ک. امانی	

دفاتر آمر و سیستم دائمی

(۱) کالای امانی ارسالی ۹۰۰.۰۰۰

موجودی کالا ۹۰۰.۰۰۰

(۲) کالای امانی ارسالی ۶۰.۰۰۰ (هزینه آمر)

وجه نقد ۶۰.۰۰۰

(۳) حساب بیمه ۲۵.۰۰۰

کالای امانی ارسالی ۲۵.۰۰۰

۹۵.۰۰۰	کالای امانی ارسالی	۱۸.۰۰۰ (۲×۹۰۰۰) زیان → $\frac{900.000}{100}$	۴) موجودی کالا
۹۸۵.۰۰۰	حساب‌های دریافتی		
۱.۰۹۸.۰۰۰	کالای امانی ارسالی		
$۹۷۶.۰۰۰ \times \frac{16}{100} = ۱۵۶.۱۶۰$		$۹۷۶.۰۰۰ - ۵.۰۰۰$ برگشتی + $۶۰.۰۰۰ + ۹۰۰.۰۰۰$: ب.ت.ک.ف.نرفته	
۲۲۴.۱۶۰	کالای امانی ارسالی		۵) کالای امانی ارسالی
۲۲۴.۱۶۰	درآمد فروش		
۲۲۴.۱۶۰	درآمد ک. امانی ارسالی		۶) درآمد ک. امانی ارسالی
۲۲۴.۱۶۰	خلاصه سود و زیان		
۲۲۴.۱۶۰	خلاصه سود و زیان		۷) خلاصه سود و زیان
۲۲۴.۱۶۰	سود و زیان انباشته		

مسئله شماره ۱۶ فصل ۳ کتاب:

کارخانه تولید دوچرخه، تولیدات خود را به صورت امانی نزد حق‌العمل کار به فروش می‌رساند: اطلاعات در ارتباط با کالای امانی طی سال ۱۳×۵ به شرح زیر است:

- حمل ۱۰۰ دستگاه دوچرخه، بهای تمام شده هر واحد ۸.۰۰۰ ریال و بهای فروش هر واحد ۱۲.۰۰۰ ریال.
- مخارج حمل کالای ارسالی پرداختی توسط آمر به مبلغ ۱۸.۰۰۰ ریال.
- دریافت صورت حساب فروش از حق‌العمل کار در پایان دوره مالی:

۱۰۰ واحد	دوچرخه دریافتی	
(۴۰)	فروخته نشده	
۶۰	فروخته شده (۶۰×۱۲.۰۰۰)	۷۲۰.۰۰۰ ریال
	کسر می‌شود:	
۱۰۸.۰۰۰	کارمزد (قابل انتقال)	
۵.۰۰۰	تبلیغات (قابل انتقال)	
۱۱۳.۰۰۰	جمع	
۶۰۷.۰۰۰	بدهی به آمر	
۵۰۰.۰۰۰	وجه ارسالی	
۱۰۷.۰۰۰	مانده بدهی (فروش نرفته ۴۰ واحد)	
	مطلوب است:	

ثبت رویدادهای فوق در دفاتر حق‌العمل کار.

ثبت رویدادهای فوق در دفاتر آمر به روش سیستم کنترل دائمی

پاسخ مسئله شماره ۱۶ فصل ۳ کتاب:**دفاتر حق العمل کار و سیستم دائمی**

(۱) یادداشت: دریافت ۱۰۰۰ دستگاه دوچرخه

بهای فروش هر دستگاه ۱۲۰۰۰ ریال

(۲) وجوه نقد ۷۲۰.۰۰۰ (۶۰ × ۱۲.۰۰۰)

کالای دریافتی امانی ۷۲۰.۰۰۰

(۳) کالای امانی دریافتی/تبلیغات ۵.۰۰۰

کالای امانی دریافتی/کارمزد ۱۰۸.۰۰۰

وجوه نقد ۵.۰۰۰

درآمد کارمزد ۱۰۸.۰۰۰

(۴) کالای دریافتی امانی ۵۰۰.۰۰۰

وجوه نقد ۵۰۰.۰۰۰

دفاتر آمر و سیستم دائمی

(۱) کالای امانی ارسالی ۸۰۰.۰۰۰

موجودی کالا ۸۰۰.۰۰۰

کالای امانی ارسالی ۱۸.۰۰۰

وجوه نقد ۱۸.۰۰۰

بابت مخارج حمل

(۲) ثبت صورت حساب فروش

وجوه نقد ۵۰۰.۰۰۰

کالای امانی ارسالی ۱۱۳.۰۰۰

حسابهای دریافتی ۱۰۷.۰۰۰

کالای امانی ارسالی

۷۲۰.۰۰۰ (درآمد فروش)

(۳) کالای امانی ارسالی ۱۱۶.۲۰۰

درآمد فروش کالای امانی ۱۱۶.۲۰۰

(۴) درآمد فروش کالای امانی ۱۱۶.۲۰۰

خلاصه سود و زیان ۱۱۶.۲۰۰

محاسبات:

$$۸۰۰.۰۰۰ + ۱۸.۰۰۰ = ۸۱۸.۰۰۰ \rightarrow \text{بهای تمام شده موجودی کالا}$$

$$۸۱۸.۰۰۰ \times \frac{40}{100} = ۳۲۷.۲۰۰ \rightarrow \text{کالای فروش نرفته (امانی)}$$

$$۳۲۷.۲۰۰ - ۲۱۱.۰۰۰ = ۱۱۶.۲۰۰ \rightarrow \text{درآمد فروش کالای امانی}$$

نکات قابل توجه حل مسئله ۱۶ بر اساس سیستم ادواری

۱- در روش ادواری آنچه در ارتباط با مخارج قابل انتقال توسط آمر یا حق العمل کار پرداخت شده (می شود) به حساب کالای امانی ارسالی ثبت می گردد و بقیه هزینه ها به طور جداگانه تحت عنوان هزینه مربوطه ثبت و با خلاصه سود و زیان کالای امانی بسته می شود.

۲- درآمد فروش کالای امانی نیز تحت همین عنوان با خلاصه سود و زیان کالای امانی بسته می شود. در حالی که در سیستم دائمی کلیه مخارج اعم از قابل انتقال و غیر قابل انتقال به بهای تمام شده به حساب کالای امانی ارسالی منظور و هنگام تعیین بهای موجودی کالای فروش نرفته از طریق تجزیه و تحلیل اعمال حساب می گردد.

دفاتر آمر و سیستم ادواری

کالای امانی ارسالی	۸۰۰.۰۰۰	کالای امانی ارسالی	۸۰۰.۰۰۰
موجودی کالا	۸۰۰.۰۰۰	توسط حق العمل کار	
کالای امانی ارسالی	۱۸.۰۰۰	① ۸۰۰.۰۰۰	④ ۳۲۷.۲۰۰
وجوه نقد	۱۸.۰۰۰	② ۱۸.۰۰۰	
بابت مخارج حمل		۳۲۷.۲۰۰	۸۱۸.۰۰۰
ثبت صورت حساب فروش		⑥ ۴۹۰.۸۰۰	④ ۴۹۰.۸۰۰
وجوه نقد	۵۰۰.۰۰۰		
کالای امانی ارسالی	۱۰۷.۰۰۰		
هزینه کارمزد	۱۰۸.۰۰۰		
هزینه تبلیغات	۵.۰۰۰		
فروش کالای امانی	۷۲۰.۰۰۰		
م. پ. کالای امانی	۳۲۷.۲۰۰		
کالای امانی ارسالی	۳۲۷.۲۰۰		
بستن حسابها			
فروش کالای امانی	۷۲۰.۰۰۰		
خلاصه سود و زیان	۷۲۰.۰۰۰		
خلاصه سود و زیان	۶۰۳.۸۰۰		
هزینه کارمزد	۱۰۸.۰۰۰		
هزینه تبلیغات	۵.۰۰۰		
کالای امانی ارسالی	۴۹۰.۸۰۰		
خلاصه سود و زیان	۱۱۶.۲۰۰		
سود و زیان انباشته	۱۱۶.۲۰۰		

خلاصه سود و زیان	
⑤ ۷۲۰.۰۰۰	⑥ ۶۰۳.۸۰۰
⑦ ۱۱۶.۲۰۰	⑤ ۷۲۰.۰۰۰
سود ک. امانی	

مسئله شماره ۱۸ فصل ۳ کتاب:

شرکت فرشید در اول خرداد ماه سال ۱۳۰۴ تعداد ۵۰۰ واحد کالای الف را به شرکت حق العمل کاری حمید ارسال نمود. بهای تمام شده هر واحد ۲۰۰۰ ریال، مخارج حمل هر واحد ۳۰ ریال پرداختی توسط آمر. در آخر خرداد ماه ۱۳۰۴، گزارش صورت حساب فروش توسط حق العمل کار ارسال، که حاوی اطلاعات زیر می-باشد:

- فروش نقدی ۴۵ واحد، هر واحد ۳.۵۰۰ ریال
- فروش نسبه ۳۰ واحد، هر واحد ۳.۷۰۰ ریال
- حق کارمزد ۱۵٪ کل فروش
- حق التضمین مبادلات نسبه ۵٪
- هزینه های پرداختی توسط حق العمل کار:
- تعمیر ۴۰۰۰ ریال
- تبلیغات ۹۰۰۰ ریال

حق العمل کار از مجموع درآمد حاصل از فروش پس از کسر هزینه ها و کارمزد مبلغ بدهی را به آمر ارسال نمود.

مطلوب است:

- ۱- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر حق العمل کار.
- ۲- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر آمر به روش سیستم کنترل دائم با دو فرض (ثبت مبادلات کالای امانی جدا از سایر حساب های عادی و همراه با حساب های عادی)
- ۳- محاسبه ارزش کالای فروخته نشده در پایان خرداد ماه.
- ۴- محاسبه سود کالای فروخته شده.

پاسخ مسئله شماره ۱۸ فصل ۳ کتاب:**دفاتر حق العمل کار و سیستم دائمی**

کالای امانی دریافتی		۱) کالای امانی دریافتی	۱۳.۵۰۰	(۴.۰۰۰+۹.۵۰۰)
۲۶۸.۵۰۰	۱۳.۵۰۰	وجه نقد	۱۳.۵۰۰	
	۴۵.۸۲۵	۲) وجه نقد	۱۵۷.۵۰۰	(۴۵×۳.۵۰۰)
	۹۸.۱۷۵	حساب دریافتی	۱۱۱.۰۰۰	(۳۰×۳.۷۰۰)
۲۶۸.۵۰۰	۱۵۷.۵۰۰	کالای امانی دریافتی	۲۶۸.۵۰۰	
۱۱۱.۰۰۰		۳) کالای امانی دریافتی	۴۵.۸۲۵	
طلب آمر		درآمد کارمزد	۴۰.۲۷۵	(۲۶۸.۵۰۰×٪۱۵)
		درآمد حق التضمین	۵.۵۵۰	(۱۱۱.۰۰۰×٪۵)
		۴) کالای امانی دریافتی	۹۸.۱۷۵	
		وجه نقد	۹۸.۱۷۵	(۱۳.۵۰۰+۴۵.۸۲۵)-۱۵۷.۵۰۰

		صورت حساب فروش	
		شرح	تعداد
		مبلغ	
		کالای امانی دریافتی	
		فروش نقد	(۶۵)
		فروش نسیه	(۳۰)
		جمع فروش:	۲۶۸.۵۰۰
		- هزینه‌ها:	
		هزینه کارمزد	۴۰.۲۷۵
		ه. حق التضمین	۵.۵۵۰
		هزینه تعمیر	۴.۰۰۰
		هزینه تبلیغات	۹.۵۰۰
		طلب آمر	۲۰۹.۱۷۵
		وجه ارسالی به آمر	(۹۸.۱۷۵)
		مانده طلب آمر	۴۲۵
			۱۱۱.۰۰۰
			(۵۹.۲۲۵)
			۲۶۸.۵۰۰
			۱۰۰۰.۰۰۰
			۱۵.۰۰۰
			۵۹.۳۲۵
			۲۶۸.۵۰۰
			۱۰۷۴.۳۲۵
			۸۰۵.۸۲۵ م.ق.ت
			۵۶.۹۲۵ درآمد.ف
			۸۶۲.۷۵۰

دفاتر آمر و سیستم دائمی

۱.۰۰۰.۰۰۰	(۵۰۰×۲.۰۰۰)	کالای امانی ارسالی	(۱)
۱.۰۰۰.۰۰۰		موجودی کالا	
۱۵.۰۰۰	(۵۰۰×۳۰) ه. حمل	کالای امانی ارسالی	(۲)
۱۵.۰۰۰		وجه نقد	
		ثبت دریافت صورت حساب:	(۳)
۵۹.۳۲۵	۴۰.۲۷۵+۵.۵۵۰+۴.۰۰۰+۹.۵۰۰	کالای امانی ارسالی	
۱۱۱.۰۰۰		حساب دریافتنی	
۹۸.۱۷۵		وجه نقد	
۲۶۸.۵۰۰		کالای امانی ارسالی	
۵۶.۹۲۵		کالای امانی ارسالی	(۴)
۵۶.۹۲۵		درآمد کالای امانی	
۵۶.۹۲۵		درآمد کالای امانی	(۵)
۵۶.۹۲۵		خلاصه سود و زیان	
۵۶.۹۲۵		خلاصه سود و زیان	(۶)
۵۶.۹۲۵		سود و زیان انباشته	
$۱.۰۰۰.۰۰۰ + ۱۵.۰۰۰ = ۱.۰۱۵.۰۰۰ \times \frac{425}{500} = ۸۶۲.۷۵۰ \rightarrow ۸۶۲.۷۵۰ - ۸۰۵.۸۲۵ \text{ م.ق.ت} = ۵۶.۹۲۵$			
درآمد فروش			

مسئله شماره ۱۹ فصل ۳ کتاب:

- کارخانه لوازم خانگی امید قسمتی از تولیدات خود را به صورت امانی به فروش می‌رساند. طی سال مالی ۱۳×۸ کارخانه لوازم خانگی کالای الف را به شرکت حق‌العمل کاری آرزو ارسال می‌دارد. شرایط قرارداد به شرح زیر است:
- ۱- ارسال کالای الف به حق‌العمل کار ۱۴۰ واحد
 - ۲- بهای فروش هر واحد ۱۸.۰۰۰ ریال
 - ۳- بهای تمام شده هر واحد ۱۲.۰۰۰ ریال
 - ۴- کالای فروش نرفته در ۱۳×۸/۱۲/۲۹ تعداد ۶۰ واحد
 - ۵- هزینه حمل و بارگیری به حساب آمر پرداختی توسط حق‌العمل کار ۸.۴۰۰ ریال
 - ۶- هزینه حمل پرداختی توسط حق‌العمل کار ۲.۳۰۰ ریال
 - ۷- حق‌العمل کار، در مقطع دریافت اولین ۱۰۰ واحد کالای (الف) مبلغ ۴۰۰.۰۰۰ ریال به عنوان پیش‌پرداخت ارسال می‌دارد
 - ۸- وجوه ارسالی به آمر توسط حق‌العمل کار ۵۹۷.۰۰۰ ریال
 - ۹- تعداد آسیب‌دیدگی کالای الف ۵ واحد
 - ۱۰- تعداد برگشت کالا به آمر ۱۰ واحد
 - ۱۱- هزینه حمل برگشتی کالا به آمر پرداختی توسط حق‌العمل کار ۱۲۰ واحد
- مطلوب است:**
- ۱- ثبت رویدادهای فوق در دفاتر آمر و حق‌العمل کار طی سال ۱۳×۸ به روش سیستم کنترل دائمی.

پاسخ مسئله شماره ۱۹ فصل ۳ کتاب:**دفاتر حق‌العمل کار و سیستم دائمی**

کالای امانی دریافتی	کالای امانی	(۱) حساب انتظامی کالای امانی
۱۰.۷۰۰	۲.۵۲۰.۰۰۰	(۱۴۰×۱۸.۰۰۰)
۹۹۷.۰۰۰	۲.۵۲۰.۰۰۰	طرف حساب انتظامی کالای امانی
۱۲۰.۰۰۰	۱۰.۷۰۰	(۲) کالای امانی دریافتی
۲۸۸.۰۰۰	۱۰.۷۰۰	وجه نقد
۱.۲۴۰.۰۰۰	۴۰۰.۰۰۰	(۳) دریافتی آمر
۱۴۴.۱۸۰	۴۰۰.۰۰۰	وجه نقد
طلب آمر	۱.۴۴۰.۰۰۰	(۴) وجه نقد
	۱.۴۴۰.۰۰۰	(۱۴۰-۶۰=۸۰→۸۰×۱۸.۰۰۰)
	۱.۴۴۰.۰۰۰	کالای امانی دریافتی
	۹۹۷.۰۰۰	(۵) کالای امانی دریافتی
	۵۹۷.۰۰۰	وجه نقد
	۴۰۰.۰۰۰	حساب‌های دریافتی
	۱۲۰	(۶) کالای امانی دریافتی
	۱۲۰	وجه نقد
	۲۸۸.۰۰۰	(۷) کالای امانی دریافتی
	۲۸۸.۰۰۰	درآمد کارمزد

۸) طرف حساب انتظامی کالای امانی $۱.۷۱۰.۰۰۰ - ۸۱۰.۰۰۰ - ۲.۵۲۰.۰۰۰ \rightarrow ۴۵ \times ۱۸.۰۰۰ = ۱.۷۱۰.۰۰۰$
حساب انتظامی کالای امانی ۱.۷۱۰.۰۰۰

۹) صورت حساب فروش

شرح	تعداد	مبلغ
کالای امانی دریافتی	۱۴۰	۱.۴۴۰.۰۰۰
زیان دیده	(۵)	
مانده	(۱۳۵)	
فروش نقد	(۸۰)	
کالای برگشتی	(۱۰)	

- هزینه‌ها:

هزینه حمل ۲.۳۰۰

هزینه بارگیری ۸.۴۰۰

حمل برگشتی ۱۲۰.۰۰۰

کارمزد ۲۸۸.۰۰۰

طلب آمر

پیش پرداخت به آمر

وجه ارسالی به آمر

مانده طلب آمر

(۲۹۸.۸۲۰)

۱.۱۴۱.۱۸۰

(۴۰۰.۰۰۰)

(۵۹۷.۰۰۰)

۱۴۴.۱۸۰

۴۵

کالای امانی ارسالی	
۶۰.۳۰۰	۱.۶۸۰.۰۰۰ ارسال
۱۲۰.۰۰۰	۲۹۸.۸۲۰ هزینه
۱.۴۴۰.۰۰۰	
۱.۶۲۰.۳۰۰	۱.۹۷۸.۸۲۰
	۳۵۸.۵۲۰
	۱۸۴.۹۲۰
	درآمد.ف.ک.ا
	۵۴۳.۴۴۰

دفاتر آمر و سیستم دائمی

۱) کالای امانی ارسالی $۱.۶۸۰.۰۰۰ - (۱۴۰ \times ۲.۰۰۰)$

موجودی کالا ۱.۶۸۰.۰۰۰

۲) وجه نقد ۴۰۰.۰۰۰ (دریافت پ.پ)

حساب پرداختی حق العمل کار ۴۰۰.۰۰۰

۳) ضایعات غیرعادی ۶۰.۳۰۰

کالای امانی ارسالی $۶۰.۳۰۰ - (۵ \times ۱۲.۰۰۰ + ۸.۴۰۰ \times \frac{5}{140} = ۳۰۰ \rightarrow ۶۰.۰۰۰ + ۳۰۰ = ۶۰.۳۰۰)$

۴) موجودی کالا ۱۲۰.۰۰۰ (۱۰×۱۲.۰۰۰) برگشت کالا

کالای امانی ارسالی ۱۲۰.۰۰۰

$۵۴۳.۴۴۰ = ۱.۶۹۰.۷۰۰ \times \frac{5}{140} = ۱.۶۹۰.۷۰۰ \rightarrow ۱.۶۹۰.۷۰۰ + ۱۰۷.۰۰۰ = ۱.۶۸۰.۰۰۰$: ب. ت. ک. ف. نرفته

۵) وجه نقد ۵۹۷.۰۰۰

کالای امانی ارسالی ۲۹۸.۸۲۰

پیش پرداخت ۴۰۰.۰۰۰

حساب دریافتی ۱۴۴.۱۸۰

کالای امانی ارسالی به آمر ۱.۴۴۰.۰۰۰

۶) حساب کالای امانی ارسالی ۱۸۴.۹۲۰

درآمد فروش کالای امانی ۱۸۴.۹۲۰

۱۸۴.۹۲۰	درآمد ف. ک. امانی ارسالی ۱۸۴.۹۲۰
۱۸۴.۹۲۰	خلاصه سود و زیان
۶۰.۳۰۰	خلاصه سود و زیان
۶۰.۳۰۰	ضایعات غیرعادی
۱۲۴.۶۲۰ (۱۸۴.۹۲۰ + ۶۰.۳۰۰)	خلاصه سود و زیان
۱۲۴.۶۲۰	سود و زیان انباشته

مسئله شماره ۲۷ فصل ۳ کتاب:

اطلاعات زیر مربوط به فروش اقساطی شرکت آرزو در سال‌های ۱۳×۱ و ۱۳×۲ می‌باشد. شرکت در ثبت رویدادها از روش اقساطی استفاده می‌نماید.

۱۳×۲	۱۳×۱	شرح
۴۵۰.۰۰۰	۴۰۰.۰۰۰	فروش اقساطی
۳۱۵.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	بهای تمام شده کالای فروخته شده اقساطی
۵۵.۰۰۰	۳۵.۰۰۰	هزینه‌های عملیاتی
		وجوه دریافتی:
۱۰۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	فروش سال ۱۳×۱
۴۰۰.۰۰۰	-----	فروش سال ۱۳×۲

مطلوب است:

- ثبت مبادلات فوق در دفاتر شرکت تجاری آرزو در سال‌های ۱۳×۱ و ۱۳×۲.
- در صورتی که در سال ۱۳×۳ یکی از مشتریان اقساط خود را که مربوط به فروش سال ۱۳×۱ می‌باشد پرداخت ننماید، شرکت به ناچار طبق شرایط پیمان کالای خود را تملیک نموده ارزش جایگزینی کالا در زمان تملیک ۳۵۰۰ ریال، مانده پرداخت نشده اقساط ۶۰۰۰ ریال می‌باشد. ثبت مجدد کالا را در زمان تملیک در دفاتر شرکت نشان دهید.

پاسخ مسئله شماره ۲۷ فصل ۳ کتاب:

۴۰۰.۰۰۰	ح/د/اقساطی (۱)
۳۰۰.۰۰۰	ب. ت. ف. اقساطی
۴۰۰.۰۰۰	فروش اقساطی
۳۰۰.۰۰۰	موجودی کالا
۳۵.۰۰۰	هزینه عملیاتی (۲)
۳۵.۰۰۰	وجه نقد
۳۰۰.۰۰۰	وجه نقد (۳)
۳۰۰.۰۰۰	ح/د/اقساطی × ۱
۴۰۰.۰۰۰	فروش اقساطی (۴)
۳۰۰.۰۰۰	ب. ت. ک. ف
۱۰۰.۰۰۰	س. ت. ن. ف

$$\left(\frac{400.000 - 300.000}{400.000} \times 100 = 25\% \right) \text{ نرخ سود ناخالص}$$

۷۵.۰۰۰	(۳۰۰.۰۰۰ × ۲۵٪ = ۷۵.۰۰۰) → ۱۰۰٪ + ۲۵٪ × $\frac{400.000 - 300.000}{400.000}$ (نرخ سود ناخالص)	۵) س.ت.ن. ف
۷۵.۰۰۰		س.ت.ی. ف
۷۵.۰۰۰		۶) س.ت.ی. ف
۳۵.۰۰۰	هزینه عملیاتی	
۴۰.۰۰۰	خ. سود و زیان اقساطی	
سال ۱۳×۲		
۴۵۰.۰۰۰	ح/د/اقساطی	۱)
۳۱۵.۰۰۰	ب.ت. ف. اقساطی	
۱۵۰.۰۰۰	فروش اقساطی	
۳۱۵.۰۰۰	موجودی کالا	
۵۵.۰۰۰	هزینه عملیاتی	۲)
۵۵.۰۰۰	وجه نقد	
۵۰۰.۰۰۰	(۱۰۰٪ + ۳۰٪ × $\frac{450.000 - 315.000}{450.000}$ (نرخ سود ناخالص))	۳) وجه نقد
۱۰۰.۰۰۰	ح/د/اقساطی ۱×	
۴۰۰.۰۰۰	ح/د/اقساطی ۲×	
۴۵۰.۰۰۰	فروش اقساطی	۴)
۳۱۵.۰۰۰	ب.ت. ک. ف	
۱۳۵.۰۰۰	س.ت.ن. ف	
۲۵.۰۰۰	(۱۰۰.۰۰۰ × ۲۵٪ = ۲۵.۰۰۰)	۵) س.ت.ن. ف ۱×
۱۲۰.۰۰۰	(۴۰۰.۰۰۰ × ۳۰٪ = ۱۲۰.۰۰۰)	س.ت.ن. ف ۲×
۱۴۵.۰۰۰	س.ت.ی. ف	
۱۴۵.۰۰۰	س.ت.ی. ف	۶)
۵۵.۰۰۰	هزینه عملیاتی	
۹۰.۰۰۰	خ. سود و زیان اقساطی	
۳.۵۰۰	م. ک. تملیک شده	۷)
۱.۵۰۰	(۶.۰۰۰ × ۲۵٪)	س.ت.ن. ف
۱.۰۰۰	زیان ناشی از تملیک	
۶.۰۰۰	ح/د/اقساطی ۱×	

نمونه مسئله امتحانی از فصل ۳ کتاب:

در تاریخ ۹۱/۴/۱ شرکت آمر تعداد ۵۰۰ واحد کالای امانی را که بهای تمام شده هر واحد ۲۰۰۰ ریالی بود برای حق العمل کار خود ارسال نمود. هزینه حمل و بارگیری پرداختی توسط آمر ۳۰.۰۰۰ ریال بود و صورت حساب دریافتی از حق العمل کار در تاریخ ۹۱/۴/۳۱ حاوی اطلاعاتی به شرح زیر می باشد:

تعداد کالای دریافتی	۴۹۵ واحد
تعداد کالای فروخته نشده	۵۰ واحد
قیمت فروش رفته هر واحد	۳۰۰۰ ریال
کارمزد حق العمل کار	۱۰٪ مبلغ فروش
هزینه حمل	۶.۰۰۰ ریال
هزینه بسته بندی	۱.۰۰۰ ریال

حق العمل کار طی حواله بانکی معادل ۸۰٪ بدهی خود را به آمر ارسال نمود و ضمناً کالای مفقود شده تحت پوشش بیمه قرار نداشت. مطلوب است: ثبت رویدادهای فوق در دفاتر آمر و حق العمل کار.

پاسخ نمونه مسئله امتحانی فصل ۳ کتاب:**دفاتر حق العمل کار و سیستم دائمی**

کالای امانی دریافتی	
۱.۳۳۵.۰۰۰	۱۴۰.۵۰۰
۱.۱۹۴.۵۰۰	۹۵۵.۶۰۰
۲۳۸.۹۰۰ م	

(۱) یادداشت: دریافت ۴۹۵ واحد کالای به بهای

فروش هر واحد ۳۰۰۰ ریال با ۱۰٪ کارمزد

(۲) وجوه نقد ۱.۳۳۵.۰۰۰ (۴۴۵×۳۰.۰۰۰)

۱.۳۳۵.۰۰۰ (بابت فروش امانی) کالای دریافتی امانی

(۳) کالای امانی دریافتی/هزینه ۱۴۰.۵۰۰

۱۳۳.۵۰۰ (۱.۳۳۵.۰۰۰×۱۰٪) درآمد کارمزد

(ه. حمل) وجوه نقد ۷.۰۰۰

(۴) کالای دریافتی امانی ۹۵۵.۶۰۰

۹۵۵.۶۰۰ وجوه نقد

(۵) صورت حساب فروش

شرح	تعداد	مبلغ
کالای امانی دریافتی	۴۹۵	
فروش نقد	(۴۴۵)	۱.۳۳۵.۰۰۰
- هزینه ها:		

کارمزد ۱۳۲.۵۰۰

هزینه حمل ۶.۰۰۰

هزینه بسته بندی ۱.۰۰۰ (۱۴۰.۵۰۰)

طلب آمر ۱.۱۹۴.۵۰۰

وجه ارسالی (۹۵۵.۶۰۰)

مانده طلب آمر ۵۰ ۲۳۸.۹۰۰

دفاتر آمر و سیستم دائمی

کالای امانی ارسالی	
۱۰.۳۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰
۱.۳۳۵.۰۰۰	۳۰.۰۰۰
	۱۴۰.۵۰۰
۱.۳۴۵.۰۰۰	۱.۱۷۰.۵۰۰
۱۷۴.۸۰۰	۲۷۸.۵۰۷ درآمد
م.ق.تعدیل	
	۱۰۳.۷۰۷

- (۱) کالای امانی ارسالی ۱.۰۰۰.۰۰۰
(ارسالی ۵۰۰ واحد) موجودی کالا ۱.۰۰۰.۰۰۰
(۲) کالای امانی ارسالی ۳۰.۰۰۰
وجه نقد ۳۰.۰۰۰
بابت مخارج حمل
(۳) ضایعات غیرعادی ۱۰.۳۰۰
کالای امانی ارسالی ۱۰.۳۰۰

$$\frac{1.000.000}{500} = ۲.۰۰۰ \times ۵ - ۱۰.۰۰۰ \text{ و } ۳۰.۰۰۰ \times \frac{5}{500} = ۳۰۰ \rightarrow ۱۰.۰۰۰ + ۳۰۰ = ۱۰.۳۰۰$$

ب.ت.ک.ف. نرفته

(۴) صورت حساب فروش

- حساب‌های دریافتی ۲۳۸.۹۰۰
کالای امانی ارسالی ۱۴۰.۵۰۰
وجه نقد ۹۵۵.۶۰۰

کالای امانی ارسالی ۱.۳۳۵.۰۰۰

$$۱.۰۰۰.۰۰۰ + ۳۰.۰۰۰ = ۱.۰۳۰.۰۰۰ \times \frac{50}{500} = ۱۰۳.۰۰۰ \text{ و } ۷.۰۰۰ \times \frac{50}{495} = ۷۰۷ \rightarrow ۷۰۷ + ۱۰۳.۰۰۰ = ۱۰۳.۷۰۷$$

(۵) کالای امانی ارسالی ۲۷۸.۵۰۷

درآمد کالای امانی ۲۷۸.۵۰۷

(۶) کالای امانی ارسالی ۱۰.۳۰۰

ضایعات غیرعادی ۱۰.۳۰۰

(۷) کالای امانی ارسالی ۲۶۷.۲۰۷

درآمد کالای امانی ۲۶۷.۲۰۷

مسئله شماره ۱ فصل ۵ کتاب:

شرکت (ب) دارای ۶ قسمت عملیاتی است، که سود و زیان عملیاتی آن به قرار زیر می‌باشد:

قسمت‌های عملیاتی	درآمد بین قسمت‌ها	درآمد به مشتریان خارج از واحد تجاری	جمع درآمد قسمت‌ها	سود (زیان) عملیاتی قبل از مالیات	دارایی‌های قابل شناسایی
لوازم یدکی	-	۸.۰۰۰	۸.۰۰۰	۲۷۰	۷.۰۰۰
تولید و فروش نرم‌افزار	۳.۰۰۰	۶.۵۰۰	۹.۵۰۰	۹۰۰	۳.۰۰۰
مشاوره سخت‌افزار	-	۲۰۰	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰
تولید و فروش الکترونیک	۱.۵۰۰	۱۰.۵۰۰	۱۲.۰۰۰	۲.۳۰۰	۱۲.۰۰۰
اجاره تجهیزات الکترونیکی	-	۳۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۱.۰۰۰
مشاوره املاک	-	۴۰۰	۴۰۰	(۱۵۰)	۶۰۰
اجاره‌های بلند مدت	-	۱۰۰	۱۰۰	۵۰	۳۰۰
امور مالی	-----	۵.۰۰۰	۵.۰۰۰	۵۰۰	۵۷.۰۰۰
جمع	۴.۵۰۰	۳۱.۰۰۰	۳۵.۵۰۰	۴.۰۷۰	۸۱.۰۰۰

مطلوب است:

تعیین قسمت‌های با اهمیت (قابل گزارش) بر مبنای آزمون‌های مختلف (درآمد، سود و زیان عملیاتی، دارایی، ۷۵ درصد)

پاسخ مسئله شماره ۱ فصل ۵ کتاب:

آزمون	لوازم یدکی	تولید و فروش نرم‌افزار	مشاوره سخت‌افزار	تولید و فروش الکترونیک	اجاره تجهیزات	مشاوره املاک	اجاره بلندمدت	امور مالی	جمع
(۱) آزمون درآمد									
جمع درآمد	۸.۰۰۰	۹.۵۰۰	۲۰۰	۱۲.۰۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۱۰۰	۵.۰۰۰	۳۵.۵۰۰
درصد مینا									٪۱۰
مبلغ مینا									۳.۵۵۰
قسمت قابل گزارش	بلی	بلی	خیر	بلی	خیر	خیر	خیر	بلی	
(۲) آزمون سود و زیان									
سود گزارش شده	۲۷۰	۹۰۰	۱۰۰	۲.۳۰۰	۱۰۰	--	۵۰	۵۰۰	۴.۲۲۰
زیان گزارش شده	--	--	--	--	--	۱۵۰	--	--	--
قدر مطلق									۴.۲۲۰
درصد مینا									٪۱۰
مبلغ مینا									۴۲۲
قسمت قابل گزارش	خیر	بلی	خیر	بلی	خیر	خیر	خیر	بلی	
(۳) آزمون دارایی									
جمع دارایی	۷.۰۰۰	۳.۰۰۰	۱۰۰	۱۲.۰۰۰	۱.۰۰۰	۶۰۰	۳۰۰	۵۷.۰۰۰	۸۱.۰۰۰
درصد مینا									٪۱۰
مبلغ مینا									۸.۱۰۰
قسمت قابل گزارش	خیر	خیر	خیر	بلی	خیر	خیر	خیر	بلی	
نتیجه	بلی	بلی	خیر	بلی	خیر	خیر	خیر	بلی	

قسمت عملیاتی	درآمد وابسته	درآمد غیر وابسته	جمع درآمد	درصد	قسمت بااهمیت
لوازم یدکی	---	۸.۰۰۰	۸.۰۰۰	۲۲/۵٪	بلی
تولید و فروش نرم افزار	۳.۰۰۰	۶.۵۰۰	۹.۵۰۰	۲۶/۸٪	بلی
مشاوره سخت افزار	---	۲۰۰	۲۰۰	۰/۶٪	خیر
تولید و فروش الکترونیک	۱.۵۰۰	۱.۵۰۰	۱۲.۰۰۰	۳۳/۸٪	بلی
اجاره تجهیزات	---	۳۰۰	۳۰۰	۰/۸٪	خیر
مشاوره املاک	---	۴۰۰	۴۰۰	۱/۱٪	خیر
اجاره بلندمدت	---	۱۰۰	۱۰۰	۰/۳٪	خیر
امور مالی	---	۵.۰۰۰	۵.۰۰۰	۱۴/۱٪	بلی
جمع	۴.۵۰۰	۳۱.۰۰۰	۳۵.۵۰۰	۱۰۰٪	

$$۸.۰۰۰ + ۶.۵۰۰ + ۱۰.۵۰۰ + ۵.۰۰۰ = ۳۰.۰۰۰ \rightarrow (۳۰.۰۰۰ - ۳۱.۰۰۰) \times ۱۰۰ = -۹۶/۷\%$$

مسئله شماره ۵ فصل ۵ کتاب:

شرکت (ج) دارای ۶ قسمت عملیاتی است (واحد میلیون ریال):

واحد نساجی	واحد تجهیزات	واحد کتاب درسی	واحد سینما	واحد لوازم خانگی	واحد امور مالی
درآمد:					
۳۲/۶	۶/۹	۶/۶	۲۲/۲	۳/۱	۰
۶/۶	۱/۲	۰	۰	۱/۹	۰
۲/۴	۰/۹	۰/۲	۰/۶	۰/۳	۸/۷
۰	۰	۰	۰	۰	۳/۶
۴۱/۶	۹/۰	۶/۸	۲۲/۸	۵/۳	۱۲/۳
هزینه‌ها:					
۱۷/۱	۳/۶	۷/۳	۲۴/۵	۳/۶	۲/۳
۴/۸	۱/۰	۰	۰	۰/۸	۰/۸
۲/۱	۱/۰	۲/۲	۴/۶	۰	۶/۱
۶/۶	۱/۴	(۱/۵)	(۳/۱)	۰/۴	۰/۱
۳۰/۶	۷/۰	۸/۰	۲۵/۵	۴/۰	۹/۳
دارایی‌ها:					
۹/۹	۱/۱	۰/۸	۱۰/۹	۰/۹	۹/۲
۱/۸	۰/۲	۰/۷	۳/۶	۰/۱	۰
۰	۰	۰	۰	۰	۵/۴
۱۱/۴	۱/۳	۱/۵	۱۴/۵	۱/۰	۱۴/۶

مطلوب است:

با توجه به اطلاعات فوق آزمون‌های زیر را محاسبه نمایید و مشخص نمایید کدامیک از قسمت‌ها با اهمیت بوده و کدامیک از قسمت‌ها با اهمیت نمی‌باشد:

(۱) آزمون ۱۰٪ درآمد.

(۲) آزمون ۱۰٪ سود یا زیان عملیاتی.

(۳) آزمون ۱۰٪ دارایی قابل شناسایی.

(۴) آزمون ۷۵٪ درآمدهای غیر وابسته.

پاسخ مسئله شماره ۱ فصل ۵ کتاب:

محاسبه سود و زیان قسمت‌ها:

شرح	واحد نساجی	واحد تجهیزات	واحد کتاب درسی	واحد سینما	واحد لوازم خانگی	واحد امور مالی	درصد مبنا	مبلغ مبنا
جمع درآمد	۴۱/۶	۹/۰	۶/۸	۲۲/۸	۵/۳	۱۲/۳	٪۱۰	۹/۷
جمع هزینه‌ها	۳۰/۶	۷/۰	۸/۰	۲۵/۵	۴/۰	۹/۳	٪۱۰	*۱۷/۳
جمع	۱۱	۲	۱/۲	(۲/۷)	۱/۳	۳	٪۱۰	۳/۸۹
*بزرگ‌ترین قدر مطلق سود (زیان)								
جمع دارایی‌ها	۱۱/۴	۱/۳	۱/۵	۱۴/۵	۱	۱۴/۶		
قسمت‌های قابل گزارش:								
آزمون درآمد	خیر	خیر	خیر	بلی	خیر	بلی		
آزمون سود و زیان	خیر	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی		
آزمون دارایی	خیر	خیر	خیر	بلی	خیر	بلی		

توجه مهم در مورد آزمون دارایی:

۱- دارایی‌هایی که در عملیات هیچ یک از قسمت‌های واحد تجاری مورد استفاده قرار نمی‌گیرد مانند دارایی‌های دفتر مرکزی، اوراق بهادار قابل داد و ستد، پیش‌پرداخت‌ها و وام پرداختنی بین قسمت‌ها جزء دارایی قابل شناسایی به شمار نمی‌آیند.

۲- دارایی‌هایی که به طور مشترک توسط دو یا چند قسمت مورد استفاده می‌شود فقط در صورتی باید به آن قسمت‌ها تخصیص یابد که درآمدها و هزینه‌های عملیاتی مربوط به آن دارایی‌ها نیز به همان قسمت‌ها اختصاص داده شده.

۳- سرقفلی پس از کسر استهلاک مشمول دارایی‌های قابل شناسایی قسمت‌ها مطرح می‌شود. همچنین دارایی‌های قابل شناسایی قسمت‌های مختلف پس از کسر ذ. م. م، استهلاک انباشته، ذخیره کاهش ارزش موجودی‌ها، تغییرات ارزشیابی اوراق قابل داد و ستد در گزارش منظور می‌گردد.

۴- چنانچه یک قسمت به تنهایی تأمین کننده ۹۰٪ درآمد فروش، سود و زیان عملیاتی، دارایی قابل شناسایی باشد در صورتی که هیچ یک از قسمت‌های واحد تجاری شرایط آزمون ۱۰٪ را دارا نباشد ارائه گزارش خاص مربوط به آن قسمت جدا از صورت‌های مالی تلفیقی ضرورتی ندارد.

مادسیج

شبکه آموزشی - پژوهشی ایران

مادسیج، پنجره ای به یادگیری نوین

مادسیج مخفف کلمه madsage به معنای شیفته دانایی و در مفهوم بومی به معنای دهکده علم و دانش ایران می باشد. در این مفهوم اشاره به دو کلمه سیج (یکی از روستاهای زیبای کشورمان) و ماد (یکی از اولین اقوام ایران) می باشد.

شبکه آموزشی - پژوهشی مادسیج (IRESNET) با هدف بهبود پیشرفت علمی و دسترسی هرچه راحت تر جامعه بزرگ علمی ایران، در فضای مجازی ایجاد شده است. هسته اولیه مادسیج از طرح پایان نامه کارشناسی ارشد جناب آقای رضا محمودی دانش آموخته رشته مدیریت آموزشی دانشگاه تهران که با راهنمایی استاد گرانقدر جناب آقای دکتر عبادی معاون دانشگاه مجازی مهر البرز می باشد، بر گرفته شده است.

IRan Education & Research NETWORK

Edited with the demo version of
Infix Pro PDF Editor

To remove this notice, visit:
www.iceni.com/unlock.htm